

ఇండ్ల ప్లాట్లు అమ్మబడును
 నెల్లూరు ఫ తే ఖా పే లు లో
 ఆర్. టి. ఓ. అఫీసుకు ఎదురుగా
 వుండే స్థలములో మూడు 100
 అంకణముల ప్లాట్లు 4 వున్నవి.
 అమ్మబడును.
 శిద్ధవరపు రామలింగారెడ్డి,
 'నన్సిస్' డెవలప్మెంట్
 సొల్ స్టేషనువద్ద - నెల్లూరు.

జనమార్గము

స్థాపకులు : నెల్లూరు పెంకటామానాయుడు

నంపుటి 39 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 37

15-9-67 శుక్రవారంనుండి

Battle Of The Bulge

కలర్ పిక్చర్.
 మద్రాసుకన్న నెల్లూరులో
 ముందు రిలీజ్.

అనెంబ్లి సమావేశం - ప్రతిప్రక్షాల రభస జిల్లాల పర్యటనానంతరం అసంతృప్తి వర్గనాయకుల్లో ఆగ్రహం, పట్టుదల సంజీవరెడ్డిగారి రాచమర్యాదలపై వూహగానాలు

(మా హైదరాబాదు విలేజర్)

నగరంలో న ర లు ఊరేగింపులపై ప్రభుత్వం విధించిన ఆంక్షలను వ్యతిరేకించి కరిమెల నాగిరెడ్డి, సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు, వాదిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ప్రతిపాదించిన వాయిదా తీర్మానంపై మంగళవారంనాటి చర్చలు, ఈసారి శాసనసభాపర్యటన విచ్ఛిన్నం జరగడో తున్నాయో నాండ్లి ప్రస్తావనగా చదివినావినావాయి.

అరోజున అరగంటకుపైగా ప్రతిపక్ష నాయకులు లభ్యమై, నాగిరెడ్డి, రాజేశ్వరరావు ప్రభుత్వంపై ఉద్దేశపూరితమైన ప్రశ్నలుచేసి ముఖ్యమంత్రి ప్రశంగానికి అడుగుడుగునా ఆటంకాలు కల్పించారు. కనీసం రెండుమార్లు సభాపతి సుబ్బారెడ్డిగారు సభ్యులు ప్రశాంత వాతావరణంలో సాఫీగా చర్చలను కొనసాగనియకపోతే, సమావేశాన్ని వాయిదాపెసి వెళ్లిపోవనివుంటుందని హెచ్చరించవలసి వచ్చింది.

కొన్ని సంవత్సరాలుగా ముఖ్యంగా నెహ్రూగారి నిర్మాణం తరువాత పార్లమెంటులోను రాష్ట్రశాసనసభల్లోను క్రమశిక్షణ లోపించడం, అల్లర్లుజరగడం, సభాకార్యక్రమం కొనసాగకుండా ప్రతిష్టంభన

ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ గొతు లచ్చన్న

విచ్ఛేదం లాంటిది ఇతర మిక్కిలి బాగుపాకరమైన దృక్పథాలు చూడవలసి రావడం పరిపాపైపోయింది. బనా ఆంధ్ర శాసనసభలో ప్రశాంతత, మర్యాద, పరస్పర సహనంలాంటి ప్రజాస్వామ్య సంప్రదాయాలకు మన్నన కనిపించింది. వాయిదా తీర్మానంపైనే ఇంత గందరగోళం సంభవించి విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం

చర్చ ఎలా జరుగుతుందో చూడవలసి వుంటుంది.

ఇంతకూ ఈ రకన అంతా సమావేశాలపైను, ఊరేగింపులపైను ఆంక్షలు విధించినందుకే. శాసనసభా సమావేశం జరిగినంతకాలం, సభ్యులూ ఒక వర్గాంగు దూరంవరకు సెక్షను 144 విధించడం పరిపాపే. సభ నిర్వహణకు, చర్చలకు అంతరాయం కలగకుండా ఉండేటందుకే ఇలా చేస్తున్నారట. ఈసారి జంటనగరాల మున్సిపల్ పాలిమేరల్లో ఎక్కడా ఊరేగింపులు చేయడానికి వీలేదనీ, సభలు కూడా, పోలీసుశాఖ అనుమతితోనే జరగాలనీ ప్రభుత్వం వుత్తర్వులు. ఇది ఒక విధంగా అపూర్వమైనదే. ప్రజాఅస్తులకు నష్టం వాటిల్లకుండాదానికి, కాల్పులు రాళ్లు రువ్వటాలు జరిగి అమాయకుల ప్రాణనష్టం కలగకుండా వుండుటకు ఈ ఆంక్షలను విధించామనీ ప్రభుత్వవాదన. హెచ్చుతన్న ధరలు, "అన్యాయమైన" భూమి శిస్తు విలుకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాఅసమ్మతి వెల్లడి కాకుండా వుండడానికే ప్రభుత్వం యిలా చేస్తున్నదని ప్రతిపక్షాల అరోపణ. సెప్టెంబరు 15 న శాసనసభవద్ద బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శనం చేయాలని ప్రతిపక్షాలవారు నెంకల్పించారు. దీనికిముందు నగరం నలుమూలలా సభలు సమావేశాలు జరిపింది అనుకూలమైన వాతావరణం సృష్టించుకోవాలని కార్యక్రమం వేసుకున్నారు. దీన్ని ప్రభుత్వమిప్పుడు వమ్ముచేసింది.

జిల్లాల్లో వర్షాటన ముగించుకొని తిరిగి వచ్చిన అసంతృప్తివర్గం నాయకుల్లో ఆగ్రహం పట్టుదల ఇంకా హెచ్చుగా కనిపిస్తున్నాయి. బతే ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా వోటుచేసే తలంపుకాని, కాంగ్రెస్ పార్టీ నుండి నిష్క్రమించే వుద్దేశ్యంకాని తమకు ఇప్పట్లో లేదన్నాడు. తమవర్గపు సందర్భంలో కాంగ్రెస్ క్రమశిక్షణకు వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తించామనడం నిజంకాదనీ, కాంగ్రెస్ కార్యకర్తల్లోనే కాంగ్రెస్ మంత్రులు యధేచ్ఛగా కొనసాగిస్తున్న ఆక్రమాలను విమర్శించామనీ, తమకు వ్యతిరేకంగా కొందరు మంత్రులు, ముఖ్యమైన ముఖ్యమంత్రి అనుయాయులు కొనసాగిస్తున్న "మోరమైన" దుష్ప్రచారంకంటే తాము చేస్తున్న సేరం అత్యున్నతమనీ ఈవర్గం నాయకులలో ఒకరైన శ్రీ నూకల రామ

వి.సి.ఆరోగ్యం మెరుగు

తిరుగా చికిత్సపై 6 తేది మద్రాసుకు చేరిన శ్రీ వి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారికి శ్వాస ఆడక కొంత అందోళనపరచగా; మొన్న చిన్న అవరోపణ ద్వారా కవం తీసివేయబడి, ఇప్పుడు కొంత మెరుగ్గా వున్నట్లు; దాని బాగ నిద్రపట్టినట్లు ఈరోజు (శుక్రవారం) వార్త. వారు ప్రస్తుతం డాక్టరు వీరారెడ్డి నర్సింగ్ హోంలో వున్నారు.

జీవితంలో వెరపువరకు నిసింహబలుడైన శ్రీవి.సి., ఈ కొన్నర్ వ్యాధినుండికూడా తేరుకొని, పరిపూర్ణ ఆరోగ్యవంతుడు కాగలరని ఆశిస్తున్నాము.

చంద్రారెడ్డి చెప్పారు. మంత్రులు తమ తోడి కాంగ్రెస్ వాదులను బాధ పెట్టి ఉద్దేశంతోనే ఎన్నో ఉత్తర్వులు బ్రాన్సుచర్ల ఆక్రమంగా, చట్టవిరుద్ధంగాకూడా నిశ్చయించిస్తున్నారనీ, ఈవిధానం ఇలాగే కొనసాగితే కాంగ్రెస్ లో తాముండకూడలేక పోవడమో తేల్చుకోవలసి రావచ్చునని ఆయన అన్నారు. పరిస్థితి నవంబరు శాసనసభ సమావేశంనాటికి తేలవచ్చునని అన్నారు.

నీలం సంజీవరెడ్డిగారు ఇక్కడికి 17వ రానున్నారు. శాసనసభ, విధానసభ అధిపతులు సంయుక్తంగా ఆయనకు సన్మానం చేయనున్నారు. ఉదయనగర సభ్యుల నుద్దేశించి ప్రసంగిస్తారట. పౌర సన్మాన మందుకుంటారట. లోక్ సభాపతిగా ఆయన ఇక్కడికి రావడమిదే మొదటిసారి. ఈ రాచమర్యాదలకు కారణమేమై వుంటుందీ అని రాజకీయ వర్గాల్లో ఉహాగానాలు కొనసాగుతున్నవి. ఏమైనా ఒకప్పుడు తన అనుయాయులైన అసంతృప్తి వర్గం వారిని పూర్తి స్వేచ్ఛతో వ్యవహరించమనీ, తననుండి 'ఏమీ అశ్రింపవద్ద' నీ నలహా యిచ్చారట.

ధాన్య సేకరణ - మంత్రివర్గంలోనే అభిప్రాయభేదాలు?

ధాన్య సేకరణకు కొత్తదిహానం కూపాదిం చదం విషయంలో మంత్రివర్గంలో అభిప్రాయభేదాలు కనిపిస్తున్నాయి. అధివారంగనాడు మూడువర్గంబులు జరిగిన మంత్రివర్గ సమావేశంలో, ఈవిషయమై కూలంకషంగా చర్చ జరిగినమాట గణపేశాని వికాశిప్రాయం కు దరక దివరకి ఆరుగురు మంత్రులతో వుపసంహర్తి వేశారు. ఇందులో యాభిషయమై కూర్చు వడమరలుగావున్న వి. వి. రాజా, తిమ్మా రెడ్డి ఉభయులూవున్నారు. మంత్రివర్గంలో వికాశిప్రాయానికి రాలేని వీరు ఉపసంహారీ ఎలా రాగలుకారో చూడవలసి వుంది. ధాన్య సేకరణ, వంటి మొత్తం వ్యభుత్వవరంగానే జరగాలి, ధాన్యమేకాక వప్పులు, నూనెలు దింతవండు మొదలైన యితర నిత్యావసర వస్తువుల కొనుగోలు,

వంటివికూడా వ్యభుత్వం, వ్యభుత్వసంస్థయైన ఆ. పుడ్ గెయింప్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా జరగాలని వి. వి. రాజాగారి అభిప్రాయం. మిల్లను మధ్య దళారీలుగా లేకుండాచేయడం తిమ్మారెడ్డిగారికి అంగీకారయాగ్యంకాదు. పూర్వం యిలాంటి వ్యవస్థపై తిమ్మారెడ్డిగారు అభ్యంతరం చెప్పి వ్యభుత్వ ధాన్య సేకరణ విధానం మార్చేటట్టుచేశారు.

ధాన్య సేకరణ యింకా హెచ్చాలని తిమ్మారెడ్డిగారు నృప్తిపించి సీపీఐ కాంగ్రెస్ వారు వ్యతిరేకపక్షాలు పూర్వంబందారు. - కొరవ 6 వ పేజీలో

బూర్గుల కాలధర్మం

హైదరాబాదు సంస్థానంలోని ప్రజాప్రభుత్వ ముఖ్యమంత్రిగా శేరళ, ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నరుగా వ్యవహరించిన కాంగ్రెస్ నాయకుడు. బహుభాషాకోవిదుడు శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణారావు హృద్రోగంతో అన్యస్తులై వుండి, 14తేది రాత్రి హైదరాబాదులో దివంగతులైనారు. వారి వయస్సు 68 సంవత్సరాలు.

ఏమీ జరగలేదు! విశ్వాసమేమీ సడలలేదు!

ప్రతిపక్షాలన్నీ కుమ్మక్కయి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంపై విచ్చిన్న అవిశ్వాస తీర్మానం 59-199 ఓట్లతో వీగిపోయింది. ఇంతకాలం పూర్వరూపిరిగి అగంచేసిన అసంతృప్తి-సయోధ్య కాంగ్రెస్ వాదులుకూడా కుయకయమనకుండా ప్రభుత్వపక్షంగానే నిల్చి 'విశ్వాసం' వెలిబుచ్చారు; చేతులెత్తారు. పి. డి. ఎన్. వారు మన పార్లమెంట్లోనే సహజంగా ప్రభుత్వానికి వింతామరలు వీచారు. అధిమినహా యీ అవిశ్వాస తీర్మానంలో చెప్పిన తీరిన విశేషంలేదు. అవిశ్వాస తీర్మానం వెంటనే ప్రభుత్వంపై విశ్వాసంలేనట్లు లెక్కయితే, మరి అవిశ్వాసం ఓడిపోయినప్పుడు ప్రతిపక్షంపై విశ్వాసం లేనట్లు? ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రభుత్వానికి ప్రతిపక్షంపైనాకాని, ప్రతిపక్షానికి ప్రభుత్వంపైనాకాని విశ్వాసమెప్పుడూ వుండదు. కాని మన భారత ప్రజాస్వామ్యంలో ఈరెండింటిపైనా ప్రతిపక్షం విశ్వాసం లేకుండాపోవడంమాత్రం గమనార్హమైన పరిణామం!

జనమిత్రము

శ్రీ ప్రపంగ భాద్రపద శుద్ధ ద్వాదశీ శుక్రవారం 15-9-1967

మరలా బెదరింపు!

చైనా పాకిస్తానలది ఎవ్వరూ గుండెమీద కుంపటెపోయింది. ఏ క్షణంలో ఎవరూ ఎక్కడ దూకుతారో అనే అందోళనలోనే వుండిపోవలసి వస్తున్నది. ఇది ఒక విధంగామేరే. ఎందువల్లనంటే 1962 లో చైనా దాడిచేయటంకే మనకాతి మరీ గుద్రావస్తోవుండేది; నిత్య ర్యం గా నే వుండేది; మన రక్షణా నామకర్థంగా వుండేది. చైనా మనలను గుడ లేపింది; మనలోని దేశభక్తిని రగుల్కొల్పింది, మనల్ని కర్తవ్యోన్ముఖులను చేసింది, రక్షణ విషయంలో జరిగిన పొర పాటును దిద్దుటకే అవకాశాన్ని కల్పించింది. మనకు నహాయదన మరోదేశం పాకిస్తాన్. అనాడు చైనా మన మీద దూకుటంటే, 1965 లో మనం పాకిస్తాన్కు జవాబు చెప్పగలిగివుండేవారము కాము. పాకిస్తానే మనతో పోరుపెట్టుకో కంటే, మనకాతి ప్రయోజకత్వం లోకానికి వెల్లడయ్యేదేకాదు. అందువల్ల అటు చైనా, ఇటు పాకిస్తాన్ రెండూ ఒక విధంగా మనకు వైచారకమే దేశాయి అని అంగీకరించక తప్పదు.

అనైక్యంగా, అరాజకంగా, సంకుచితంగా, స్వాధీనహితంగా- కండ్లు, హృదయాలూ కూడా మూతబడిపోతున్న నేటి మన దేశవర్ణికుల్లో, మన అదివేకాన్ని నేరత్రియాపి, మనలను వికలచేయుటకు చైనా మళ్ళీ పూనుకుంటున్నది! సిక్కిం-టిబెట్ నరిహద్దులో నాకులావద్ద చైనా సైనికులు నిర్భయంగా భారీ ఎత్తున ప్రారంభించిన కాల్పులు; చర్మలకు, పామరనక్క ప్రయత్నానికి చేసిన సూచన పెడచెవినిపెట్టినందుకొనసాగింపుకే నిర్ణయించుకోవడంకూస్తే, పూర్వంవలె ఇది చెదరు మదరు సంఘటనకాదని, కేవలం బెదరింపుకూడాకాదని, ఇండియా మీద దండయాత్రకు శీతోష్ణస్థితులు

అనుకూలమే నమయంకాబట్టి, యుద్ధానికి కాలుదవ్వడమే నాడులాకాల్కుల కొనసాగింపులో చైనా వుండే శక్తి మన దాదించడం పొరపాటుకాదు. అది బెదరింపేకావచ్చు; లేక తమాషేకావచ్చు; నిజంగా యుద్ధవర్ణంకు నాం ది యే కావచ్చు; ఏచైనా మనసమాశ్రందానిని తీవ్ర హెచ్చరికగా తీసుకోకతప్పదు; దానికితగినట్లు ఆయత్నం కాకతప్పదు. ప్రభుత్వం అప్రమత్తంగా వుండడం; హింధూవా, మహి్లాంబీ ప్రతిపక్షుల నాయకులుప్రమాదాన్నిగుర్తించి,వికళతరై పిలువవ్వడం నంతోషించదగినవిషయం. ఈ చైనాపీడ ఎట్లా విరగడపుతుందో అర్థం కావడంలేదు. అనుక్షణం ఈ అందోళనతో, నిత్యం రక్షణ వ్యయంతో దేశం ఎల్లకాలం వుండవలసిందేనా అనిపిస్తుంది. పాకిస్తాన్ పెతరి పెతరి ప్రాయశ్చిత్రం అనుభవించింది. అ అనుభవం తర్వాత కూడా అది పూరకుండడంలేదనుకోండి. మరొకసారి మనతో యుద్ధానికి తలపడడానికి, శక్తిస్థామతను వుంజుకొని-చైనా వంటి దుష్టశక్తి నహాయలపొంది మన దేశమీద దూకుటకు అవకాశంకొరకు ఎదురుదూస్తున్నదనుకోండి. చైనా ఒక సారి మన బలహీనతను గ్రహించింది కాబట్టి, దానికి మనమంటే కొంత అల సుగావుండవచ్చు. ఇండియావంక చూడ కుండా, ఇండియామీద దురాలోచనలు పెట్టుకోకుండా చైనాకు యధిష్ఠాప్రేమాగ్గం లేదా? తాను అంతరంగిక సంక్షోభానికి, విప్లవానికి గురియవుతుకూడా వరుసగా అన్ని దేశాలతో కలహిస్తూ, అన్నిదేశాలను అవమానిస్తూ, అన్నిదేశాలమీదకు దుడుకుగా దూకుతూ వుంటే, దాని అటు అరికటే వుపాయంలేదా? ఈప్రశ్నలకు మనకు సంబంధించినంత వరకు సమాధానం ఒకటే. చైనాను;

గంప ఎత్తవలసే వస్తుందా?

'ఉత్తర చూ ది ఎత్తరగంప' అన్నారు అమరవల్లలు. ఉత్తరలోకూడా వర్షం లేక, సాగుకాకుంటే, గంవలో కుండలు పెట్టుకొని వలసపోవలసిందేనని దాని భావం. ఈసంవత్సరం వరిస్థితి అట్లనే అవుతుందా అనిపిస్తుంది. ఈసంవత్సరము ప్రాస్తున్న సమయంలో ఉత్తరకాత్ర ప్రవేశించింది; కాత్ర ప్రవేశానికి దిహ్మమాత్రంగా నాలుగుదినులు రాలాయి. నేలకూడా తడవలేదు. మట్టులులేవడం, అర్యాటం చేయడం తప్ప వర్షం వూనడంలేదు. ఇదేవిధంగా ఈకాత్రఅంతాకూడా జరిగితే, డెల్టాలో కూడా అపారకొరత తప్పదు. నెల్లూరుజిల్లాలో పెద్దచెన కనిగిరి రిజర్వాయరు క్రిందకూడా పొరుదల పూర్తిగా గుల్మిపోయింది. వారంరోజుల ముందు వరకు వేసినవాట్లకు నీరు అందుకుండి నదికాబట్టి కొంతవరకు వరవాలేదు, తాగి నాట్లు యంతవరకు చర్మగని అరచెముపుయివే ఎకరాలదే సమస్య. ఈరిజర్వాయరు అయకట్టు లక్ష ఎకరాలకుపైగా వుంటుంది. ఇక నెల్లూరు ఆకరకట్ట పొరుదల పరిస్థితే అధ్వాన్నంగా వున్నది. లక్షఎకరాలలో పుమాలు సగం నాట్లుజరిగి, వేసింది ఎండి పోతుండగా,

నగానికిపైగానే నాట్లు కాకనిల్మిపోయి వున్నది. పోసిన నార్లను కాపాడుకోవడం దుస్సరమైపోతున్నది. స ర్యే వల్లి రిజర్వాయరు క్రిందకూడా పైర్లు ఎండి పోయాయంటే వరిస్థితి ఎంత అందోళన కరమో పూహించుకోవచ్చు. వేసిన నాట్లుఎండి, పోసిననార్లు ముడిరి, వేతలా అలన్యమై-ఈసంవత్సరం వంటక్షీణింది పోతుంది. నకాలానికివేస్తేనే మొలగొలుకు వంట అధ్వాన్నం. ఇకకప్పుడు ఏమి చరి తం ఇవ్వబోతుంది? కె. సి. కెనాల్ నిల్వయినాదింపి నెల్లూరు రైతాంగానికి సహాయవడవలసిందిగా, శ్రీ డి. సి. కొండయ్య ముఖ్యమంత్రిని కలసుకొని విజ్ఞప్తి చేశారు. పి. డబ్ల్యు. డి. అధికారుకూడా ప్రయత్నించినట్లు వ్నారు. కాని కె. సి. కెనాల్ రైతులకే నీరు దాబీ చాలకుండావున్నదట; వారికి సాగుదివాట్లు. అటువంటిప్పుడు మనశ్రేమి ఇవ్వగలుగుతారు? ఇప్పించ గలుగుతారు? పరిస్థితులు నిరాశానిన్పు చాలను, అవేదనను కల్గిస్తున్నాయి. ప్రకృతిమీద, చైవమీద, భారంపేసి కూర్చోవడం తప్ప చేయగలిగిందేమీ కనపడడంలేదు.

చైనానేకాదు, చైనా-పాకిస్తానల కలసి వచ్చినా రుదీరికలిపి చెబుకొనుగల శక్తిని, అలాన్ని చేబూర్చుకోవడమే మనకర్తవ్యం. దానికి ప్రయత్నం చెందు కొనడమేదాలదు; అయినామన సమ కూర్చుకోవడమేదాలదు; దానికి శే వ్రధానం చేకలలో నేడున్న అస్తవ్యస్త పరిస్థితులను చక్క ఎరుదుకోవడం అవసరం. దేశంలో ఏమూలదూదినా ఏదో ఒక అందోళన, ఏదోఒక గందరగోళం వుంటున్నది. భాషాసమస్యలని ప్రజలలో ద్వేషానలాన్ని సూరిపోస్తున్నారు. అపార కొరత, జలప్రళయాలవంటి ఖాళిభావలు బ్రుంగడిస్తున్నవి. అధికారాలకోసం శీరు లాటలు, పోట్లాటలతో రాజకీయవజ్రాలు నిలినియమాలను వదలి నిమగ్నమైపోయి వున్నవి. ఈవర్ణికులంతా మారి, దేశ మంతా ఒకదారికివచ్చి, ఒకమాటమీద నిలువగలిగితేకప్పు, రానున్న ఉవద్రవం నుండి దేశం బయటపడలేదు. చైనా ప్రమాదం ముంచుకవచ్చి, యుద్ధానికి నన్నర్థం కావడం తప్పకపోయినప్పుడు నేడువున్న కాలాన్ని వడవుల పంపకవు కీచులాటలకు; ప్రజలను ముకాలగా, వర్గాలుగా దీలీయుటకు వ్యర్థంచేస్తున్న పార్టీప్రభుత్వాలకు నన్నెజరగడం మొట్ట మొదటగా అవసరమేమో ననిపిస్తుంది. ప్రజలలో నిపురుగవ్వబడివున్న దేశ భక్తిని ప్రబలింపజేయగలిగి వుండాలి; వారిని సమైక్యం చేయగలిగివుండాలి; వారిని ఆత్మవిశ్వాసంతో ముందుకునడవ గలిగి వుండాలి. దేశంలో చెలరేగివున్న అన్ని వివాదకర సమస్యలను దేశం విదేశీ దండయాత్ర ప్రమాదంనుండి పూర్తిగా బయటపడేవరకు దూరంగా వుండగల గాలి. మనరాజకీయపార్టీలు, నాయకులు ఈ విషయసమయంలో దేశానికి సరైన నాయకత్వాన్ని ఇవ్వగలరని, దేశ గౌరవాన్ని కాపాడగలరనే ఆశిస్తాము.

చైనా అంటే అమెరికా, రష్యాలేకాదు; సత్యతగల ఏ ప్రపంచదేశానికి గిట్టదు. వ్యవసంభాంకిత, దేశాల స్వాతంత్ర్యానికి ముప్పుగా తయారైంది చైనా. విలయ తాండవం చేస్తున్న చైనా సడుములు విరగగొట్టి, మూలపారవేయడం సమప్తి శ్రేయోద్యప్తితో ప్రజా స్వామ్యాన్ని, స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలనుకోరే వ్యవసంభాంకిత దేశాల ధర్మంకాదా?

తెల్లికా యుగంలో ఖాదీగుడ్డలు!

మనతపహించిన మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లాదోర్లు గుమ్మంలో 60 లక్షల విలువగల ఖాదీ గుడ్డలు గుట్టులుపడి వున్నాయట, ఇందులో 15 లక్షల నాసిరకం గుడ్డకూడా వుండటం! దేశం మొత్తంమీద రెక్క వేసిచూస్తే 10కోట్ల ఖాదీ అమ్ముడు గాకుండా పడివున్నదట! వచ్చే సవంబరులో ఆంధ్రప్రదేశ్లోని 140 లాడి డిటాలు మూసిపారేస్తారట! దేశం క్రమంగా కాంగ్రెసుకు దూరమవుతున్నకొద్దీ లాడికూడా దూరంకావడంలో ఆశ్చర్యమే ముంది? మనం తెల్లికా వెర్రిలోపడి పోతుంటే, అమెరికాలో వీధిల్లో-హిప్పీస్ యోగం వెర్రిలో పడి చేనేత గుడ్డల్ని వివరితంగా కొంటున్నారట! వాళ్లకు యీ లాడి మెకం పట్టినేనరి!

ఈ వారం విశేషాలు

శేండ్ల మంత్రిమండలిలో మార్పులు అనివార్యంగానే వుండేట్లున్నవి. శ్రీ దాగా విదేశాంగమంత్రి పదవికి రాజీనామాయిచ్చి కూర్చున్నతర్వాత ఆ పదవిలో ఇందిరమ్మ ఎవర్ని నియమిస్తుంది- అని వలువురు పూహగానాలు చేస్తున్నారు. స్వర్ణసింగ్ వుండగా మరెవరు విదేశాంగమంత్రి అవుతారు అని కొందరంటున్నారు.దానికితగ్గట్టే ఆయన యిప్పుడు మాస్కో వరకున ముగించుకున్న తర్వాత అమెరికాకు వెళ్ళు కుండా నేరుగా ఢిల్లీకి తిరిగవస్తాడట. మంత్రిమండలి దినేశ్సింగ్ అంటున్నారు. అమాట అన్నవారే-అప్పే అతను చాలా జానియర్-అనికూడా అంటున్నారు. ఏమైనా ది నేశ్ ఇందిరమ్మ అంతరంగిక వలయంలోనివాడు. మరి స్వర్ణసింగ్ విదేశాంగమంత్రి అయితే ఆయన దీపెన్రకాబ ఎవరికి పోతుంది? జగజీవన్ రామగారు 'అపారం' నుండి విముక్తికోరుతున్నాడట. మరి జగజీవరామనుండి అపారం పోతే డాక్టర్ రామ సుభాగిసింగ్ ఆ స్థానంలోకి వస్తారట. పోతే ఏ పనికాటా లేకుండా పోర్టు పోలియాలేని మంత్రిగా సత్యనారాయణ సిన్హారొకరున్నారు. అయినకీ డెబ్బితో ఏదోవాక పోర్టుపోలియో అంటగట్టడం భాయం అంటున్నారు. మరి బయటనుండి వొకర్ని తీసుకొచ్చి వట్టొలిపేకం కట్టడానికి అవకాశంలేదా? ఎందుకులేదు? ఈ సందర్భంలో గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రి హితేంద్రదేశాయగారి పేరు, డి. పి. మృతాగారిపేరు, మాజీ న్యాయ మంత్రి ఎ. కే. సేకాగారిపేరు, ఇంకా మాట్లాడితే మన డి సంతోషయ్యగారిపేరు విసబడుతున్నవంటున్నారు. మంత్రిపదవి భారీకావాల్సేగాని మంత్రిలుగావుండే దానికి అర్హులైనవారే వుండరా యితకపెద్ద దేశంలో!

దాదాపు 30 మంది స్టేట్ మంత్రులు, డిప్యూటీ మంత్రులు తమకు నిజంగా చేతి నిండా పనిలేదని మొత్తుకుంటున్నారట! వీళ్లకు మంత్రిత్వాలపేరుతో కట్టడి వండిది లేకపోతే కచ్చలకెక్కడ మాదిరిగా వీరూ 'ఫ్యాక్ కాన్' చేయరా అనేతయంకూడా కొందరిలో వుండటం! ఏమైనా మనదేశంలో మంత్రిమండలి నిర్మాణంలో భాషనుబట్టి, ప్యాంక్వాబట్టి, కులాన్నిబట్టి, గిలాల్నిబట్టి తప్ప, వొకరిద్దరు విషయం లో మినహాయిందిమాస్తే-అర్హతనుబట్టి. వ్యక్తిత్వ స్త్రోమ తనుబట్టి ఎవరికైనా దాన్ని దొరికినట్లు మనం దిన్నామా? వ్యధాని ఇందిరమ్మ మనస్సులో యిప్పుడిప్పుడు యీ ఆలోచనలు రేకెత్తుతున్నాయంటున్నారు. చూద్దాం అమె ఏమార్గం అనుసరిస్తుందో!

ఎన్. కె. పాటిల్గారు మైసూరునుండి లోకవభకు పోటీదేస్తారని వొక పదతి విసబడుతున్నది. శివసంజుగారు చని పోవడంతో మైసూరు పార్లమెంటు సీటు వొకటి ఖాళీవండిది. కృష్ణమినకాగారి లాగా పాటిల్కూడా రెండోసారి యిన్ని కల్లో మోటుకుంటాడో లేదో చూద్దాం.

ఉత్తరప్రదేశ్లోని నానక్ సాగర్ డ్యామకు 500 అడుగులపొడవు గండిపడి నానా తీతత్వం కల్పించింది. వరదనీటి తాకిడికి డ్యామ్ గుణావర్ణం చెబుతున్నందు వల్లనే యీ గండి పడిందని అధ్యక్ష్యం చూచివచ్చిన శేండ్లమంత్రి శ్రీ కె. ఎల్. రావుగారి పువాద. ఏమైతే నేం యీ

బంధిని!

శేరళ బంధి రోజున వొకమల యాత్రవనక అవశిష్టమనకన్నదట తండ్రి ఇంటికి రాగానే యీ వార్త చెప్పారట. అయితే యీ శేం-బంధి నాడు పుట్టిందిగనుక అతిథ్ధకు 'బంధిని' అని పేరు పెట్టేశారట! పెరి వేయి విధాలన్నారు!

దిల్లీని పూడ్చడానికి, మళ్ళీ డ్యామ్ ను బాగు చేయడానికి 50 లక్షలైనా అవుతుందని అందరూ చేస్తున్నారు కాని కడకు ఆ మొత్తం కోటి రూపాయల దాకా పోతుండా వుంటుందా అనిపిస్తుంది. ఈ గండి పడినందువల్ల శ్రోనుకొచ్చిన ప్రవాహపు నీటికి 150 మంది గోయిందా కొట్టారట. డబ్బు డబ్బు పూళ్ళ కొట్టు కొనిపోయాయట. డ్యామ్ ను చెప్పినదం యీ దేశంలో అశ్రవ్య పదాలైన విషయం కాదుగాని; మన బడా బాతీయ పత్రికలు కనీసం పోటోతీసి ప్రచురించిన పాపాన పోలేదు.

ఉత్తరభారతమంతా వరదల్లో మునిగి వున్న తీరకర్షద్యత్వం కన్పిస్తుంది. ఉత్తర వ్యదేశ్, అస్సాం, రాజస్థాన్, వీహారు రాష్ట్రాలలో వందలు - వేలు గాగమాంకు వరిదమువ్వ కల్పింది. లక్షల జనాభా అల్లాడిపోతున్నారు. చెత్తెక్కి, పుట్టెక్కి ప్యాటాలు విగజిల్లి కూర్చొన్నారు. ఇంత దారుణమైన వరదదెబ్బ - పడేళ్లనుండి వరద కంటోర్ కమీషన్ వొకటి వని చేస్తూ యిప్పుడివరకు అప్రాంతాల్లో 150 కోట్లు అరుచేసివున్నా-కల్పింది మరి!

పైపై ఏ ర్యాట్లతో, ప్రభుత్వవజ్రం ప్రావుతో శేరళబంధి జరగనే జరిగింది కాని, శేరళ జరగనందుకున ప్రభుత్వం లోని లుకలుకల బండారంమాత్రం బయట పడిపోయింది. రెవ్వుకమ్మూనిట్టు వజ్రంతో జాగా విలేడిస్తున్న యితర వజ్రమంత్రులు కొందరు బాగా బయటపడ్తున్నారు. సం. సో. పా. కి చెందిన శేరళ అర్థిక మంత్రి శ్రీ కుంజా అన్నాదుకూడా- శేరళ ప్రభుత్వంనడిచేతరు వొత్తిగా వింబాగులేదు, ఎవరైనా శేరళ మంత్రి మండలినుండి బయటపడేవారంటే వారిలో ప్రభముట్టిగా నన్ను అనువేసుకొండి అన్నాడు.

రెవ్వుకమ్మూనిట్టులతో తమ పొత్తు తీరి పోయిందని, అయితే పూర్తిగా తెగతెంపులు చేసుకోదానికి సమయంకోసం వేదివున్నా మని ప్రధానమంత్రికి నేరుగా హామీయే యిచ్చివున్నారట మున్సింగ్ సోవరులు. రెవ్వుకమ్మూనిట్టులతో అసంతృప్తులై సం. సో. పా., మున్సింగ్, రెవ్వుకమ్మూనిట్టులు వొకేజోటులో ప్రయాణిస్తున్నారు. శేరళకాంగ్రెస్-కాంగ్రెస్ లో చేయకలిపి రెవ్వుకమ్మూనిట్టకరవజ్రం ప్లాపించేదానికి వీరు నన్నద్దులైవున్నారా-అనేది చేదికూడ వలెన అంతంగావుంది.

వీహారులో స్టేటు పిరాయింది యంత కాలం అర్యాటం చేస్తుందన మండలోగారి శోషితవల్ల బండారం బయటపడిపోయింది. కొత్తమంత్రివర్గం ఏర్పాటుచేస్తాం, మాజీ బలంవుంది-అని వారుచేసుకున్న దిట్టప్రిని వీహారుకవర్చురు శ్రోనివచ్చారు. అంటే మంత్రివర్గం ఏర్పర్యేంతవరం ఆ శోషిత వల్లకులేదు- అని అర్హమైపోయినట్లేకదా!

లోకవ్యవస్థ
లోకసంహార

- * ఫార్మోజా అభివృద్ధిచెందితే
చైనా రెండుముక్కలైపోతుంది!
- * మరొక యుద్ధంలో ఇండియాను
ఓడించడమే పాకిస్తాన్ పరమావధి
- * పాక్ డిఫెన్సుడే: అయాబ్ దుష్టబుద్ధి
- * సిక్కిం ప్రాంతంలో కొత్త కథ

చైనా రెండా? ఒకటే మనకు గుర్తు. రెండవది ఫార్మోజా ప్రభుత్వం. ఈ దిశగా మన మాజీ ప్రధాని మన విదేశాంగ శాఖలో చైనా సీనిర్ డిప్యూటీ సెక్రటరీ జనరల్ జి.ఎస్. శర్మను కలిసుకుంటూ మావో మహాశయుని కవుగింది భూభూమి. ఆ దిశలోనే మన ప్రతి పరిణామ ప్రేమ నన్నా చూస్తూ మావో సేనానులు చేశారు. పర్యవ సాసంగా మన మాజీ ప్రధాని డి.గుండె గాయమైనది. అలాగే మరణం ప్రాప్తించింది.

మంచి వద్దిన రుణాన్ని తీర్చేవారు. ఫార్మోజా జీవనవ్రణాంకం పెరిగింది. ఈవల ఫార్మోజా ఈ విధంగావుంటే, అవల మావో చైనా ముక్కలైపోయింది. కనీసం రెండు ముక్కలైనది - పీకింగ్ చైనా, కాంటన్ చైనా. అనగా మూడు చైనాలు మొత్తానికి - ఫార్మోజా, పీకింగ్, కాంటన్.

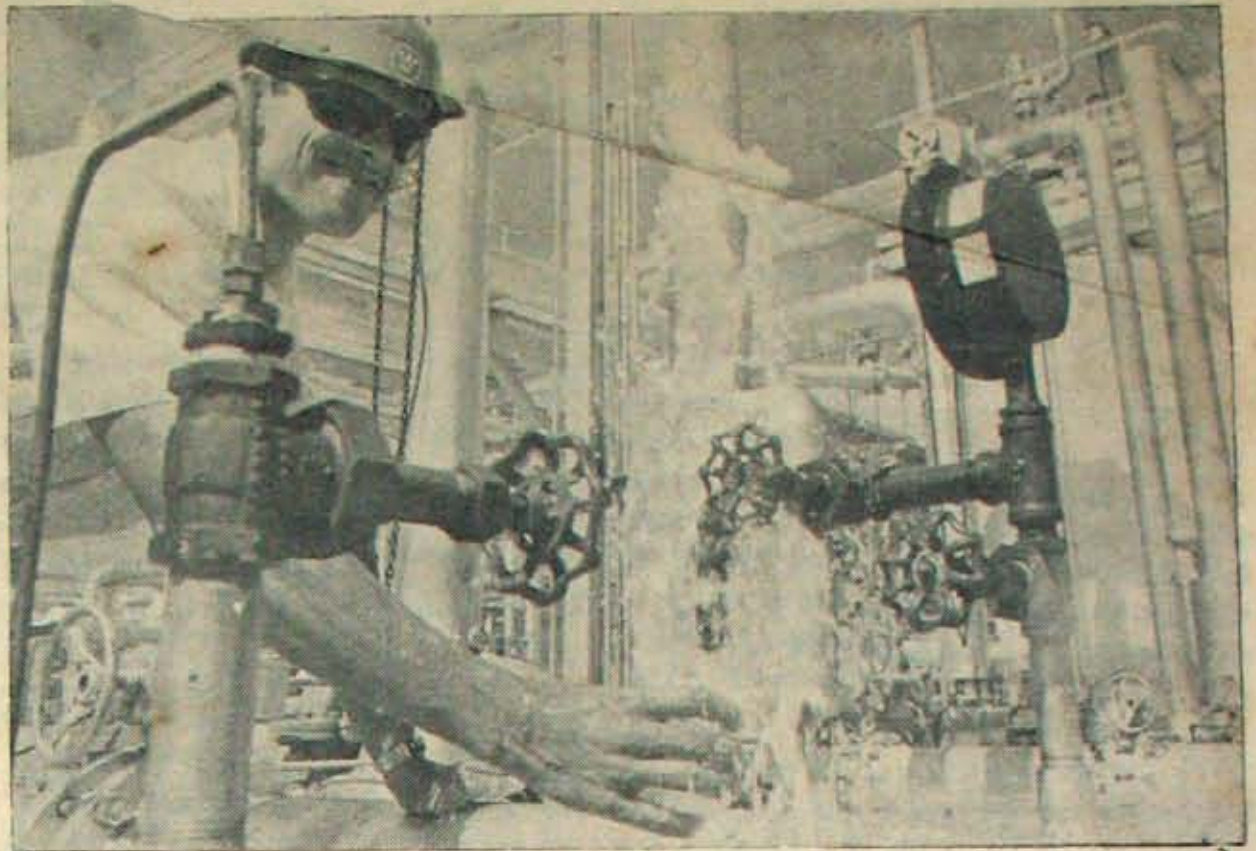
హాంకాంగ్ నుండి వచ్చిన వార్తలను బట్టి, సెప్టెంబర్ 10 న కాంటన్లో రక్తపు నదులు ప్రవహించగలవు. అంటే, ఈ వంతులు పాతకుల కంఠేసరికి ఎంత హత్యా కాండ జరిగిపోయి వుంటుందో? మనకు యిందు విషయమై తెలిసిన మరికొన్ని సంగతులు: 1) యుద్ధవర్తల భాగంగా ఒక వక్షం దాన్యాగారాలకు నివ్వబడింది. 2) డాక్టర్లలో వజ్రలేర్పడి నది. తమకు గిట్టని వజ్రపు రోగులకు దా వుండు లిస్తున్నారు (Lethal Injections). 3) కాంటన్ నుండి హాంకాంగ్ పారిపోయేవారిని వట్టుకొని అక్కడకు ఉరితీశారు. 4) లియూ అను కూలరనబడేవారిని వజ్రీగా ఉరితీశారు. 5) రైతులకు, వర్మర్లకు తమ జాగా విడిదిరాకూడదనీ, అల్లరులలో పొల్లిన రాదనీ మావో బృందంవారు అదేశాలు పంపివారు. 6) డౌ ఎన్ లాయ్, మావో సత్తిమణి దియూంగ్ దింగ్ మావో బృందపు సభకు పీకింగ్లో హాజరై కఠినవర్తలు తప్పవని అభిప్రాయపడినట్లే తెలిసింది.

తమ సాంస్కృతిక విప్లవాన్ని బండిం దిన రష్యా 'అవార్డు'ను మావోబృందం వారు తీవ్రంగా నిరసించారు.

అది చైనానంగతి. ఇక మనవక్కలో బల్లింగావున్న పాకిస్తాన్ నంగతి విందాం. అదివతి అయూబ్ వివరీతబుద్ధిని ప్రద రిస్తున్నాడు. సెప్టెంబర్ 6 న డిఫెన్స్ డే జరిపించాడు. విక్రీడే జరిపించవలెనని ఆయన సంగల్పించివుండెను. కాని తనకా సాధాగ్యం కలగలేదు. భారతదేశంలో సెప్టెంబర్ 6 న విక్రీడే జరిగిందే. కాని, మనం ఎన్నడూ పాక్ సేమను జయించవలె ననుకోలేదు. మనమూ-పాకిస్తాన్ ఒకే ప్రజలని మనభావం.

ఎవరెక్కడా పాకిస్తాన్ అంటు వ్నారో వారనేకమంది ఈచైపునేవున్నారు. అందుకు బిందినవారికే రాష్ట్రవతివదది, పోటీలో, లభించింది. అందువలన పాక్ ప్రజలతో మనకు తగాదలేదు.

కలహభారణం అ సీ మ లో మనప్ర ద్వేషంమీద ఆధారపడిన రాజ్యం ఏర్పడ డమే. ఈ భారణాన్ని సమయం తొలగి మ్తుంది. మాకే సంతోషమాలేదు. ఈలోగా పాక్ ప్రభువుల అధిష్టాపత్యం నమోదా - కొరవ 10 వ పేజీలో

ఉప్పునీళ్లను మండినట్లుగా మార్చడమనేది ఇటీవల చాల ప్రాధాన్యం వహిస్తున్నది. మనకంటా అహారధాన్యాల రేషన్ అయితే, ఫ్లూడారాష్ట్రం (అమెరికా) లోని కివెన్స్ వట్టణంలో మండినీళ్లకే రేషన్! అ దుస్థితి యిప్పుడు తొలగింది. తగిన యంత్రాలను అమర్చి, ఉప్పునీటిని మండినీరుగామార్చి, పొరుగు దారినిన్ని సరవరాచేస్తున్నారు. యంత్రం ఉప్పు నీటిని మండినీరుగా మారుస్తుంటే ఒక కార్మికుడు మండినీటిని గ్లాసులో వట్టుకుంటున్నాడు.

వివిధంగా చూచినా చచ్చి చర్మ మెప్పును పొందేదే! వివాదాస్పదమైన మాతృభాషలో విద్యాబోధన

చొగ్గా మందినని తేసినాడు. దేశానికి అనేకవిధాల సేవచేసినాడు. విద్యా శాఖను ఆయన విడిచిపెట్టడం తప్పు. ఆ తర్వాత ఆయన స్వీకరించినకాల ఆయనకు నరిపోలేదు. A spare peg in a round hole అని ఇంగ్లీష్ లో అంటారే అట్లా ఆయనది ఆయన సంగతి. మొత్తాన ఆయన న్యూవానికి, శక్తిసామర్థ్యాలకూ అది సరివడని సంగతి. దానిని ఆయన త్యజించడం మనతెంతో మేలు. అంతేగాక, వెళ్లివున్న కనమును వదిలివేస్తూ దేశానికి జరిగే అవకాశాన్ని సూచిస్తూ వెళ్ళడం మరింతమేలైనది.

ఇతే ఆయన నూచన సంపూర్ణంగాదు. బాగా అలోచించివుంటే పూర్తిగా దానిని వెల్లడించేవాడు.

మాతృభాషలో ఉన్నతవిద్యాభ్యాసం నడిపించడమనే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టడంలో ప్రభుత్వం మహావేగిరవడం వరికరాదనీ, దేశానికి హానికరమనీ అన్నాడు.

అంటూ దేశంలోని ప్రాపెనర్ల వినిమ యానికి అటుకాలకలుగుతాయనీ, వికత్వ మనేది మంటగలిసి పోతుందనీ ఆయన వ్యాఖ్యానించాడు. నిజమే అమాట.

అట్లయితే, మ ద్రాస్ గవర్నర్ తో బాటుగా తామూ అసెంబ్లీ మాతృభాషలో బోధన హైస్కూల్ గ్రింద ఆ పి చేసి ఆ మీదట విక దేశభాషలో, అనగా అంగ్లంలో, ఉన్నతవిద్యను గరవడం సాగించవలెనని ఆయన చెప్పివుండవలసినది. ఎట్లయినా అంగ్లస్తానే దేశభాషగా హిందీ వచ్చేట్టుంటే క్రమేపీ హిందీలో ఉన్నతవిద్య బోధించ దానికి ఏర్పాటు చేయవలెనని ఆయన సూచించవలసివుండెను.

వచ్చినమటుకే రాసి- అంతవరకే లాభం అన్నట్లుగా రాజాజీ దాగ్గా చర్మకు స్వాగతం వర్తింపాడు. ఇదే సందసుకుని

తన ప్రాముఖ్యాన్ని దేశానికి యన్. కె పాటిల్ ప్రకటించుకోవడంతోనం దాగ్గా రైస్కూర్ని ప్రశంసించాడు! అట్లాదు రై తక్కువ తిన్నాడా? తనకు ప్రయోజనకర మైన విధంగా దాగ్గాచర్మకు తా త్వ ర్యం తీశాడు. కాని, పుస్తకవిద్య ఒకేభాషలో

(అంగ్లంకానీ, హిందీకానీ) వుండవలెననే సూత్రాన్ని ఆయన గ్రహించలేదేమింకా! నిజానికి దాగ్గాలు, పశులే కాంగ్రెస్ సంస్థను కాపాడుతూవస్తున్నారు. మురార్జీ పోటీయేలేకుండా వుండివుంటే కాంగ్రెస్లో ఊపిరుండా? నందాలో అం త పే దీ వద్దినదా, మళ్ళీ అధ్యక్ష పదవికి (కాంగ్రెస్లో) ఆయన్ను పిలుస్తున్నారు.

వాల్ స్వాతంత్ర్యం ఈ మహాసంస్థను కాపాడింది. ఇది లేకనే రష్యా కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఈజిప్టు నాజీపార్టీ 'కుట్ర' లను 'వెతికి' అనేక హత్యలుచేసి తన్ను తాను ఎప్పుడోకప్పుడు రక్షించుకోవలసి వస్తున్నది. చైనాలో రిటన ఎందువల్లజరుగు తున్నదో విదితమేగదా! మావో సూరు పూవులు పూదివుంటే, చైనా లోకానికొక వెలుగును చూపేది. ఆ పూవులను పూయ నివ్వలేదు. అది మొవలు అంతవ్యర్థం సాగింది. అరబ్బి సీమలలోని హత్యాకాండలు, అఫ్ఘానీ సీమలలోని కొన్నింటిలో

జరిగే దుర్ఘాటాలు- వీటన్నిటికీ ఒకటే కారణం- ఆయా పార్టీలలోని అసహనం. కాంగ్రెస్ లోని సుగుణం వాల్ స్వాతంత్ర్యమైతే, దుర్గుణం అతినహనం-రామాయ న్యస్తి, రావణాయన్యస్తి. సుగుణం పెరిగి, దుర్గుణం తరిగితే కాంగ్రెస్ యిప్పుటికైనా కోలుకోవచ్చును. కాని ఇది అశాశ్వతం మాత్రమే.

కాంగ్రెస్ నేర్పిన సుగుణాన్ని అలవర్చు కున్ననాడే దానిని పడడ్రోసిన పార్టీలు- వేదికలు నాలుగు కాలాలపాటు రాజ్యం చేయగలగ్లెవి. ఎడతవారి స్వేచ్ఛను హరించే వారు- అందులో ముఖ్యంగా తన స్వంత వక్షంలో - తానే అ నిమిషాన తనలోని దుష్టశక్తికి బంద్ బెటోకున్నాడు. రైక్ అయినవాడు, వికాసం లేనివాడు కొంత కాలం ప్రకాశించి కడకు వదిలిపోతాడు.

మళ్ళీ దాగ్గాచర్మకు వస్తాం. ఇందిరా గాంధీ విశ్వసించిన సుప్రసిద్ధాంకం, అశోక మహాత దేశానికి దూరమై పోయినారు. వారి మేధాశక్తి కరిగిపోయింది. మనకు డివాల్యుయేషన్ తెప్పించి, తామే డివాల్యు బిపోయినారు. మన ప్రధాని తరిమివేసిన నందా ప్రజలకు దగ్గరవాలెనాడు. అమెను ఎదిరింది మురార్జీ ధ్వజం ప్రైకేపోతున్నది. దాగ్గా ఏకదమ హిరో బిపోయినాడు.

తయన గంభీరంగా ప్రైకిసిన కాదా సమన్యకు సైచరా ప్రోత్రం సమభాసమని గిరిగారి అభిప్రాయం కాలో! మన మాజీ ప్రధాని మహా విదేక గనక మన 'అంగ్లయుల' చేత హిందీ ప్ర వేశాన్ని ఒప్పించాడు. ఆయన సూత్రప్రకారం వక్షి - కొరవ 10 వ పేజీలో

వారం వారం
కా. శివప్రసాద్

బెట్టుగా దేశదేశాలూ భిక్షాటనయాత్ర చేస్తున్న ఉపప్రధాని శ్రీ. మురార్జీ మన అభివృద్ధి, పాకిస్తాన్ లో మన సంబంధం, డాక్టర్ సమన్య - ఈవిష యాల్లో లండన్ లో మురార్జీ వెలిబుచ్చిన అభి ప్రాయాలు అద్భుతమైన పూర్వ కంగా, దేశ కీర్తి ప్రదంగా, ప్రశంస నీయంగావున్నాయి.

మనం మన స్వాతంత్ర్యాన్ని రక్షించుకో దానికి వివరీతంగా త్యాగాన్ని చేయవలసి వచ్చింది.

ఇతే ఆ చైనా ఇప్పుడెట్లున్నది? రెండు గాడు మూడు చైనాలైనది. మనం కండ్లు తెరుచుకున్న తర్వాత ఫార్మోజా ప్రభు త్యాన్నికూడా ఒక చైనా ప్రభుత్వంగానే మన నాయకుల నేకులు పరిగణించి, అక్కడ వర్మదీని వద్దినారు. కృపలాసి ఆ సేమను యాతజేసి వద్దినాడు.

ఫార్మోజా మరేమియావర, అపానవర తన అర్థికవ్యవస్థను కక్కబిడ్డకున్నది. దీనికినాడు అనాటి చైనాను సడిపించిన వారే నాయకుడు. వాటికి, నేటికి ఎంత లేవమా చూడండి.

అనాడు అమెరికా నష్టముచేసిన సాయ మంతా బుగ్గిలో కలిసింది. అయిదాలన్నీ విరోధుల కంధిపోయినవి.

నేటి ఫార్మోజా న్యాయం సహాయమీద కృషిచేసింది. అందుకు తోడుగా విదేశాల

ఉదయగిరి పంచాయతినమితి

తెండ్రు నోటిను

ఉదయగిరి పంచాయతీ న మి తి మి రి యాలోని తెల్లనముద్రము పం చాయ తి నమితి సోషల్ వెల్ఫేర్ ప్రాథమిక పాఠశాలలోని బడిపిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజనం యీ క్రిందకనువర్తించ వలెవున్నవారల పేర్లు క్రింద పేర్కొనబడుచున్నవి.

(1) బడి బిరుదు దినములలో శనివారం మినహా ప్రతి పిల్లవానికి ఒక పాను భోజనము (6 బిస్కెట్లు విద్యుం) మరియు దానికి సరిపోవు కూరలు (వచ్చు 1 కి బిస్కెట్ల నూనెను 1/80 బిస్కెట్లు, ఉల్లి పొయలతో కూడిన కూరగాయలు 6 బిస్కెట్లు) తయారుచేయించి వడ్డించవలయును. స్కూలుపిల్లల గరిష్టసంఖ్య 80. ఇందులకు కాంక్షను అయిన రేటు పూట 15 ఒకపిల్లవానికి 0-20 పైసలు.

(2) ప్రతి తెండ్రును తెల్లకాగితము పై న పిల్లవానికి 1-5 పూట 1-5 వచ్చయి చేయురేటును తెలుపుచూ వంపవలయును.

3) తెండ్రలో ఎర్రెత్తు దిపాక్షిట్టు రూ. 50 లు ఉదయగిరి పంచాయతినమితి వ.దుకు ఉదయగిరి నట్ టెగ్గెరిలో కను కట్టి తెండ్రుతోపాటు వలానా జతచేసి వంపవలయును.

4) తెండ్ర యా దిగవ నంతకము చేసినవారిచేగాని, వారివలన ఉత్తర్యుల పొందినవారి పిల్లగాని 25-9-67 తేది సాంతము 4 గంటలవరకు ఉదయగిరి పంచాయతినమితి ఆఫీసులో రీ ము కొ న బడును. ఆరోజునే సాయంత్రం 4-30 గంటలకు తెండ్రు తెరువబడును.

5) 70 లు పొందిన తెండ్రుదాడు రూ. 5000 లు సాల్వెన్సీ నర్టిపేటుదాఖలు చేసి 5-10-67 తేదినుండి మధ్యాహ్న భోజన కార్యక్రమం మొదలుపెట్టవలెను. —సి. ఎస్. ఆర్. అంజనేయులు, బ్లాక్ ఇన్చేజ్మెంటు ఆఫీసరు, ఉదయగిరి.

పుత్తూరు డి. ము. కోర్టులో

E. P. 105 of 66 O. S. 52 of 63 సి. కన్నెమ్మ —పిటిషనరు, సి. నరసింహులనాయుడు వగైరా —రెస్పాండెంట్లు.

విలంబరకటన:- ఈ నెంబరులో 1-వ ప్రతివాది వాటికి చెల్లించవలసిన డిజిటాల్ గాను 1 వ ప్రతివాదియొక్క యీ క్రింద కనిపిస్తున్నట్లుగా అప్పటి విలంబనకు తేలిక పైకోర్టులో 16-10-67 తేది విలంబనకు వాయిదా వేయబడియున్నది. నవాలు చేయబడినవారు నవాలు చేయవచ్చును.

షెడ్యూలు: దిత్తురుకల్లా, పిద్దాటూరు నట్ రిస్టిక్టు, నత్తవేడు కా: దూంగుంట్ల అనే కృష్ణాపురం - గ్రామ రెక్కదాఖలా కూములు.

1. S. No. Extent Hectors. 100/1 0-25 out of 1-42 cents. 0-101 Boundaries for the same East: The lands of Lakshmaiah. West: The lands of Chintala Doraswami. South: The lands of Chintala Subrayulu North: The lands of G. Muthelu Reddi. Upset price is fixed at Rs. 500/-

2. S. No. Extent Hectors. 109/5 0-23 out of 0-73 cents 0-093 The boundaries for the same. East: Veeraswamy Naidu lands West: Podupu Neelakalva and Madiga Buddaiah's lands. South: the lands of G. Narasimulu Reddy. North: The lands of C. Doraswami Reddy. Upset price is fixed at Rs. 460. —K. KRISHNAMA NAIDU, Advocate of the petitioner.

కంపొస్తు తయారీ-

మున్సిపాలిటీలకృషి: నెల్లూరుకుసూచన

కాశ్రియంగా కంపొస్తును తయారు చేసే విధానాలుగూర్చి గతవారం కొంత వివరించాము. గమనించాల్సిన కొన్ని దిట్టాలున్నవి. కంపొస్తుగుంటల్ను సాధ్యమైనంతవరకు నీరుగులవని ఎత్తయిన ప్రదేశాల్లో త్రవ్వకోవడం శ్రేష్ఠం; నీడలో పిర్చయ్యకోవడం మంచిది; కంపొస్తులో చల్ల మలమూత్రాదులు ఎండకు ఎండకుండా చూసుకోవాలి.

కంపొస్తు జల్లెడ

గాజుముక్కలు, దిల్లపెంకులు, ఇనవముక్కలు, దిన్నదిన్న రాళ్లు-రప్పలు, రేకులు మొదలైనవారిని వేరుచేసిదానికి కంపొస్తుజల్లెడ నొకదానిని కొయింబిత్తురు లోని వ్యవసాయ ఇంజనీరింగ్ వరిశోధనాలయంవారు కనుగొని తయారుచేస్తున్నారు. దీనివెరిదు 650 రూపాయలు. రోజుకు ఒకటన్ను కంపొస్తును జల్లెడ వట్టవచ్చును. దీన్ని అడించేదానికి రోజుకు 4 రూపాయలవ్వతుందట. ప్రతి పురపాలకసంఘం యిటువంటి జల్లెట్ల కొన్నిటి వుపయోగించడం మేలుకదా?

బ్లాక్ పిట్ కంపొస్టింగ్

బ్లాక్ పిట్ కంపొస్టింగ్ అంటే నల్లటి ప్లాస్టిక్ లేదా పాలిథిన్ గడ్డతోకప్పి మరీ కంపొస్తును తయారుచేయడమన్నమాట. ఇట్లా ప్లాస్టిక్ గడ్డకప్పి కింద కంపొస్తు తయారుచేస్తే ఎరువును చెదపురుగులు, యితర క్రిమిజీవాదులు పొడుచేయవట. కుళ్లెబ్బవుడువచ్చే కార్బానిక్ వాయువును బయటకు పోనీయవట; ఈనల్లటి ముసుగు వల్ల చలిగాలినిగాని, ఎండనుకాని దరికి రానివ్వవట; ఉష్ణాన్ని బయటకు పోనీవకుండా కాపాడుతుందట; ఈగుడ్డ వుండడంవల్ల ఎరువులోని లాభదాయకమైన పురుగుల్ని పక్షులు గిట్టులు తీయించేదానికి దీలుండవట.

భారీఎత్తున రసాయనికపుటెరువులను వుత్పత్తిచేసుకునే పాశ్చాత్యదేశాలుకూడా కంపొస్తుఎరువుకు యింక వకద్వందీలు చేసి, యింతప్రాముఖ్యతయిస్తున్నాయంటే; ఏమీలేనిమనం కాస్తనులువుగా చేతయ్యే యీకంపొస్తును తయారుచేసుకోలేకపోతే ఎంత సిగ్గుచేటు!

పురపాలక సంఘాలు:

కంపొస్తు నిర్వహణ

పూర్వం గుంటూరుకర్షి వట్టణాల్లో దిమ్మిన కనువును కంపొస్తు చేస్తుండేవారు. కూలలమట్టం కాస్తపైన్నే వుండడంవల్ల గోకులవద్దతిమూని యివ్వడు కుప్పల వద్ద తిలో కంపొస్తు తయారుచేస్తున్నారు. మదుర కాక్రొరేషన్ వారు 5 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో 60 ఎకరాల మైదానంలో కంపొస్తును కాశ్రియంగా యంత్రాలతో తయారుచేసి దానికి తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

పాయతానాతెచ్చే డబ్బాలను పెద్ద ప్లాట్ పారంబుడ వంపునీటిలో కడిగి, ఆ నీటిలో కంపొస్తుకుప్పల్ని తడిపేదానికి వదులారగట. కంపొస్తును యంత్రాలతో జల్లెడబట్టి నీవులుల బృందం వరిశీలించిన మీదట అమ్ముతారట. సాలీనా 60, 70 వేల టన్నుల కంపొస్తు తయారువుతున్నదట. టన్ను 3-4 రూపాయల వంతున అమ్ముతే వుమారు 2 లక్షల అదాయం వస్తున్నదట.

గుజరాత్ రాష్ట్రంలోని రాజ్ కోటలో తయారుయ్యే స్వచ్ఛమైన కంపొస్తుకోసం

వరివర గ్రామాలనుండికూడా రైతులు బండ్లు తోలుకొనివచ్చి కొనుగోలు చేసుకొని పోతారట. బాధియానా, జలంధర్ లలో సాగు భూమిస్త్రాన్నిబట్టి రైతులకు

అల్లూరు కోటారెడ్డి బి. ఎస్.సి.

కార్డు (కోటా) వద్దతిలో మున్సిపాలిటీవారు కంపొస్తు శేఖాయింది అమ్ముతారట.

జలదారుల ఋరదమద్ది

కలకత్తాలో యిదివరకు మురుగునీటిని కొంత సముద్రంలోకి, మరికొంత సాగు భూముల్లోకి నేరుగా విడిచేవారట. ఇది అంత మంచివద్దకి కాదని తర్కి యిప్పుడు ఆ నగర సమీపంలోనే 40 లక్షల గ్యాలన్లు

కంపొస్తుతయారీలో నెల్లూరు ఫస్ట్ అట!

1966 సంవత్సరంలో అంధ్రప్రదేశ్ హోల్ మొత్తానికి 6799 టన్నుల 'శ్రేష్ఠమైన' కంపొస్తునుతయారుచేసి 6750 టన్నులు అమ్ముకంచేసినందుకు నెల్లూరు మున్సిపాలిటీవారికి రాష్ట్రస్థాయిలో మొదటి బహుమానంగా వెండికప్పు-పీల్లును బహూకరించడమేకాకుండా, అఖిలభారతస్థాయి ప్రయిజుకు కూడా అంద్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నెల్లూరుమున్సిపాలిటీ పేరును సూచించినదట! చెన్నకోడగిన కాశ్రియస్థాయిలేని మన మున్సిపాలిటీ కంపొస్తుచే రాష్ట్రస్థాయి ప్రయిజువస్తే, యింక మిగతా మున్సిపాలిటీలు ఎంత అధ్వాన్నంగా వున్నాయో చెప్పననిలేదు కదా!

బొంబాయి భావాలు నగరాల భిన్నత్వంలో పల్లెల ఏకత్వం

గతవారం సభ్యులతోరేగారి సినిమా 'మహానగర్' గూర్చి వ్రాస్తూ బంగోరె యిటీవల బొంబాయివెల్లివద్దాడన్న వాక్యం వదిలి వొక పాతికమిత్రుడడిగాడు-అయితే బొంబాయి వెల్లిద్దావన్నమాట, మరి నీ బొంబాయి భావాలు విరివించవా? అని. అప్పుడనిపించింది- బొంబాయి భావాల్ను గూర్చి వొక దిన్న వ్యాసానిక ఎందుకు వ్రాయటాడదా -అని.

బొంబాయి నగరంలో బంగోరె బడు రోజులుగడిచినా, నేనుచూసింది, తిరిగింది చాలన్వల్యం. నగరమన్నతర్వాత ఎప్పుడూ వ్రాయడానికి ఎంతో కొంత వుండనే వుంటుంది. ఒకప్పుడు మన కవులకు గ్రామాలన్నూ, గ్రామజీవన వాతావరణాన్నిగూర్చి కవిత్వం వ్రాయడానికి బోలెడంత వుండేది. ఇప్పుడట్లాకాదు, నుగ మరిగిన మన అనాధి నగరాల పాలవుతున్నారు. నగర జీవితాన్నిగూర్చి గానం చేయడానికి మనకవులకు ఎప్పుడూ ఎంతగానో వొస్తువు దొరుకుతుంటుంది.

నగర జీవితాన్నిగూర్చి గానంచేసిన నెల్లూరుకవులిద్దరున్నారు-వొకరు వశాబి, రెండవవారు నారవరెడ్డి. నాట బాగా వ్రావకం-ఎనిమిదేళ్లక్రితం-ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా చేయబడిన నారవరెడ్డిగారి రెండు నగరగేయాల్ను వెంటపెట్టుకొని బొంబాయిలో అడుగుపెట్టాడు బంగోరె. 'ఇల్ల

వస్తే రెండు బ్యాంకులు కట్టి, తగిన యంత్రాలు నిర్మించి 'ప్రెస్ సిడిమెంట్ షాప్' వద్దతిలో జలదారుల మద్దరి చూడు నెలల పాటు పెద్ద బొట్టలో దాగా మరగగిచ్చి తదుపరి విక్రయిస్తున్నారట. ప్రపంచంలో పెద్దఎత్తున కంపొస్తుచేసే స్థలాల్లో యిది వొకటట. ఈ వద్దతిలో తయారైన కంపొస్తును ఎకరాకి చూడుటమ్మలరెక్కన వరి, వగైరాపైర్ల భూములకు వాడుతున్నారు.

ఇట్లాంటి కంపొస్తులో నీటికాతం తగ్గిస్తే యితర ప్యాంకాలకు తీసుకొనిపోయేదానికి అనువుగా వుంటుంది. అమెరికాలో పెద్ద పెద్ద గ్లాసుషీట్లతోకప్పి జలదారు మద్ది కంపొస్తులోని నెమ్మును 10 కాతంవరకు సరిచేసి అమ్ముతారట. అయితే యిమద్దిని వాడేవారు కొన్ని ఆరోగ్యసూత్రాల్ని

—కొరవ 8 వ పేజీలో

స్వీటుడబ్బిక్కి ఆప్ ఇండియా' వత్రిక ఎడిటర్ శ్రీ ఎ. ఎస్. రామకాగారి చేతిలో ఆ గేయాల్ను పెట్టి, బాగున్నాయని భావిస్తే ప్రచురించమని కోరాడు. తర్వాత రెండు మూడునెలలకు 'రిటన్లవిక్ కాంప్లిమెంట్స్' అని ఒక బొటువచ్చింది!

ఇప్పుడంతా ఎందుకు వ్రాస్తున్నానంటే-అప్పుడొకసారి, చుట్టి మొన్నొకసారి బొంబాయికి రెండుసార్లుగా వెళ్లినా

బం. గో. రె.

నేనక్కడచూసింది, తిరిగింది జహన్నర్నమే నని చెప్పడానికి. అంతేగాక, చూసింది తక్కువేఅయినా బంగోరె నిజంగా కనే అయివుంటే బొంబాయినిగూర్చి ఏకంగా వొక పేర్లగేయమే వ్రాసుండేవాడు; నేను కదిగాణ్ణి కాదుకాబట్టి బొంబాయినిగూర్చి నేనుగా వ్రాసినానికి పెద్దగా విమలెదని దిన్నబిందుకుంటున్నాను.

బొంబాయిలో కొత్తవాడికి కొట్లాల్ని నట్లు కనపడేది బొంబాయి విల్లింగ్-బహుళా నగరంమట్లా సముద్రం పర్చుకొనివుంటుంది కాబట్టి, జనాభా వొత్తిడి తక్కువోనోనాకి స్వలం తక్కువకాబట్టి అంతస్తుమీద అంతస్తుకట్టి అకాశపర్యాలు చూదిరిగావుండే యుక్తగూళ్లలో ఇనం నివ

రామమూర్తి నగర్ రోడ్ల దుస్థితి

హైదరాబాదునుండి నెల్లూరుకు బదలి అయిన నేను, రెండునెలలనుండి రామమూర్తి నగర్ లో కాపురముంటున్నాను. కానననట్లు శ్రీ అన్నదాత మధవ రావుగారి ఇంటి సమీపములోవున్న రోడ్లు చాల శోచనీయ స్థితిలోవుంది. కార్లు, బండ్లు, రిక్తాలు, సైకిళ్లు ఈప్రాంతానికి వచ్చువరకి అనేక ఇబ్బందులకులొనే మిక్కిలికష్టంకో రోడ్డుదాటగలుగుచున్నది. దీనికి కారణం-

అలాగం గుంటలు, మిట్టలు, గోతులతో మురికినీరు చేరుకునే జంతువులు, రాకపోకలకు తీరని అంతరాయం కల్గిస్తున్నది. ఈదస్తిని ముగిసిపల్ అధికారులచుట్టి తెచ్చు వుద్దేశ్యంతో ఈరేం వ్రాస్తున్నాను. ఈరోడ్డు మరమ్మత్తుపయంలో సత్వరమే చర్యలు గైకొనగలరని ఆశిస్తున్నాను.

—ఎ. వి. వి. నరసింగరావు రెక్కరయ,

గవర్నమెంటు ప్రెయిసింగు కాలెజి. (రెక్కరయకాబట్టి, నరసింగరావుగారు దాంసామ్యంగా, మెతగావ్రాశారు. ప్రయి నేజీకారకు గుంటలుత్రవ్వితే, ఇక ఆరోడ్డు —కొరవ 8 వ పేజీలో

*** పల్లెల వార్తావళి ***

చక్కెర కోసం లబలబ లాడుతున్న పల్లె పజి!

తక్కు వకోటాలు : అధిక ధరలు

ఉప్పునో వియ్యంకిలో; పల్లెల్లో చక్కెరది బాధ. ఇప్పుడు వియ్యంగోడవ అంతగా విసరిడడం లేదుగాని, పల్లెల్లో చక్కెరగోడుమాత్రం అట్టనేవుంది. కోటా తక్కువని కొన్ని గ్రామాలవారు; లేకు ఎక్కువని కొన్ని గ్రామాలవారు లబలబ మంటున్నారు. వదలకుండా వేసేట్టుంటే పల్లెటూళ్ళ క్షీరకంఠా ఈ చక్కెరకోరత వార్తలతోనే గండిపోతుంది. డి. ఎన్. ఓ. గాటు చాలా శ్రద్ధగా, కఠినంగానే వ్యవహరిస్తున్నట్టున్నారు. కాని పాతుకొని పోయిన అబందరస్థికి ఒక్కనాటికో పాతుందా? వరిస్థితిని చక్కదిద్దడానికి ఒక్క వ్యక్తివల్ల అవుతుందా? ఇందులో గ్రామస్థుల బాధ్యతకూడా ఎంతోవుంది. తెచ్చినకోటా నక్రమంగా వందకుంటే పై అధికార్థకు ఎందుకు రిపోర్టుచేయ గూడదు? బ్లాక్ మార్కెట్ లో అత్యధిక ధరకు అమ్ముతుంటే ఎందుకు వట్టింప గూడదు? ఎక్కడో మారుమూల పల్లెల్లో ఏదో జరిగితే నెల్లూరులోవున్న డి. ఎన్. ఓ. కు గాని, మరొక అధికారికిగాని ఏమీ తెలుస్తుంది? అందువల్ల శేవలం అధికార్థను గిందించి లాభంలేదు. తమ మీ కొంత బాధ్యతవుందని ప్రజలు బాధించి, వ్యవహరించినప్పుడే ఇలాంటి అన్యాయాలు, అవినీతులు అరికట్టబడే అవకాశముంటుందని గ్రహించడం అవసరం.

పల్లెటూళ్ళనుండివచ్చిన చక్కెర వార్తావళిని కొంత దిగువ యిస్తున్నాము-

కావలినుండి న్యాయవాది శ్రీ వి. వి. నరసింహదార్యులు ఈ విధంగా వ్రాస్తున్నారు-

పామూరులో బియ్యం కిలో రూ 1-25 లు?

చక్కెరగోడవ అయిపోయింది; బియ్యం గోడు వచ్చింది. ఇటీవల ఎప్పుడూ బియ్యం గూర్చిన అందోళన వినలేదు.

కనగిరికాలూరా పామూరు నుండి నయ్యడ్ బాటా రహంతుల్లా అనే ఆయన ఈ విధంగా వ్రాస్తున్నాడు -

“ఈ గ్రామంలో పూమారు నెల రోజులనుండి బియ్యం దొరకక ప్రజలు యిబ్బందులుపడుతున్నారు. బ్లాక్ మార్కెట్ లో రూ 1-25 కు దొరుకుతున్నది. బియ్యం డిలీవరు నష్టము జరిగిందోలేదో తెలియదు. ప్రజలకు కష్టకాలంగావుంది. తది వ్యక్తుల మరెంత ధయం కరంగా వుండబోతుందో!”

“కావలి, ఉదయగిరి రెండు కాలూరా లకుకలిసి ఇదివరలో దాదాపు 75 టన్నుల చక్కెర శేటాయించేవారు. కాని ఈనెలకు 25 టన్నులుమాత్రం శేటాయించబడింది.

25 టన్నులు కావలి వట్టదానికి చాలదు. కావలి 25 వేల జనాభాకలిగిన ముగ్గురి పారిటీ. రివిన్యూ డివిజన్ కేంద్రమేగాక, కాలేజీ వగైరా అనేక సంస్థలున్నవి. రైల్వే వర్కర్లు ఎక్కువగాగల ప్రదేశాలు కాలూరాలో చాలవున్నాయి. ప్రజలు, టి. బి. కుల వారు చాల యిబ్బంది పడిపోతున్నారు. బ్లాక్ మార్కెట్ లో కిలో నాలుగు రూపాయలు అమ్ముబడుతున్నది.

“జిల్లాకు వచ్చినకోటాలో యెక్కువ భాగం నెల్లూరుకు పుకాకే శేటాయించబడి, ఇతర ప్రాంతాలకు తగ్గించేయబడుతున్నదని తెలుస్తున్నది. కావున కలెక్టరుగారు శ్రద్ధవహించి, జిల్లాకు అదనపు కోటా నంపాడించి, అన్ని ప్రాంతాలకు సరిపడే విధంగా సరఫరాచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము”

ఇది సరసింహదారిగారి ప్రకటన. రామారావుగూడా కోటా తగ్గించివేయ బడిందని గ్రామస్థులతో కలుసుకొని కోట్టుకున్న విషయం గతవారం మీరు చదివే వున్నారు.

కలువాయినుండి ఒకరు యిట్లా వ్రాస్తున్నారు-

“నెల రో, నెలన్నరకో కోటారాగానే గలగల వాళ్ళకు వీళ్ళకు యిచ్చేసి, మరు రోజే ‘చక్కెర ప్లాకు లేదు’ అని బోర్డు తగిలిస్తున్నారు. తెల్లవారినుండి తెలిసిన వారికి, ముఖంమాది, వీళ్ళ బడు రూపాయలవంతున బ్లాక్ లో యివ్వడం జరుగు తున్నది. కార్డువద్దకి తీసివేయబడిందేమో తెలియదు. కోటా వచ్చినప్పుడల్లా ‘స్పెషల్ కోటా’ అని ఆర్. ఐ. వ్రాసిచ్చే బిట్టకు యిస్తున్నారు. ఆర్. డి. ఓ., కానిస్టేబులు గారలు విచారించి గ్రామస్థులకు నక్రమంగా వంపకమమ్మేమార్గం చూస్తారా?”

వెంకటగిరినుండి ‘జిత్సం’ వ్రాస్తారు- వెంకటగిరిలో 5 శేడినుండి కార్డుల మీద చక్కెర వంపకం ప్రారంభించారు. కుటుంబానికి నెలకు ఒక కిలో అట! ఈ కిలోతో ఒక కుటుంబం విద్దల పాలకు, పెద్దల కావీ, పండుగ వచ్చాలకు జరుపుకోవాల! ఇంట్లో ఒక్కడుంటే మాత్రం నెలకు కిలో చాలుకుందా? ఏమీ అన్యాయవైకోటాలు దాపురించాయండీ!

ప్రతి గ్రామంనుండి యిలాంటి పిర్యాదులే. మధ్యకు రెండు మూడుయిచ్చాము. గూడూరువంటి వట్టణంలోకూడా చక్కెరకు కటకటగా వున్నదని వార్త. ఈ చక్కెరకరపు తొలగేదెప్పుడో! ప్రజలమోష వినిపించకుండాపోయేదెప్పుడో! కంట్రీలో అనేది తీసిపోరేసి, స్పెషల్ గా వదిలే, సిమెంటువరే ఇటీవలగా తొరుకుతుంది. కంట్రీలోవారా కృత్రిమమైన కడవు వరి స్థితులు కల్పించి, ప్రజల్ని అధికార్థను వేరే పెట్టడమెందుకు?

ఉదయగిరి అక్రందన

శాసనసభ్యుడు శ్రీ ర. నెం. కుల సరసింహం ఇలా వ్రాస్తున్నారు-

—కొరవ 12 వ పేజీలో

ఉపాధ్యాయులు- సంఘసమావేశాలు ఉపాధ్యాయ దినోత్సవాలు

విద్యావేత్త డాక్టరు నర్సేవర్తి రాధా కృష్ణగారు రాష్ట్రవరికావుండగా ఆయన జన్మదినాన్ని ఉపాధ్యాయ దినోత్సవంగా జరపమన్నారు. రాష్ట్రవరికారాకృష్ణగారు లేకుండాపోయాడగాని, ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం మాత్రం నిర్విఘటించింది. సింగిల్ టీడరుండే గ్రామంలోకూడా జరిగి పోయింది. అవ్వారావరికి దిగువయిస్తాము.

అంతకుముందు ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘ సమావేశాలు వలదొట్ట జరిగాయి. వాటిని క్రింద వుల్లేలిస్తున్నాము.

రాయచోరుం

జిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయసంఘవజ్రన శ్రీయుతులు శింగరాజు రామకృష్ణయ్య, టి. తిరిపాల, ఎస్. అబ్దుల్ బాదరుగారలు ఇటీవల జిల్లా విద్యాకాబాదికారి శ్రీ ఎ. నాగభూషణరావుగారిని కలసుకొని ఉపాధ్యాయ సమన్వయసూక్తిని నివేదించారు. ముఖ్యంగా పులవపాడు సమితిలో 32 మంది పుపాధ్యాయులను రిటైరించి చేసిన విషయాన్ని, తమ్మలంగా ప్రతి సమితిలో వుత్తన్నమయ్యే సమన్వయను వివరించారు.

ఉలవపాడు వి. డి. ఓ. చర్య వట్ట దిరుద్దమని డి. ఇ. ఓ. గారు చెప్తూ; వది కాతం కోతను శలవుపోస్తులు తగ్గి చేయ

కుండుటవారాము; వర్షిచరు, విల్లింగ్సు, వి. క. రి. బత్తాలవట్టలలో మిగుల్బుట ద్వారాను పూడ్చుకోవద్దనక; కా నా విధంగా అందరు వి. డి. ఓ. కు అదేశాలిస్తున్నట్లు శ్రీ నాగభూషణరావుగారు రాయ బాచవట్టానికి తెలియజేశారు.

ముత్తానికి ఉలవపాడు వి. డి. ఓ. గా అలిపేకంగారికి ఎవరు వట్టారిపేకం చేశారోగాని, ఒక్క పారిగా విద్యాశిషి: దాడు!

కొత్త కార్యవర్గం

జిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘ సమావేశం కొద్ది సమావేశం కావలిలో శ్రీ పి. కొండయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది. తిర్పానాలు, నూతన కార్యవర్గ ఎన్నికల కార్యక్రమం నిర్వహించబడినది.

కృష్ణరావు పే కమిషన్ నిపారసులను శ్రోనిపుచ్చాలని; 10 కాతం కోత నిర్ణయాన్ని పువనంహరించాలని, 1:30 పుపాధ్యాయ విద్యార్థి హాజరి నిష్పత్తి పుత్తర్వును రద్దుచేయాలని; తమ నూతనలకు అనుగుణంగా కోటారికమిషన్ నిపారసులను అనుబు జరపవలసిందనక; అక్రమ బడరీలు సాగిస్తున్న వి. డి. ఓ. లను శిక్షించాలని వగైరవగైరా తిర్పానాలు గావించారు.

—కొరవ 12 వ పేజీలో

విద్యార్థులు- పాఠశాలలు

కోవూరు జి. ప. హయ్యర్ సెకండరీ స్కూలుకు ఒక ప్రత్యేకతవుంది. వరుపు అన్నిదోట్లాఒకటే; కోవూరులోనూ అదే. కాని శిక్షణలోమాత్రం కోవూరు ఇటీవల విశిష్టస్థానం వహిస్తున్నది. ఇటీవల అంశ హెడ్మాస్టరుగా శ్రీ టి. రామచయ్యగారు వచ్చినప్పటినుండిఅని భావం. రామచయ్య గారివరే ఎందరో ఎం. ఎ., వి. యిడి. లు వున్నారు-హెడ్మాస్టరుగా, అప్రావకులుగా. కాని రామచయ్యగారివరే విద్యార్థుల శిక్షణకు ప్రాధ్యావ్యతంజేచారు ఎందరో వుండలేమో ననిపిస్తుంది. నేడు శేకంలో కొరకగావుండేది చదువుకాదు; శిక్షణ. అందువల్లే శిక్షణవున్న స్కూలుఅంటే, శిక్షణ పెంపొందించే అప్రావకుడంటే ప్రత్యేకంగా అభిమానించవలసివస్తుంది: మిక్కిలిగా అనందించవలసివస్తుంది.

కోవూరుహైస్కూలు ఒక్కరోజు, ఒక్క వేదికమీద అరడశాకాకు పైగాగల సంఖ్యలకు ప్రారంభోత్సవం జరుపుతున్నది-విద్యార్థి సంఘము, సారస్వత సంఘము, లలితకళాసంఘము, స్కూలుపార్లమెంటు, వ్యాయామసంఘము, కాలకటసంఘము, చేగూరు వెంకటయ్యగారి అనువాదం ప్రకారం ఎర్రశిలవనసంఘము (రెడ్డిక్రాస్ సొసైటీ), ఇంకా...ఇంకా. సాహిత్య ఏయిదు, సర్వఏయిదుయైన జిల్లా విద్యా కాబాదికారి శ్రీ ఎ. నాగభూషణరావు; వరుత్త సన్మానగ్రహీత, రైతన్యంగల విద్యాకాబాదికారి శ్రీ వి. స్వామిదాసు ప్రభువులు ఈప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. వివిధసంఘాల

వరిచయానంతరం, గుర్తీత సమయానికి కార్యక్రమం ప్రారంభంకావడం, ప్రార్థన, ప్లేడీవళనా, అన్నిటిమీంచి విద్యార్థులే స్వయంగాచేసిన రమణీయమైన పిర్యాట అజ్ఞోదాన్నికూర్చాయి.

హెడ్మాస్టరు శ్రీ రామచయ్యగారి స్వాగత వరిచయవలుకులవంతరం, 750 మంది విద్యార్థులకు అచ్చువేసిన ‘ప్లేడీ’ ప్రతులు వందబడినవి. ప్రార్థన, ప్లేడీ తర్వాతనే పాఠశాల నిత్యకార్యక్రమం ప్రారంభంకావడం యాస్కూలు విశేషా.

స్వామిదాసుగారన్నారు- “రామచయ్య గారు హెడ్మాస్టరుగా రాకపూర్వము యీ పాఠశాల దుస్థితిని ఒకసారి స్పృశికి తెచ్చుకొని, ఈనాటి దివ్యవ్యహాపాన్ని దర్శిస్తే, శ్రద్ధగలిగిన మానవుడు చేయలేనిదేముంది అనిపిస్తుంది. ఈ విద్యార్థుల శిక్షణమాస్త్ర, విశేష విద్యార్థులకు ఏమాత్రం తిడిపోరనిపిస్తుంది. కోవూరు పాఠశాల రమణీయక, హెడ్మాస్టరు నూదర హృదయానికి ప్రతి బింబమా అనిపిస్తుంది. ఇంతటి గంభీరమైన ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమాన్ని నేను ఎప్పుడూ తిలకించలేదంటే అత్యుక్తి కాదు”

డి. ఇ. ఓ. శ్రీ నాగభూషణరావుగారు, సమావేశంమధ్యలో వర్షంవచ్చినా చలించకుండా దిక్ ప్రతిమలవరే కూర్చున్న విద్యార్థుల క్రమశిక్షణనుమీది చలిమిత్తే “మా అశిరవాదేగాక, చేవుని అశిరవతలకూడా వర్షరూపేటా మీమీద వడినది” అని విద్యార్థులనుశ్చేకించి అన్నారు. జిల్లాలో

—కొరవ 11 వ పేజీలో

కూసుమగళా లోకవిష్ణే

* మన ఇంజనీరు-కవి ఉండేల లండకానుండి పోస్తుచేసిన ఆందోళన ** కృషిక్ పండిట్ ఆల్తూరు కోటారెడ్డి అగ్రికల్చరల్ ఆవేదన *** నాలుగు వందలరూపాయలతో వొక్కడు తినలేక అందరూ కల్పి మైపాడులో భోంచేసినవైనం!

మన ఇంజనీరు. కవి ఉండేల మూల కొండారెడ్డిగారు ప్రస్తుతం బ్రిటన్ లో కామనెయిల యూనివర్సిటీస్ కమిషన్ స్కాలర్షిప్ వివేకో రిసర్చిచేస్తున్న విషయం జిహ్వాత్రైకు పాఠకులకు తెల్పు. జర్నలిజంపై వచ్చిన యిటీవల వొక ప్రస్తావన కొని వందమని లోక రిస్టు వొక లేల వ్రాస్తే, పాపం ఆయన వోపిగ్గా అ ప్రస్తావనకొని ఎడిటర్ గుండి సిమెయిల్ లో వంపిస్తూ లోక రిస్టుకు వొకలేల వ్రాశాడు. సిమెయిల్ లో వంపుతున్నాను, అప్రస్తావన సూయకేకాల్య గోడ వల్పు చాటుకొని నెల్లూరుకు చేరేసరికి జనశా రెండుమూడు నెల్లయినా వరుండేమో, కాదుకొకూర్చొ. అని వ్రాశాడు.

ఉండేల యీ మధ్య సరసమేతుంగా యూరప్ దేశాలన్ని వర్కటింది వచ్చాడు. ప్యాన్స్, స్విట్జర్ ల్యాండ్, జర్మనీ, హాలెండ్, బెల్జియమ్, గిర్జియమ్ దేశాలన్నీ. “నేను యీ దేశాల్లో చక్కర్లు కొడున్నాననేకాని, నా మనసంతా మనదేశంమీదే మెదుల్లుంటుంది. అనేక విధాలుగా నేనిక్కడ హాయిగానే గడుపుతున్నా, మరెన్నో కారణాల వల్ల మనదేశం ఎప్పుడు తిరిగివెళ్లామా అని అడుర్తా వద్దున్నాను.

“ముఖ్యంగా యిక్కడి తెలివిజనలలో, పత్రికల్లో తరచు దర్శనమిచ్చే మనదేశం యొక్క మీద దర్శింపు ప్రతిబింబమే నన్ను వెంటాడుతూ కలతజెందిస్తున్నది. వచ్చే

—కొరవ 11 వ పేజీలో

నెల్లూరు వార్తలు

విజయవాడ

స్వర్ణీయ కనకమ్మ

స్వర్ణీయ పాణకా కనకమ్మ స్థాన వర్తించిన నేడు, కస్తూరిదేవి పారి (బ్రాహ్మ విద్యాలయంలో ప్రకాశంకం, నిరాదంబరంగా సంస్కరణ జరిగింది.

నర్మస్థాయిని దేశానికి త్యాగం చేసి, స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో ముందు నిలిచి, నెల్లూరుకు కీర్తి తెచ్చిన అమె స్మృతి దిమ్మంగా ఉన్నాలో ఎక్కడో ఒకదో, అమెకు ప్రయత్నమైన ప్రతిష్ఠానం స్థలం సేవానంబరకు కూడలిగా వున్న ప్రదేశంలో అమెదిగ్గరన్న ప్రతిష్ఠించడం భర్తం కాదా? నెల్లూరులోని మహిళామణులు, మహిళానంబరలు ఈనక్కారానికి ఎందుకు పూనుకోకూడదు?

కొండంతరాగం...

కొండంతరాగంకిని తుమ్మడివెలో అన్నట్లు ఉత్తరకాస్త్ర ప్రవేశంతో గురు వారంరాత్రి వర్షాన్ని అమె, కొద్దిపాటి వాన కురిసి, తెల్లవారేసరికి ముగిసింది. నర్మేవల్లి రిజర్వాయరువద్ద 2.5 అం., నెల్లూరువద్ద 1.5 అం., కనిగిరిరిజర్వాయరు వద్ద 0.5 అ. వర్షం రికార్డుయిందట.

గ్రుడ్డిలో మెల్ల శ్రేష్ఠమన్నట్లు, వచ్చే ప్రార్థకు కాస్త చల్లని వాతావరణాన్ని కల్గింది.

వివాదమరణాలు

వి. ఆర్. కాలేజి కేటోరీరి అమెం డరు 2. బానకరామయ్య శవం గ్యాస్ బ్యాంకిలోవుండగా ఈరోజు కనగొన జరిగింది. బానకరామయ్యకాడ నిన్నటినుండి తెలియలేదని వారి కుటుంబీకులు చెప్పిన తర్వాత చూడగా ఈ వివాద దృశ్యం అయిపోయింది. కాళాలు, అకౌంటు వున్న కం, తన గుడ్డలు అన్నీ బాంకుదగ్గరే పెట్టి వున్నవట. శవాన్ని రాత్రి 7 గంటలకు బాంకునుండి తీయటమిశారు. ఇది ప్రమాదపుదాచేసరితెల్లీ శవాన్ని వారి యిలాకా వారికిచ్చేసింది పోలీస్.

పోలీస్ హాస్టల్లోవుండి చదువుకొం టుండివ 10 ఏళ్ల దిక్కురు దిద్దార్తి 2. చద్దానాకపిల్లె 9 తేది సాయంత్రం ప్రక్క నున్న దిగుడుబావిలో కాట్లు ప్రమాద వశాత్తుచేడి దుర్మరణంపాలైనాడు.

పొదలకూరు విచారణ

తనను సమితి ప్రెసిడెంటు కొట్టాడని వి. డి. ఓ. చేసిన రిపోర్టుపై గూడూరు

డి. యస్. పి. విచారణజరిపి, రమణా రెడ్డిగారిపై శేను రిజిస్టరు చేశారని తెలుస్తున్నది. వి. డి. ఓ. ముందివాడు కాదు అంటారు. అది వేరే నమస్.

పాపం పండింది!

పొదిరి వి. డి. ఓ. గా వున్న బజయ్య లంచం తీసుకొంటుండగా అదినిగి నిరోధకతావారు వట్టుకున్నారట. పాపం పండిందన్న మాట!

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	రు. 500-00
బి. కె. ఎం.	450-00
దొంగనంబర్లు	430-00
తెల్లకేసర్లు	415-00
వల్లకేసర్లు, ఎర్రకేసర్లు	400-00
రాగులు	600-00
బొన్నలు	650-00
వేరుశనగకాయలు 10 కిలోలు	11-25

—కొరవ 10 వ పేజీలో

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

(6 వ పేజీకొరవ)

కానన నరకుగారి, పార్లమెంటుకుగారి, కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికాలేకపోయిన దేవదానం కొన్నిలక్షమంత్రం తప్పక కాగలడనిపిస్తుంది.

రిజర్వుడు సీటులో తేరే రాయప్పదే విజయమంటున్నారు.

14

ఇక్కడ సహజంగా ముచ్చరాల రామ మూర్తి ప్రజల అభ్యర్థి కావలసింది. కాని మూడువర్గాల నర్మబాటులో అది రెప్ట కమ్యూనిస్టులకు పోయింది. కాని పోటీ మాత్రం రామ మూర్తి, డాక్టరు బొన్నలగడ్డ ఈశ్వరయ్యగార్ల మధ్యనే వుంటుంది. ఈశ్వరయ్య డాక్టరు, మరునైన వాడు, స్నేహపాత్రుడు. రామ మూర్తి విజయమహల్ మేనేజరు; వార్డుతో, వార్డు వారితో సాన్నిహిత్యం కలవాడు; స్నేహ బంధు అనుదరణిలో గలవాడు. ఇద్దరు అభ్యర్థులూ బ్రాహ్మణులు.

పూర్వంకూడా ఈవార్డు అసంవారి వ్యతిరేక గాలులు వీచినవార్డు. బాకర్వంటి అభ్యర్థి గెలవలేకపోయాడు. అటువంటి వార్డులో అర్హుడైన డాక్టరు ఈశ్వరయ్య

నర్మకృతుడుగా చేసివంటే ఎట్టుండేదో మరి. సోమల వారాయణ లేకుంటే రామ మూర్తి గెలుపు సందేహంలేకదిగా వుండే వంటారు. వారాయణ ప్రశ్న లేకుండా ఈశ్వరయ్య? రామమూర్తి? అనేది చూడ వలసివుంది.

15

అసం వెంకటరెడ్డిగారు సూటికినూరు పాట్లు గెల్చిపోయాడని చెప్పదగిన విశేషం.

16

వేలూరు సుబ్బరాయలు విజయన్ని గూర్చి అనుమానం అభ్యర్థిలేదంటున్నాడు. తలపూవుపాం.

17

ఒకటికి రెండు పార్లు ఓడిపోయినా గుండాల వెంకట సుబ్బారెడ్డిని పరిపాల వెంకట వరదయ్య వదిలేట్టులేదు. ఈసారి ప్రత్యక్షం! బజయ్య (వెంకట సుబ్బారెడ్డికి ముద్దుపేరులేంది!) వ్యంకుఅభ్యర్థి కావల్సింది; వీడో గ్రహాభిషేకం తగిలినట్టుంది; అనంనారి అభ్యర్థి అయ్యాడు. ప్రంకు అభ్యర్థి గణేష్ ప్రెసి యెజమాని శ్రీ కండి కట్టు మారుతీప్రసాద్.

ఇక్కడ బజయ్య గెలుస్తాడు; గెలవాలి. ఆ 700 మంది విల్లులుగల అవ్వర్ ప్రయమిరి పాతకాల నిర్వహణాక్కటి దాలు అతని అర్హతకు.

18

గ్రామ్యులతో అయిన శ్రీ లలితబాళా (సైకిలు), అట్టల్ బుద్ధాన్ సాహెబులు (గుర్రం) పోటీపడివున్నారు. త్రాసులేదు. బహుశా బుద్ధాన్ గారు త్రాసుకు అనుకూలులేమో! ఇక్కడ గుర్రందే బాడుగా వున్నదంటున్నారు.

19

బడుమందివున్నా పోటీమాత్రం ఇద్దరి మధ్యనే వుండటంమిది. పోటీ అయినా మామూలుపోటీకాదు; తీవ్రమైన పోటీ. త్రాసు తీసుకోవలసినవాడైనా రెండాకులు తీసుకున్న వట్టా బలరామరెడ్డి; నిజ జీవితంలోకూడా సైకిలియుడే అయిన శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి ఇక్కడ బలమైన అభ్యర్థులు. బలరామరెడ్డి పాతవాడు, పాతుకున్నవాడు. లక్ష్మీనరసారెడ్డి వ్యక్తిగా నిజాయితీపరుడనే గౌరవము, దిక్తుడైతే పని చేసేవాడనే విశ్వాసము వున్నాయి. ఫలితం వచ్చేవరకు వీటి మొగ్గు తెలుతుందో అప్పుడే ఎట్లా చెప్పడం?

శ్రీ రిజర్వుడు స్థానంలో వచ్చేరు చందాయతి అభ్యర్థులుగా వని తేసి, బుద్ధి కానననక సీటుకు పోటీచేసి ఓడిపోయిన శ్రీమతి విమలమ్మ ఒక అభ్యర్థి. శ్రీ అనంతరామయ్యగారి అర్థాంగి శ్రీమతి కామేశ్వరి మరో అభ్యర్థి. విమలమ్మ అసంవారి వర్గానికి చెందుతుంది; కామేశ్వరమ్మ సైకిలు వర్గియురాలు. ఎందువల్లనో కామేశ్వరమ్మ అభ్యర్థిత్వంవట్టి సానుకూతి, నుముఖత కనబడుతుంది. బహుశా తొలిసారిగా ప్రజాసేవారంగంలోకి ప్రవేశించడం వల్లనేమో! విమలమ్మ అ వార్డుకు స్థానికురాలవుతుంది. అందువల్ల ఫలితాన్ని చెప్పలేము.

20

పువ్వులపల్లి రాజ్యలక్ష్మమ్మ గెలుస్తుందని చెప్పవలసిన అవసరం లేదేమో!

21

బడుగురు అభ్యర్థులన్నా పోటీమాత్రం ఇద్దరి మధ్యనే వుండటంమిది- అట్టోలేటు, రైల్వేకమ్యూనిస్టు సి. వి. సుబ్బరామయ్య, రైతు, కంట్రాక్టర్, అనంవారి వర్గియుడు చుండి వెంకటసుబ్బారెడ్డి త్రాసు అడంబరంబయితుకనవడుతున్నది. సైకిల్ నడక చల్లగావున్నది. ఫలితాన్నిగూర్చిన తీర్పును మరువారానికి రిజర్వు చేసుకుంటాము.

రిజర్వుడు స్థానంలో మాజీ కానన నర్మకుడు, కాంగ్రెస్భక్తుడు శ్రీ ఎలంవల్లి పెండలయ్యతో, రైల్వే కమ్యూనిస్టు కొండా

చెంతయ్య పోటీచేస్తున్నాడు. వెంకటయ్య నేరుగావచ్చి ఓటు అడిగితే అప్పుడు అని చెప్పడానికి ఎవ్వరికీ బుద్ధివుట్టలేమో!

22

ఇం చూద్దాడు. ఉత్తరాలోకం తానందడి, నలచలనం; వైదేకం, అవేశం; వేడి, వాడి ప్రధారాలు, ప్ర యత్నాలు, వాతావరణాలు వుంటాయనుకునేవార్డు. ఇప్పటివరకు చాల ప్రకాశంకావుంది. అనలు అభ్యర్థి కె. వి. ఆర్. హాయిగా చలించటండా పెడలో కూర్చుని తాను అభ్యర్థి కాదన్నట్టుగా అజమానిపీ చేసుకుంటావుంటే; ప్రధారం మాత్రం ముంది మార్పులతో బోరుగా జరిగిపోతువుంది. పి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారు వగ బీప్రధారం కూడా ప్రారంభించారు. 'తెంపొ' లేదు; రాదు. ఓట్లు రెక్కించినప్పుడుగాని ఫలితం తెలుసుకోలేము.

23

ఈవార్డులో బడుగురు అభ్యర్థులు పోటీ చేస్తున్నారు. కాశ్యత భర్తకర్తలయిన శ్రీ మంతు చెంగన్న; వారితో గతవర్షాయం 98 ఓట్లతో ఓడిపోయిన జననంబియుడు శ్రీ రామచంద్రమూర్తి; అట్టోలేటు, ప్రంకు అభ్యర్థి శ్రీ బాదర్ మొహిద్దీన్; మరొక యిద్దరు వున్నారు.

పోటీ చెంగన్న, రామచంద్రమూర్తి మధ్యనే వుంటుంది. రామచంద్రమూర్తికి కొందరు ముస్లిముల నహాయంకూడా వున్నదంటున్నారు. ఫలితం వీచువుతుందో మరి!

24

రెక్కబాపా, నయ్యడ్ ఒప్పీర్ అహమ్మదు మధ్య పోటీ. సైకిల్ బాపాగుర్తు సైకిల్ గాకుండా త్రాసుగావడం విశేషం. ఇక్కడ ఒప్పీర్ వ్యంకు అభ్యర్థి. విజయం ఇతనిదేనని జనవాణి.

25

ఇక్కడా బడుమందివున్నాడు- త్రాసు, సైకిళ్లువున్నవి. ఈవార్డువరిస్థితి నిశితంగా పరిశీలించే అవకాశం కలగలేదు. కాని ఈస్థానం ఇద్దర్నీ చూడ, వేరొకర్ని పరిస్థుండావేమి?

26

ఇక్కడ రెప్ట అభ్యర్థి శ్రీ వలమాల శేషయ్య చెదోలగారు. అందువల్ల పోటీ శ్రీ రాజనింహ-శ్రీ పోలూరు వారాయణ రావు మధ్యనేవుంటుంది. శ్రీ కుమ్మల వెంకటరామరెడ్డిగారికూరున్నారు. వీరు గతవర్షాయం వీసి తో, రాజనింహతో కూడా రెండువార్డులలో పోటీచేసి ఒకదోట 580 ఓట్లతో, ఇంకోదోట 135 ఓట్లతో ఓడిపోయాడు. గత ఎన్నికల్లో అసంవారికి వ్యతిరేకం; ఈసారి వారి అభ్యర్థి.

శేషయ్య వువనంహరణ తర్వాత రాజనింహకు అనుకూలత ఎక్కువంటారు. రాజనింహ గుర్తువేరైనా, ప్రంకు అభ్యర్థి.

27

ఇక్కడ మరొక పాతవందికొట్టు (ఈమాటను మేము చెడ్డ వుద్దేశ్యంతో వాడడం లేదని మనవి.) పోటీ చేస్తున్నారు- కొళందవేలు, వీరితో ప్రంకు అభ్యర్థిగా రైల్వేకమ్యూనిస్టు చెంగల్పట్టు వీరాస్వామి, మరొక అభ్యర్థి బాదర్ వున్నారు.

ఈ వార్డు వరిస్థితి మీకు చెప్పదగినంతగా మాకు అర్థంకాలేదు. గతవర్షాయం కొళందవేలే విజయం పొందాడు.

28

సుత్తి కొడవలి అరిగెల నారాయణ, త్రాసు నాపూరు శ్రీ నివాసులు పోటీ. గత వర్షాయం నారాయణ 51 ఓట్లతో ఓడిపోయాడు. ఈ సారి గెలుస్తాడనే మాట వినిపిస్తున్నది.

నాపూరు శ్రీనివాసులు 'జమీన్దార్' వుట్టోగి. సొమ్మూడు, నం స్కారి. ఈ వార్డులో కమ్యూనిస్టు- యాంటీకమ్యూనిస్టు దోరణి వ్యక్తమవుతున్నది.

ఇది శ్రీ అనంతరామయ్య వార్డు. రెండపార్డు గెల్చాడు. అనంతరామయ్య తోనే రెండుపార్డు ఓడిపోయిన శ్రీ పిడుగు నట్టారిరామరెడ్డిగారే మళ్లీ ఓకొంటున్నారు.

ఇద్దరూ న్యాయవాదులు. అయితే ఒకటి తేడా: అనంతరామయ్య న్యాయవాదవృత్తి పరిధివాటికి రాజీయవాది. వట్టయ్య అన్నీ వదలుకొని హరిజనసేవకే తీవ్రతాన్ని అంకితం చేసిన స్వార్థరహితుడు. ఈ వార్డులో హరిజనులకూడా ఎక్కువగా వున్నారు. ఈసారి ఎందువల్లనో వట్టయ్యకు అనుకూలమైనమాట వినబడుతున్నది. ఏమైనా ఈ వార్డులోని కార్మికులు అనంతరామయ్యకుకాకుండా, ఇంకోకొరిస్టారంటే నమ్మకం కలగడంలేదు. చూద్దాం.

రిజర్వుడు స్థానానికి గతవర్షాయం గెలిచిన శ్రీ గండా అవులయ్యకాక నలుగురున్నారు. గత వర్షాయం అనంతరామయ్య అమదరుడుగా ఎన్నికైన శ్రీ అవులయ్య, ఈసారి వట్టయ్య నవా అభ్యర్థియై తక్కడ చేపట్టాడట ఇక్కడ సైకిల్ అభ్యర్థి తీసుకుంటు పావయ్య. అందరు అభ్యర్థులమధ్య పావయ్య శ్రీ అవకాశాలెక్కువ అంటారు.

వచ్చేవారానికి పరిస్థితులు మరికొంత స్పష్టంగా రూపొంద గలవు.

ధాన్య సేకరణ -

(మొదటిపేజీ కొరవ)

ధర పెంచినట్లయితే, అమృతంధరకూడా పెంచవలసివుంటుంది. లేదా ముదరాయివ్వవలసివుంటుంది. ఇది వ్యవస్థానికి ఈ పరిస్థితిలో బారంగా వుంటుందనడంలో సందేహంలేదు. సేకరణధరను యింకా పెంచినచోడం వ్యవస్థానికి అంగీకారయోగ్యంగాలేదు.

ది జనరల్ ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

(జి. ఇ. సి.) వారు నెల్లూరుజిల్లాకు

రావు & గుప్తా

ఫోన్: 421

(ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

వారిని అభిరక్షి డిలర్లుగా నియమించినారని తెలియజేయుటకు నం తనిం చుచున్నాము.

జి. ఇ. సి. ప్లాన్లు, టబ్బలు, రేడియోలు, ట్రాన్సిస్టర్లు, ఇంజన్లు, బ్యాటరీలు వగైరాలకు టిల్డాంతటా నవ డిలర్లు కావలెను.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో

E. P. 30 of 67 O. S. 45 of 61 శ్రీ గోపాలకృష్ణమూర్తిస్వామి-డిక్రీవాడు. మాడల వెంకయ్య వగైరా - కాడివాడు.

కాడివార్ కాలాకు నెల్లూరు కాలాకా కొండాంబాళెము గ్రామములోని [తూ] కాకావీడి [ద] ములమూడి వెంకరెడ్డి స్థలము [వ] బుద్ధవరపు వెంకటసుబ్బయ్యయు స్థలము [ఉ] బమ్మ రామనాథము స్థలము. ఈ హద్దులలోని 77 అంకణముల 56 చదరపు అడుగులస్థలం 25-9-67 తేదిన కోర్టు వద్ద యేలము జరుగును. డిక్రీదారు విలువ రూ 400. లు అమినా విలువ రూ 575 లు. అరంభ పాట రూ 575 లు.

—మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డి, డిక్రీదారు వకీలు.

చూడచక్కని రేడియో విని సంతోషించండి

ఫిలిప్స్ ట్రాన్సిస్టరు

పోర్టబుల్

మోడల్ 15 RL 378

రూ 865 లు

టాక్యులు అదనము.

అభిరక్షి డిలర్లు:-

సాయి నాథ్ అండ్ కో.,

(ట్రంకురోడ్డు (ఫోన్: 78) నెల్లూరు.

... మునిసిపల్ ఎన్నికల సమీక్ష ...

త్రాసును తీసివేయలేము- నైకిలును త్రోసివేయలేము! నెల్లూరులో పోటీల స్వరూప స్వభావాలు

మునిసిపల్ ఎన్నికలు పోలింగు తేదీ (24 తేదీ) నడుచుచున్నా, అందుకోరికైన వ్యక్తిగాని అందుకోలేదు. ప్రచారాలు ప్రకారంగా, ప్రదేశకరమితంగా, వ్యక్తి దూషణలులేకుండా, నవ్వడి నందడి లేకుండా జరిగిపోతున్నది. వరిణతినిందిన ప్రజాస్వామ్యవాదులుగా, నెల్లూరుపొరుగు, అభ్యర్థులు ఎన్నికలలో పాల్గొంటున్న దృశ్యం అపూర్వంగానే వుందిమరి!

ఒకటోవార్డునుండి 29వార్డువరకు గ్రద్ద చూపుగా వరిణతిని పీడిస్తే త్రాసును తీసి వేయలేము; నైకిలును త్రోసివేయలేము అని చెప్పవలసివస్తున్నది. త్రాసును వట్టు కున్న అనంవారివర్గము, నైకిలెక్కిన ప్రత్యర్థికుటుంబం బలాబలాలు, అవకాశాలు అంత దగ్గరదగ్గరగా, నవ్వడంగా తెల్లచెప్ప లేనంత 'కీ' గా వున్నాయని భావం.

మధ్యలో శ్రీ ఎ. సి. ఆచార్యగారివల్ల కొంత అంతరాయం కలిగిందినట్లుంది కాని శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు వాహనా రూపులై అవిరామంగా వార్డువార్డు, పీడి పీడి, యిల్లుయిల్లు తిరుగుతూ; వ్యక్తి వ్యక్తిని కలసుకుంటూ, నహకారాన్ని కోరుతూ, నహాయాన్ని అభ్యర్థిస్తూ, శరవేగంగా పని జేసుకుంటున్నట్లు కనపడుతుంది. వ్యతి రేకులనుకునేవారిని సైతం వదలి పెట్టకపోవడం ఇందులో విశేషం. ఎన్నివిధాల బలం వుంటుందానికి మార్గాలున్నాయో, వాటిలో ఒక్కడానికీ వెంటరెడ్డిగారు వదలిపెట్ట కున్నట్లులేదు. ఉపాధిపతీలు కూడా ఇది: కాలిజిల్దావక బృందంవున్నది. వారందరినీ నహవేషపరచి, ఒకటిన్న వుపన్యాస మిచ్చి, వారి నహాయనహకారాలు అర్థించారట. ఈవర్గంవారు న్యతాని ర్థమైన అనుకూలాలతో ఎన్నికలలో అడుగుపెడు తున్నారు. వాటితోడు కొన్నివార్డులలో బహుముఖపోటీలు వీరికి భాగ అనుకూ లిస్తున్నది.

మాడువర్రాకుకుటుంబం కొందరు పూహి న్నున్నట్లు కగ్గుమైపోయినట్లుమీ లేదుగాని; ఈ వర్గాలవారి నమస్తి కార్యక్రమంగా వీమీ వున్నట్లులేదు. సీట్ల సర్దుబాటుగాని, ఒకరివార్డుతో ఒకరికి అంతగా ప్రమేయం వున్నట్లులేదు. వీళ్ళు వరన్వరం నహాయ నహకారాలందజేసుకుంటున్నారో లేదో కూడా తెలియదు. అయితే ఒక కారక రి మధ్య అపోహలు, అభిప్రాయభేదాలకు అస్సారంలేకుండా, ఈ మాడువర్రాకు వారు - అభ్యర్థులతోనహా - ఒక నహా వేశం ఇరువురినీ, వివాదంలో వున్న సీట్ల విషయంలో ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చి నట్లున్నారు. గత కుశవారం కాటోలు జరిగిన నహావేశంలో 28 వ వార్డులో రెప్ట కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థి శ్రీ శేషయ్య వుప సంతరించుకొని, శ్రీ రాజసింహును ప్రంటు అభ్యర్థిగా వరిగజించుకుని నిర్ణ యించుకున్నారువార. 3, 11, 12, 14 వార్డులలో కూడా ఇటు కమ్యూనిస్టు అభ్య ర్థులు, అటు విప్లవవర్గం అభ్యర్థులు వున్నారు. వీటిలో ఎంత ప్రయత్నం జరి గినా వంతుర్లణ తప్పివట్టులేదు. వీరిలో అందరూ విప్లవవర్గంవారు వేయమన్న అభ్యర్థులుకూడా; వారి నహకారం పూటుం

దనే నమ్మకంతో న్యతంత్రంగా వేసిన వారు. ఆ న్యతంత్రాలు యిప్పుడు నర్య న్యతంత్రాలైపోయినట్లున్నాయి. "వారిలో కొందరినైనా వుపనంహరించవలెయుటకు ఈరోజుకూడా తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తు న్నాము. వాళ్ళ విత్తిడా చేసుకున్నా చేసుకోకపోయినా, మా నహకారం ప్రంటు అభ్యర్థులశే. అందులో కిందికొ టాడా నందేహించలేము" అన్నాడు ఒక విప్లవవర్గనాయకుడు. నాయకులు కలసి నంత సులభంగా, అనుచరులు కలవరు. అందులో మునిసిపల్ ఎన్నికల్లో వ్యక్తి గతమైన ప్రజావాల్తెకువగా వుంటాయీ గాని, పార్టీల పలుకుబడి తక్కువగానే పనిజేస్తుంది. లేదా రో సాధారణంగా కమ్యూనిస్టులకు పట్టువుంటుంది. అవట్టు ఆ పార్టీ అభ్యర్థులన్న వార్డులలో వున్నంతగా యితర వార్డులలోకూడా వుంటుందా అనేది చూడవలసిన విషయం.

మొత్తానికి ఆనంవార్డు మునిసిపాలిటీ తమదేనని రెక్కవేసుకుంటున్నారని విని కిడి. వీళ్ళా కొన్నిలో తమకు మెజారిటీ వచ్చేనన్నట్లే భావిస్తున్నారు. స్థూలంగా వాతావరణాన్నిచూస్తే, పరిస్థితి నివాసేనా అనేరకంగానేవుంది.

ఇక వార్డుల వెంట ఒకసారి అట్లా తిరుగుదాం-

ఒకటవవార్డులో ముఖాముఖి పోటీ. సేతురామరెడ్డి రైట్ కమ్యూనిస్టు; వైరా గయ్య అనంవారి అభ్యర్థి. ముంది పోటీ సేతురామరెడ్డి పాతవాడు; వైరాగయ్య కొత్తగా ప్రవేశిస్తున్నాడు. కమ్యూనిస్టు అనేది మరదిపోతే, సేతురామరెడ్డివంటి దిత్తుత్తిగల స్వార్థరహిత సేవకుడు చాల అరుదుగా లభిస్తాడేమోనడవిస్తుంది. వ్యక్తిగా సానుకూతి, సహృద్యవం సేతు రామరెడ్డిగారికి వున్నాయి. వార్డులో పాత కొన్నిరు శ్రీ వల్లినరసింహం వగైరా కాంగ్రెస్ అధిమహానుకునేవారు వైరాగయ్యకు చేస్తున్నారు; వైరాగయ్యకు చేయటమేకాదు, కాంగ్రెస్-కమ్యూనిస్టులు ఒకటైనారనే ఆగ్రహంతోబాదిన వట్టుదల వీరిలో కనిపిస్తుంది. కులరీత్యా వైరాగయ్యకు బలిజ నంపీయుల మద్దతు వున్నట్లుంది.

ఈస్థానం తమదేనని సైకిల్ వాళ్ళు బల గుడ్తుకున్నారు.

ఇక్కడ 'పాల్' విత్తిడా చేసికొతున్నది. అంతేడా క్కరు గంగిరెడ్డి మొలకరత్నం పోటీనుండి వైదొలుగడన్నమాట. కాను వుపనంహరించుకున్నట్లు అయిన న్యయంగా చూకువాడాడు. అందువల్ల ఈ వార్డులోకూడా ముఖాముఖి పోటీయే.

ఇక్కడా రైట్ కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థి శ్రీ వడ్డి హనుమంతరావు, అనంవారి అభ్యర్థి కొల్లవల్లి సుబ్రహ్మణ్యం డి కొంటున్నారు సుబ్రహ్మణ్యం అనంవారి అభ్యర్థికాడు, బలిజనామం అభ్యర్థికూడానట. అభ్యర్థు లిద్దరూ బలిజవారే కావడంవల్ల కులతత్వం పనిజేసే పిలువేదు. హనుమంతరావు సిట్టింగ్ కొన్నిరు; హోర్రాజూరి పోరా టంలోకూడా గెల్చినవాడు, 101 ఓట్లు

మెజారిటీతో విజయం పొందినవాడు. ఇప్పుడు 'కీ' అంటారు. ఇద్దరూ తమదే గెలువంటారు. అందువల్ల అనిర్ణయ స్థానంగా దీనిని వదిలేస్తాం.

ఇక్కడ ప్రంటు అభ్యర్థులు అనదగిన వారు ఇద్దరున్నారు- పెగ్గటాజు గోపాల రావు, గజాలపల్లి ఆదిశేషరెడ్డి. ఇందులో గోపాలరావు గత వర్షాయం పోటీచేసి ఓడిపోయినాడు. అనంవారి అభ్యర్థి శ్రీ బండి రమణారెడ్డి కొత్తవాడు. నాల్గవ అభ్యర్థికూడా ఒకరున్నారు. ఇంక కూ పోటీ ఏ యిద్దరిమధ్య వుంటుందో యిద మిథంగా చెప్పలేము. శర్మ-రావుగార్లలో ఒకరు విత్తిడా అయితే, అప్పుడు చెప్పే పిలుంటుంది. గతవర్షాయం (అంటే 1959 లో) నలుగురి పోటీవుడినది. అప్పుడు అనంవారి అభ్యర్థి 170 ఓట్ల తేడాతోగెల్చాడు. వీరికి 480 ఓట్లువస్తే, గోపాలరావుకు 310 వచ్చాయి. ప్రతి వక్షం ముగ్గురు అభ్యర్థులకు కలసి 668 వస్తే, అనంవారి అభ్యర్థికి 480 వచ్చాయి. ఈ ముగ్గురు అభ్యర్థుల్లో యూజ్ కాంగ్రెస్ ఆధిపతి ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డిగారుకూడా ఒకరు.

ఇప్పుడు ఈస్థానం అనంవారిశేషస్తుం దని అభిప్రాయపడుతున్నారు. వ్యాపార రంగంలోవున్న శ్రీ రమణారెడ్డి వ్యవహార రంగంలో ప్రవేశించడోకాదు!

ఇక్కడ త్రిముఖపోటీ. త్రాసు, నైకిలు, వుప్పు-మూడువున్నాయి. ముగ్గురు చా వైపులే! ఇందులో దొంతంశెట్టి కన్నయ్య గారు పాత కొన్నిరు; చైతన్యంగలవ్యక్తి. అడిగినవారికి పనిపాటు చేసిపెడుతుండిన వ్యక్తి. గతవర్షాయం 140 ఓట్లతో గెల్చాడు. తక్కిన ఇద్దరిలో ఒకరు, వుప్పు అనుకుంటాము, ఎం.వి. వట్టుంగల విద్యాధి కుడట; రెండవవారినిగూర్చి ప్రత్యేకత లేమీ వున్నట్లులేదు- సైకిలియుడనేది; అందులో కాంగ్రెస్ సైకిలియుడనేదితప్పితే! చదువులుగిడువులుచూడి ఓడిచేకోజులు గావు. కన్నయ్యది విజయభాతక మంటారు. చూద్దాం!

గత వర్షాయం ఒప్పకాలోకంకా అత్యంత తక్కువ మెజారిటీతో (7) ఎన్ని తైన అనంవారి అభ్యర్థి శ్రీ ఎలిశెట్టి సుబ్బ రాయులు; 88 ఓట్లతో గెలుపొందిన రైట్ కమ్యూనిస్టునాయకుడు శ్రీ పరచూరు రామకోటయ్య; ఎన్నికస్వారికి గుర్రాన్ని ఎన్నుకొన్న కొత్త అభ్యర్థి తొన్నాడుల రంగయ్య పోటీలోవున్నారు.

ఎలిశెట్టి సుబ్బరాయులుగారి కొన్నిలర్ వదలి నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి వున్నంత వయస్సు వున్నట్లు జ్ఞాపకం. పురాణకాలం నుండి కొన్నిలర్ వదలిని కనిపెట్టుకొని వున్నట్లే, అనంవారిని విడవకుండా అనుసరిస్తున్నవ్యక్తి. రామకోటయ్యగారు మూటలో, నడకలో, వర్తనలో, వాదనలో సామ్యుడైన వ్యక్తి. వేమయ్యగారి వలెనే అందరితో స్నేహ సాహచ్య సంబంధాలు కలిగినవ్యక్తి.

మూడవ అభ్యర్థి కొత్తవాడు. ఈ వార్డులో మూడువుంది. ఓటర్లో కూడా మూడువుంది. ఎన్నివున్నా రామ కోటయ్యగారిగెలుపే భాయమంటారు. కాని మనం నన్నున్నలోనే పెడదాం.

జనరల్ స్థానంలో ముగ్గురు పోటీవుంది. అనంవారి అభ్యర్థి కంచెర్ల సుబ్రహ్మణ్యం, గుర్రంమూర్తి నాథా వెంకటశేషయ్యగారి మధ్యవుంటుంది గెలుపు ఓటములు. వెంకట శేషయ్య న్యతంత్రంగా అనంవారి ముందు; కాని వారి అభ్యర్థిగా వేయలేదు. అంతరంగికంగా విప్లవవర్గం వారి అభ్యర్థి అంటారు. కాని వారి నింబలా తీసుకోలేదు. న్యతంత్రుడు గానే పోటీ చేస్తున్నాడు.

వర్తకులెక్కువగావున్న ఈ వార్డు త్రాసునే పట్టుకుంటుందో; గుర్రాన్నే ఎక్కువందో చూడాలి!

రిజర్వుకు స్థానంలో దొంతంశెట్టి కన్నయ్యగారి భార్య శ్రీమతి సుశీలమ్మ; రెప్ట కమ్యూనిస్టు మూలకొండారెడ్డిగారి భార్య శ్రీమతి రమణమ్మ పోటీజేస్తు న్నారు. జనరల్ స్థానాన్ని విత్తే దీని ఫలితమూ వుండవచ్చుంది.

రెప్ట కమ్యూనిస్టు నాయకుడు, కానన నరకు పోటీ జేసే ఓడిపోయిన నిడిగల్లు వెంకటకృష్ణయ్య పూటుఅభ్యర్థి; కొత్త రాజ కీయవాది శ్రీ పూనాది మూలకొండయ్య అనంవారి అభ్యర్థి.

మూలకొండయ్య అనంవారి అభ్యర్థి కావడం అనహామైన విషయం; అయితే కొత్త అనుబంధ మనుకోండి! మూల కొండయ్యగారి అవకాశాలు తీసివేయకగి నని కావని అంటున్నారు.

గత వర్షాయం శేరి రాయప్పమీద 30 ఓట్ల మెజారిటీతో గెలిచిన శ్రీ గజాల శెట్టి జ్ఞానప్రకాశం ఈసారి ఎందువల్లనో అనంవారి అభ్యర్థిగాకాకుండా, రెండొకల వాడయ్యాడు. అనంవారి అభ్యర్థిగా నవ కోటి సామియేలు, సుత్తికొడవలి నక్షత్రం అభ్యర్థిగా శ్రీ అర్జున్, గుర్రం గుర్తుతో అరవ వెంకటాచలం రంగంలోవున్నారు.

వీమిచెప్పదు కురువాడా అన్నట్లుగా వున్నదంటున్నారు. కొందరు గెలుపు జ్ఞాన ప్రకాశం, అర్జున్ మధ్య వుండవచ్చు నంటారు.

ఇక్కడ నలుగురిపోటీ. గతవర్షాయం గెలిచిన మహమ్మద్ అబ్దుల్ బాదర్ ఈ

సారికూడా రెప్ట అభ్యర్థిగా, అంటే ప్రంట్ అభ్యర్థిగా, వేసేవున్నాడు. సాధారణంగా అనంవారి అనుచరుడుగా వరిగజించడే శ్రీ హైదర్ ఈసారి న్యతంత్రంగా వేశాడు. ఇక్కడ త్రాసుఅభ్యర్థి శ్రీ పులి రామయ్య. చరొకరుకూడా వున్నారు.

జయ హైదర్ సాహెబుదేవని జన వాక్యం.

రిజర్వు హద్దావ్వురు, మునిసిపాలిటీకి పాతకాపు, అన్నదగోరితుడు, అనంవారి అనుచరుడు, స్థానికతైన శ్రీ వేగూరు వెంకటకృష్ణయ్యగారితో, శ్రీ దివ్యకుల నర సింహంగారు అంతరూరం పోటీకుటకు పోయాడు.

మాట అయ్యారంతే అలిమానం, వక్షపాతం. వెంకటకృష్ణయ్యగారు గెలుస్తా రని మేముచే వక్షపాతపుమాట అనబో కాదు మీరు. అందువల్ల మిన్నకుంటాం.

జనరల్ స్థానంలో బదుగురు అభ్యర్థు లున్నారు. గతవర్షాయంగెలిచిన డాకవరం గురునారా, ప్రస్తుతం సైకిల్ క్యాండి డేటుగా పోయినసారి ఓడిపోయిన మురళి కృష్ణమూర్తి, పి. సి. అసుయాయుల్లో పూర్వకరారికెచ్చెడిన శ్రీ వాకివర్ల వీరయ్య, మరొకెద్దరు వున్నారు.

ఇంతమంది పోటీలో వీరయ్యగారిదే బలమైన అభ్యర్థిత్వమవుతుందేమోనడవి స్తుంది.

జనరల్ సీటునుంట్లే రిజర్వుకుసీటు వుంటుంది.

ఈవార్డు జనరల్ స్థానంలో మరి ఆరు మంది అభ్యర్థులు. విప్లవ వర్ణియుడనుకునే ఒమ్మిన సుబ్రహ్మణ్యం, పూటు అభ్యర్థియైన శ్రీ దేవరాజు వున్నారు. గత వర్షాయం లక్షణగుర్రగారితో ఓడిపోయిన డాకవరం బుట్టయ్యవున్నారు. అనంవారి అభ్యర్థిగా శ్రీ రమణ వున్నారు. అకులు, పువ్వులు కూడా వున్నాయి.

ఈవార్డు విషయం వచ్చేవారానికిగాని కొంతవరకు చెప్పలేము. రిజర్వుకూకంతే.

ఇక్కడ మాట కొన్నిరు చేవదానం ప్రంటు అభ్యర్థి. అనంవారి అభ్యర్థి గా రాయ వు దిన చెంగయ్య బదులు పెద్ద చెంగయ్య వేశాడు. ఈసారి దానాన్ని దిన్న కర్రలములు పెద్దకర్రతో కొట్టడం అవనర మనుకున్నారేమో! మూడో అభ్యర్థి శ్రీ మీమారు రాజారావు

—కొంప రి వ పేజీలో

14 వ వార్డులో ముప్పిరాల రామమూర్తికే మీ ఓటు!

నేను 30 సంవత్సరాలుగా ఈవార్డు నివాసుడను. నేను ఎల్లప్పుడు వార్డుకు వార్డులోని ప్రజలకు సన్నిహితంగా వుండి, వార్డు సౌకర్యాలకై నిరంతరం కృషిచేయగలనని మనవి చేస్తూ,

మీ పవిత్రమైన ఓటును నాకుయిచ్చి గెలిపించుకొనిస్తున్నాను.

నా ఎన్నికగుర్తు : గుర్రం
--ముప్పిరాల రామమూర్తి.
మేనేజర్, విజయమహల్.

ఎలక్షనులో

ఉత్తమ
కొన్ని లక్షలను
ఎన్నుకోబోతున్నారు.

అలాగే

మీ దుస్తుల
ఉత్తమ కుట్టుపనికి

సిటీ డ్రెస్ నను

యెన్నుకోండి.

ఫోన్: 444.

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

పెన్ అప్రెంటిస్సులు
కావాలి

జులై 1987లో కంప్యూటర్ నేర్పు
కొనుటకు అప్రెంటిస్సులు కావాలి.
S. S. L. C. వరకైనా చదువుకొని
యుండాలి. నెల్లూరు నుంచి సౌకర్యం.
చనినెరుకొనునపుడు స్టైపుండు యివ్వ
బడును.

—మేనేజరు, జులై 1987, నెల్లూరు.

రామచంద్రపురం

ప్రిన్సిపల్ డి. ము. కోర్టులో
E. P. 145 of 67 S. C. 324 of 66
నలాది మార్యనారాయణమూర్తి —వాది.
మెట్టి వెరెయ్య —ప్రతివాది.

పై నెంబరులో దిగువ పెట్టెలముద్రల
లాస్తిని పై కోర్టు వారి నమూనాలో
24-10-87 తేదీ ఉదయం 11 గంటల
లగాయకు పబ్లిక్ వేలంవేయబడును. పాడ
దలచుకున్న వారు పాడుకోవచ్చును.
పాటవరకులు కోర్టు నాణ్యుగారివద్దగాని,
వాది అధ్యక్షునిగారివద్దగాని దొరుకును.

పెట్టెలు: కూర్పు గోదావరికిల్లా ఆల
మూరు నడ ది. లో చేరిన కవితేశ్వర
పురం కి వారు విడి వార్డులగామం కా
ప్రతివాడికి సంపూర్ణ హక్కులుముగల
కిరాయికి ర. ఎస్. నె 502/14 పూర
య 0-38 ట్లు అనగా 0-15 ట్లు హెక్టార్ల
కూడి అందరి సమస్తమున్న నానాదిక
వలవ్యములతోనహి. వాదికి మృత్తు
రూ 200 లు. అమినామృత్తు రూ. 950.
—సి. వి. లక్ష్మీరాజు, అధ్యక్షులు.

కావలి నడ కోర్టులో

E. P. 19 of 67 N. Sc. 153 of 65
మైలవరపు విశ్వనాథం —వాది.
ఇందువారు రామచంద్రారెడ్డి —ప్రతివాది.

ఈ కింది పెట్టెలముద్రల ప్రతివాది
కాలాకు సైరాసిని 7-11-87 తేదీ వరకు
10 గంటలు మొదలుకొని పైకోర్టులో వేలం
వేయబడును. పాడదలచినవారు వచ్చి
పాటు పెట్టుకొనవచ్చును.

పెట్టెలు: నెల్లూరుకిల్లా కోవూరు
కాలాకా అల్లూరు గ్రామంలో ప్రతివాది
కాలాకు నె 101 రు వట్టాదాలా కోరు
మాగాడి సర్వే నె 480 రు య 0-70 ట్లు
వాది వ్యాజ్యానా రూ 2800 లు అమినా
వ్యాజ్యానా రూ 2100 లు.
—శ్రీరామగిరి కంకరావు, అధ్యక్షులు.

బొంబాయి భావాలు

(4 వ పేజీ కొరవ)

వాటిని పురికి అక్కడారేపైగాని ఆరపు-
అని విశదీకరిస్తాడు.

తేమ్మబాయిన్ తన ప్రత్యేక నవల
'యు లి సి న్'లో పురికి ఆరేసినపుడును
యిట్లా వర్ణిస్తాడు—'మురికిబొక్క తడిచి,
పురికి కాదుమీద ఆరవెట్లాడు— శిలపై
పినుక్రిస్తులా'. ఆర్. కె. లక్ష్మణ్ వర్ణనలో
వ్యంగ్యంపున్నదే, బొంబాయిన్ వర్ణనలో పాం
డిక్కు ప్రకర్షించింది.

అక్షరాల్ కోకాసిస్కా నెల్లూరు వగ
రంలో; నెల్లూరు నంగంతుడు— విడవ
లూరు కుగ్రామంలో కాలేజీ పెట్టినతర్వాత
కాదుగిల్లకు దిమాండు వివరితంగా పెరిగి
పోయిందే-ఒకగది, పోకవంటిల్లు, పోక
వరండా, పోకబాతరూం-కమ్-కక్కనుకు
కర్చి 70-80 రూపాయల బాడుగవలకు
తున్నదే, విడవలూర్లో పోక వళవుల
కొట్టానికికూడా 40 రూపాయల బాడుగ
వలకుతున్నదే-ఇంక బొంబాయి లో
బాడుగిల్లనంగరి చెప్పాల్సా? బదారంక
జాలకట్టుబడికి నూరు నూటయ్యాయై, యింకా
మాట్లాడే కెండాండల రూపాయలుకూడా
వలకుతున్నది. బొంబాయిలో బ్రష్
దారిగా వుద్యోగంజేస్తూ కొత్తగాపెండ్లిచేసు
కొనికావరం పెట్టాలనుకుంటే ఎదురయ్యే
మొట్టమొదటి యిల్పంది—యా బాడుగిల్లా!
మనకిక్కడ వది ఎకరాలన్నవాడు మా
రాజాకింద లెక్కయితే, బొంబాయిలో
వది గదులు ఒక పెద్ద వసారావున్నవాడు
లక్షలకొరికిందలెక్క.

“మద్రాసు మహానగరం
అది మానవ మహానగరం...
కారుదారులది
కారులు ప్రవహించును
దారుల గట్టులకలకల
జలనహారులు నినిందించును...”

అని నారవరెడ్డి మద్రాసునుగూర్చి
అన్నాడు, కేవలం మొట్టమొదటిసారిగా
నగరాన్నిచూచిన గ్రామవాసిగా. మద్రా
సును చూచినకళ్లతో బొంబాయినిచూస్తే—
మద్రాసుకు అల్ప బొంబాయి అనిపిస్తుంది.
బొంబాయిలోవుండే కార్ల జనాభాఅంత
వుంటుంది మద్రాసులో మనుషుల జనాభా.
మద్రాసులో 20 లక్షల జనాభా, ఢిల్లీలో
26 లక్షలజనాభా, బొంబాయికిపోయేసరికి
45 లక్షలవుతుంది. 45 లక్షల జనాభా
వుండే నగరానికి 20 లక్షల కార్లయినా
వుండకపోతే సరిపోతుందా? సామాన్యుడికి
కూడా అందుబాటులో వుండవస్తుంది
మద్రాసు; మరి బొంబాయి సామాన్యుడి
వైపు కల్గెల్సిచూస్తున్నట్లుకూడా అనిపించదు.

మద్రాసులో మాదిరిగా అడుగుడుక్కి
సిటీలన్నీ వుండడానికిమో వున్నాయి
కానీ, అయితే సీటు దొరుకుతుందనే
గ్యారంటీమాత్రం వుండదు. మద్రాసు డి.
ఎం. కె. ప్రభువులకు యివ్వడివచ్చు
పుట్టుకొస్తున్న తమిళం మోటాలాగే, బొం
బాయిలో సిటీ బస్సుల పేర్లుకూడా దాల
వరకు హిందీలోనే లేక మరాఠీలోనే
ప్రాసుంబాం (బంగోరె కు అటు హిందీ
కానీ, యిటు మరాఠీకానీ రారు గాబట్టి
వాటిపై ప్రాసుండే భాష ఆ రెండింటిలో
యేదోకూడా తెలియదుమరి.)

మన అమాయకపు ఆంధ్ర ప్రదేశ్లో
కడగొట్టు వల్లల దొంగల్లోకూడా 'క్రి
లాంగ్వేజిస్' నూత్రాన్ని అతి విధేయతతో
అమలు వర్తామని అనిపించుకొనే దాని
కోసంగా పూర్వపేర్లను ఇంగ్లీషు, హిందీ,
తెలుగు భాషల్లో ప్రాసున్నట్టోర్పు పాతి
పెట్టి కూర్చున్నాం. బొంబాయి ప్రభువులకు
'క్రి లాంగ్వేజిస్' నూత్రానికి కట్టుబడి వుం
డాంజే జ్ఞానంకానీ, విధేయతకానీ ప్రద

ర్శించుకోవచ్చిన అవసరం కనపడలేదు!
ఇక బొంబాయిలో చూడదగ్గ ప్రదేశా
లంబారా? చూడడానికిమోకొన్నదాకాను-
కమలానెహరా బాలంపాడుక్కి, గేట్స్ ఆఫ్
ఇండియా, కాక్ మహల్ హోటల్, ఆల్ఫ్రె
యియమ్, ఆరేమిల్కు ప్రాజెక్టు, ఆప్రాజెక్టు,
యూప్రాజెక్టు వగైరా వగైరాలన్నీదాకాను.
కానీ ఇది చూస్తుంటే నాలో భారతీయు
ల్లనే గర్వం యే కోకానా కలగలేదు మరి!
బంగోరె పోక కొరకరాని 'సినిక్' కాబట్టి
యే ప్రాజెక్టు చూస్తున్నా— ఆ ప్రాజెక్టు
వెనక కనపడే పెక్కికర్ స్క్రీలుకన్నా ఆ
ప్రాజెక్టు పేరుతో బర్చయిన మొత్తంలో
ఎవరెవరు ఎన్నెన్ని విధాలుగా దోచుకుని
తిన్నారో అనే విషయంపైన్నే మన ను
పోహ వచ్చింది. 'కాక్ మహల్ నిర్మాణా
నికి రావల్సిన కూలీలెవరు?' అన్నట్లుగా—
ఆ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం పేరుతో లక్షలు,
కోట్లు దోచుకున్న అధికారులు, అనధి
కారులు, కంట్రాక్టర్లు వగైరా వగైరా లెవ
రెవరు— అనే అనుభూతే వెంటాడుతూ
వచ్చింది. ఈదేశంలో నూటికి యారైమంది
యింకా జీవిత దరిద్రంలో అల్లాడుతూ
వుంటుంటే యేమిచూసి గర్వపడగలం?
శీహార్లో, వెంగాల్లో, కేరళలో అన్నం
లేక జనం వస్తులు చూడుతుంటే బొంబా
యిలో ఏమిచూసి గర్వపడగలం? ఏమి
చూసి అనందించగలం? ఒక కవిగా
రన్నట్లు:—

“మేడమెట్టు ఎక్కితూవుంటే
ఎవరికెలనో తన్నుతూన్నట్లు
బాటమీద నడుస్తూవుంటే
ఎవరిగుండెల్లో తొక్కుతూ
సాగిపోతున్నట్లు
గొంతుకలో
దిగుతున్నఅన్నాన
ఎవరెవరి కంకారో
గిలగిల కొట్టుకుంటున్నట్లు
కృంగిపోయే...” సినికను నేను!

వీటన్నిటికంటే బొంబాయినుండి రైల్వే
తిరిగివస్తుంటే— రైలు కట్టమ్మకు సాగిపోయే
భారతదేశపు వీడవల్లెల్లు చూసినప్పుడు
నాలోనేను నెమరు వేసుకున్న భావాలు
మరిపోలేను. రైల్వే బొంబాయి నుండి
మద్రాసు ప్రయాణం అంటే—దాల్లో మూడు
నాలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన వల్లెలు కన
పడతాయి. ఈ వల్లెల్లో నగరవిలాసానికి
నిగలు కనపడవు; రాష్ట్రాల అధునికతలు
కనపడవు; అలంకారకావని స్వయానం
దర్శనమిస్తుంది ఈ బాటమ్మడ వీడవల్లెల్లో!

ఎక్కడో తళుక్కుమనే వచ్చునెల్లె
తప్ప, ముప్పాతిక మువ్వినం గ్రామాల్లో
నాగేలు కర్పదిగని భూములు; వర్షపు
దినుకుకోసం ముత్యపు దిప్పలా దప్పిగిరి
కాచుక్కుచున్న పంటభూములు; వీడ
యిల్లు, బక్కడిక్కిన పళవులు, మురలి
మొరాలు, అట్లా నపు దారలు, కడకు
వీడల్లో దుమ్ములో కేరించుకొట్టే బదా
రేళ్లలోపు బాలబాలికల్లోకూడా మనకు కన
పడేది ముననినవ్యులే. ముహల్లో నంతో
షంకాని, చైతన్యంకాని, యవ్వనంకాని,
పుష్పాహంకాని, విజ్ఞానంకాని, వికాసం
కాని యేమీ కనపడకుండా వార్కర్యంతప్ప
యవ్వనమేరిక భారతకాతి శివసప్రవాహం
ఈవల్లెల్లో దర్శనమిస్తుంటుంది— అది మహా
రాష్ట్రవల్లె కానివ్వండి, మైనూరువల్లెకాని
వ్వండి, ఆంధ్రవల్లె కానివ్వండి, మద్రాసు
వల్లెకానివ్వండి.

బయట ప్రపంచపు ప్రభావ మేమీ
బొత్తిగా సోకని పోకానొక స్త్రీఅదిమ
ప్రాదీనతకర్తం, పోకానొక భారతీయ
జడత్వం యీ రైలుబాటమ్మకు సాగిపోయే
వల్లెల్లో గోచరించినట్లుయింది. ఈ దేశానికి
విముక్తి ఎక్కడోకదా! ఈ నిరాశను మరి

పోలేను; యీ నిస్సంపత్ నిర్వేదాన్నిండి
తప్పకోలేను.

రైలు 'నందలూరు'లో కాకోలు అగింది.
సిగరెట్ ముద్దిద్దామనే ప్రలోకంతో అగ్ని
పెట్టెకోసం సాబ్ పారంబించ వట్లాడు.
అగ్నిపెట్టెకొన్నాను. చూడునుకదా, అది
నెల్లూరులో తయారైన అగ్నిపెట్టె! అశ్వర్యం!
“ది నెల్లూరు మార్వెల్స్ క్లబ్ ఆఫ్ రేడియో
కాబేక్ ఇండస్ట్రియల్ సొసైటీ” అనేముద్ర
కూడావుంది. అగ్నిపెట్టెలు తయారుచేసి
అమ్మే నహాకారసొసైటీ పోకటి నెల్లూరులో
వున్నదనే నంగతే అనాదిదాకా తెలియదు.
నెల్లూరుగూర్చి బంగోరెకు తెలియనిది
దోరెడంతవుండగా యింక బొంబాయిని
గురించి చెప్పేదేముంటుంది?

(4 వ పేజీ కొరవ)
పాటిందాల్సివుంటుంది. కూరగాయలపైర్ల
మీద వాడకూడదట. అంతదాకా మన
మింకా రాలేదనుకోండి.

యంత్రసంబంధమైన
కంపోస్టింగ్

యంత్రవరికరాల సాయంతో కంపో
స్టునుబారిపత్తనతయారుచేసేదేశాలుఅనేకం
వున్నాయి. అపాన్ యిందులో ముందంజ
వేసి చాల దిక్షెన్లు కనిపెట్టి పనిసాగిస్తున్న
దట ఈ విధమైన కంపోస్టు ప్యాక్టరీలు
అనేక అమెరికాదేశాల్లోకూడా నడవబడు
తున్నవట.

నెల్లూరు ప్రభువులకు సూచన

ఈ మెషిన్ రోజుకు 5 నుండి 50
టన్నులమేరకు కంపోస్టును వుత్పత్తి చేస్తుం
దట. గ్రేడునుబట్టి, కంపోస్టు ఘాటునుబట్టి
ధర వుంటుందట. పెట్టుబడి 2 లక్షల
నుండి 12 లక్షల రూపాయలదాకా
వుంటుందట. ఎవరైనా కొందరు నెల్లూరు
ప్రభువులు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్లో పోక
మాదిరి దిన్నతరహా కంపోస్టు ప్యాక్టరీని
ప్రారంభించకూడదా? ప్రపంచ ఆరోగ్య
సంస్థ (W. H. O.) యీ విషయాలకు
సంబంధించిన తోగట్లా 300 మిల్లియన్ల
గాకుండా కొంతకొంత ఆర్థికసాయం
కూడా ఇచ్చి యిట్లాంటి ప్యాక్టరీలు నిర్మించే
దానికి తోడ్పడుతుందట.

ముఖ్యంగా వెల్లాప్రాంతాలైన కృష్ణా
గోదావరి ప్రాంతాల్లో భూగర్భంలో జల
మట్టంపైన్నే వుంటుందిగాబట్టి గుంతల్లో
కంపోస్టుచేసే విలువదడుగాబట్టి అట్లాంటి
చోట్ల యిట్లాంటి కర్మాగారాలు నిర్మించడం
ఎంతైనా అవసరం. ఎట్లాంటి వనికి
మానిన చెతమంచైనా విలువైన ఎరువుగా
మార్పుకోవచ్చు.

నెల్లూరు మున్సిపాలిటీ

ఇట్లా శాస్త్రీయంగా చేసేదానికి ప్రయ
త్నాలు జరుగుతున్నవా? లేనేలేదని
చెప్పాలి! అంద్యరాష్ట్రం మొత్తంమీద
కంపోస్టులో వస్తువర్ధింపని చంకలెగలేని
లాకంలేదు. కంపోస్టు తయారీలో అనున
రిందాల్సిన శాస్త్రీయపద్ధతుల సంగతిగూర్చి
మన మున్సిపాలిటీ అధికారులు అలో
దిస్తున్నారా?

ముత్తుకూరు గేట వరకు కొత్తకాలవ
గట్టుకొందను, యితరత్రాను మన మున్సి
పాలిటీఎరువు ఎట్లా ఎగాదిగాపోసి పిం
చేస్తున్నారో తల్చుకుంటే అశ్వర్యమే
చేస్తుందిమరి! ఈ వనికిమానినఎరువుకోసం
మన రైతులు ఎగబడుతున్నంత కాలం
వాదిలోఎందుకు కొత్తఅలోచనలు జోరబడ
తాయి?
కంపోస్టు శాస్త్రీయంగా చేసేదానికి

ప్రభుత్వం దోరెడన్నటుకాలు, నవ్విడిలు
మంజూరు చేస్తున్నదిమరి! అవన్నీ ఏమై
పోతున్నట్లు?

ఉప్పులో పాయిబాబలన్నిటో వచ్చే
చైట్ పాయిల్, పూర్వే కను వీ గినువు,
అన్నికాల్లోవచ్చే మడ్డిరీరు (మంబంగా
వ్యయాలకాల్సిన నవ్విడియొగం) చేసు
కుని కంపోస్టును శాస్త్రీయంగా తయారు
చేస్తే ఎంత పుకయకారకంగా వుంటుంది!

ఈ వ్యాసం అట్లాంటి అలోచనల్ని
రేకర్తించగలిగితే భవ్యజ్ఞనే భావిస్తాను.

జనవాణి
(4 వ పేజీ కొరవ)

బ్రాహ్మణ నిరుపయోగ మైపోతున్నది.
ఎంతకాలాకి బాగుచేయడంగాని, రాక
పోకలకు యోగ్యం చేయడంగాని జరగ
డంలేదు. ఒక్క రామమూర్తివగరలోనే
గాదు, ఉప్పునకా ఇంతే.

రామమూర్తివగర రోడ్డుకు ప్రత్యేక
ప్రాధాన్యతవున్నది. రైలుకట్టకు కూర్చు
సాకంనుండి స్టాకహావునపేటకు, అంటే
టి. ఎ. డి. రోడ్డుకు కలిపే, రింకోరోడ్డు
ఇదొక్కటే! సాకంస్టేషన్ లెవల్ త్రాసింగు
24 గంటల్లో 26 గంటలు మూసి
వుంటుంది. రామమూర్తివగరరోడ్డుదస్థితి
పాలెనందువల్లబళ్లలోవచ్చే అవకాశమే
లేకుండాపోతున్నది. ప్రమాదస్థితిలోవుండే
రోగులు, కామ్రుకు వ్యవధిలేని బాలింతలు
వగైరాలు ఏమిచేయాల్సో అలోచించండి.
లెవల్ త్రాసింగు మూశండి, రామమూర్తి
వగరరోడ్డు ప్రయాణయోగ్యం కానప్పుడు
ప్రజలకు ఎంత యాతవగావుంటుందో
యోచించండి. ఇతర రోడ్ల విషయం
ఎట్లున్నా; ఈ రోడ్డునుమాత్రం అసంస్కం
లేకుండా బాగుచేయడం అవసరమని
స్పష్టల్ అవినరుగిరికి ప్రత్యేక
మనవి. —నం.)

పంపాంగం

వర్షయోగం

సెప్టెంబరు 9 తేదీమొదలు 30 తేదీ
లోగా బుధుడు, హస్తాది శేషాంత వట్కు
సంధార నయోగమువలన వర్షం కురవ
వలెను.

ఉత్తర కార్తె

సెప్టెంబరు 14 తేదీ ఉదయం 6-50
మొదలు 27 తేదీ రాత్రి గం. 9-58 ని.
వరకు ఉత్తరకార్తె యుండును.

మహాలయపక్షములు

సెప్టెంబరు 19 తేదీ మొదలు అక్టోబరు
3 తేదీవరకు మహాలయపక్షములు. ఇందు
భరణ్యములు కూడదు.

సెప్టెంబరు తిథులు

- 18 తని త్రయోదశి రా. 7-41 గం. వ.
- 17 అది చతుర్దశి రా. 8-25 గం. వ.
- 18 సోమ పూర్ణిమ రా. 9-33 గం. వ.
- 19 మంగళ బ. పాడ్యుడు
రా. 11-04 గం. వ.
- 20 బుధ విదియ రా. 12-41 గం. వ.
- 21 గరు తదియ రా. 2-31 గం. వ.
- 22 శుక్ర తదితి రా. 1-28 గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

జమీనరైతు

సంవత్సరం చందా రు. 12-00
6 మానములకు ,, 7-00
అంతకు తక్కువకాలమునకు సంవత్సరము.
~~~~~

ఆంధ్రప్రదేశ్

భర్తృకర్తల పదవులు ఖాళీగున్నవి

నెల్లూరు రంగనాథస్వామివారి దేవస్థానము నకు ప్రస్తుతము మూడు భర్తృకర్తల స్థానములు ఖాళీగున్నవి. ఉండగోరువారు దీక్షితులైనవారు, ఎండోమోటు దీక్షాభ్యుదయము, కర్నూలువారికి 30-9-67 తేదీలోపుగ శ్రీమంతులను చేరువలెను.

— ఎన్నికలలో అభినందన,
శ్రీ తల్లిగిరి రంగనాథస్వామివారి దేవస్థానం - రంగనాథులపేట, నెల్లూరు.

పసిరికలు -

- కామెర్లు

శయవరసలెరు

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాథులపేట-నెల్లూరు.

కుప్తు-బొల్లి

నర్మమేహపాదలకు దివ్యవధము.
రెడ్డి అండ్ కో., (Regd)
H. O.
గోపాలపురం - చూ. గో. జిల్లా.
బ్రాంచి: _____
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.
వేలుమొదలియార్ వర్క్యూషాపునకకన

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(6 వ పేజీ కొరవ)

సహకారవార్తలు

విశంతువుగా మారివున్న నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ సెక్టార్ బ్యాంకుకు యిప్పుడు మూడో భర్తృకర్తల వచ్చారు. ఐ. ఎ. ఎస్. అప్పారావు శ్రీ ఎస్. పేములు (ఎస్. పేములు అండ్ పేములు సుబ్బయ్య అండ్ బ్రాదర్స్) గతంలో - ఆయన పూర్తి పేరు సాధాపేములు అని బ్యాంకులోనుపేరికించి అనుభవం గాదు గాకుండా, వాక్ లెక్కలే వూడి. ఆర్. గారు; పేరిట్టరూగాకుండా యిప్పుడు మూడో ఆయన - రామానుజ రావుగారు-బ్యాంకు డెవలప్ మెంట్ అసీ నరులకు చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసరుగా వచ్చి దాక్షిణ్యమున్నాడు. ఎందరు ప్రభుత్వ అధికారులు వచ్చినా బ్యాంకుకు 'డెవలప్ మెంట్' అనేది కానరావడంలేదు!

ఈ బ్యాంకుకు విశాఖలం కార్యదర్శిగా వుండిన శ్రీ వై. రామకృష్ణారెడ్డిగారు రిటైర్ అయినారు. అఖరుదినాల్లో బ్యాంకు ప్లాన్ అనంతప్రతి కొంతగలెనా మంది నిక్కబ్బిలయిన అఫీసరుగా పేరుపొందారు. నలిపినలిపి నిర్ణయమైన దావు ప్రాయం దంలో గవ్వబడించుకున్నాడు. ఎక్కె పెన్షన్ కోరకుండా బ్యాంకుపేద వదుల్చు కున్నాడు రామకృష్ణారెడ్డిగారు.

సిమెంటుధర తగ్గింది

మునసిపల్ ఇంజనీరు శ్రీ ఎస్. సోమ రాజులు పుణ్యమే అందాం, నెల్లూరులో సిమెంటు ధర మూడు రూ 35 పైసలు తగ్గింది. పూర్వం రూ 10-24 వుండినది, ఇప్పుడు రూ 8-89 చేయబడింది. అంధ సిమెంటువాళ్ళ తగ్గింపును అమలు జరుపు తున్నారని, ఎ. సి. సి. వాళ్ళు పైకి వ్రాసివున్నారు.

జిల్లాలో వివిధ కేంద్రాలకు సంబంధించి సిమెంటు ధరలలోని వ్యత్యాసాలను గూర్చి సోమయాజులుగారు 'జమీన్ కలెక్టర్' లో ప్రస్తావించినవిషయం పాఠకులకు తెలిసినదే తూరితవన నిర్మాతలు సోమ యాజులుగారికి థ్యాంకుస్ చెప్పవచ్చు.

నెల్లూరు సబ్ స్టేషన్

నెల్లూరు పార్లమెంటులో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా నిర్మాణానికి 10 లక్షల రూపాయలు మంజూరైందని, త్వరలో నిర్మాణం ప్రారంభం కావడంపై తెలుస్తున్నది. ఇది పూర్తి అయితే నెల్లూరుకాలాకాలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా దుస్థితి తొలగిపోగలదట.

విశాఖకు అకారంలో 32 మోగా వాళ్ళ భర్తృక స్టేషన్ వున్నదనే ఆత్మ సంకల్పేగాని; తగినంత పుత్రులేదు, అయిన పుత్రులే న క్రమంగా పూర్తిగా వినియోగం కావడమూలేదు! కాగితం మీద లక్ష్యాలుచూచి మురిసిపోవలసిందే గాని, ఏ ప్రజాశక్తి స్వీకృతి పూర్తిగా అనుకూలంగావుందా?

చావు తప్పించుకోయి తాను చచ్చాడు!

8 లేదీ సాయంత్రం సోక స్టేషన్ వద్ద ఒక 30 ఏళ్ళవ్యక్తి, కాసు పడమటివైపు లైనుమీద నిలబడి, తూర్పునుండి లైనుదాకే స్త్రీలను ఉత్తరంనుండి లైనువస్తున్నదని, దాటవద్ద అనిస్తుండగా, అతను నిలబడి వున్నలైనుమీద దక్షిణంనుండి లైనువచ్చి అతను దారినిదవడి పర్చడెవాయ్యాడు. పాపం! తనదావు తెలియక, ఇతరులను కాపాడవూనుకున్నాడు చావట్టుకు!

సోక స్టేషన్ వద్ద ఇలాంటి ప్రమాదాలు తరచూ జరుగుతున్నాయి. నివారణకు మార్గంలేదా?

6 వేలు జోరీ!

కో ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ ఎదురుగా, మధ్యవర్తివారి అగ్రహారంలో డి. వి. అన్న తి లేసెకటి కె. వి. సుబ్బయ్యబ్బం గారింటిలో మొన్న 5 తేదీ వట్టవగలు మిట్టి మధ్యాహ్నం ఇసుపనీరువాలోని నగలు, దబ్బు మొత్తం 6 వేలు విలువగలవి జోర గ్రహమైనవట. ఇంటికి చేసిన కాళం చేసి నట్టుండినవట. అనుమానమీద ఆర్. ఎస్. ఆర్. స్కూలు జవాను పెంచం య్యను కస్టడిలోకి తీసుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

ఇ. ఇ. బస

నిజంగా ఇదిపూర్తిగా అంతరంగికమైన విషయం. 'వర్మిక్ నెర్వెంట్' అని పిలువబడే అధికారకుల సంబంధించినది కాబట్టి, ప్రయత్నం విషయంమాత్రంకాదు, అందు వల్లే దైర్యంగా ఈ ప్రస్తావన.

ఇది సేరుగా మాకు తెలిసిన విషయం కాదు. ఇద్దరు కంప్యూటర్లనుకోదగిన వ్యక్తులు అతిరహస్యంగా సరదాగామాట్లాడు కొంటుంటే, మా చెవినిబడిన విషయం.

"ఏ. డబ్ల్యు. డి. అఫీసు కాంపౌండులోవున్న క్యూరర్లు ఇంజనీర్లకు వుద్దే శింపబడినవి; వారి శేష వ్యవయోగవడు తున్నది. ఇంజనీర్లు అచ్చట వున్నందువల్ల ప్రజలకు సౌకర్యం, వారికి సౌకర్యం. అఫీసుకో నర్మిహిత సంబంధం వుండే దానికికూడా అవకాశం. అలాంటప్పుడు, ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఇ. ఇ. గారి జనకు ఫార్మల్ గా అనుమతి యివ్వడంలో పేదలు రావలసిన అవసరమేముంది? ఇలాంటి విషయాల్లో హందాగా వ్యవహరించడం అభిలషణీయం గదా!"

- ఇదీ ఆ చర్చల దోరణి. ఆ వివరా లేమిటో మాకు తెలియదు. అందువల్ల ఇప్పుడు ఈ విషయమై ఇంతకంటే ఎక్కువగా వ్రాయలేము.

లలితకళాసమితి

సింహపురి లలిత కళాసమితివారి కృషియ వార్షికోత్సవం 1-10-67 తేదీ జరుగుతుందని; ఆ సందర్భంలో శ్రీ వంగరగారికి సుననానంజయగుతుందని; కాసుమతి, రామకృష్ణ, కాంతన, వడ్డ నాథం, నమ్మద్రాల, నదాశివబ్రహ్మం, వి. ఎల్. ఎ. అదారి, వెంవడి నత్యం వగైరా ది. త. సీ. మ. ప్రముదగణమంతా పాల్గొంటుందని కార్యదర్శి శ్రీ కమలవతి తెలియజేస్తున్నారు. మొత్తానికి సినిమావారి అడుగుజాడల్లోకప్పు మన నెల్లూరు లలిత కళలు వృద్ధిచెందవా?

(3 వ పేజీ కొరవ)

నంగా నిజంబెయ్య పాపదమే మనకర్త వ్యం. మన రక్షణను (డిఫెన్స్) చక్కది బాడి చేసుకోవలెను.

డిఫెన్స్ డే జరిపిందకపూర్వం ఒక గ్రంథాన్ని పాకిస్థాన్ రదింది ధిగు దలచేసినాడు. తన సీమ కోరేది 'మిత్రులను, యజమానులనుకాదు' అని అందులో అయిన తెలియజేశాడు. మనమూ కోరేది అదే. అందువలన ఆ భావం మనకు సమ్మతమే. కాని ఆ గ్రంథంలో వుండేది వేరే వస్తువు.

ఈ కోరంలో వలకుబడిగల శక్తులేవీ తన పాపగుసీమకు తోడ్పడరాదు; దానిని బలవరకరాదు; తన సీమకు వారంటే ఏదో విధాన సాయపడవలెను.

అమెరికా, చైనా, రష్యా - ఈ మరనన మూడు రాష్ట్రాలతో మైత్రినిపెంది, అన్నింటివల్ల సాయంకావాలని కోరినాడు.

ఈ మూటిలో చైనా మినహా మిగిలిన రెండు రాష్ట్రాలు పాక్ - భారతమైత్రిని పెంపుచేసుకుంటే, రెండు సీమలకు సాయ వడచదురు వల్లినది. కా ప్కెంట్ అప్పుడం రష్యామూలాన జరిగినా, అది అదృతమైన పునకార్యమని అమెరికా ప్రకటిందింది.

ఆ అప్పుడం సాగితే భారతీయులను ద్వేషించేదిలేదు. అందుకోసం, తన అతి ప్రాయాసను అనలైనవాటిని అయ్యాద్ గ్రంథరూపేణ ప్రకటింది, డిఫెన్స్ డే జరిపించాడు.

ఆ దివసాన్ని జరిపించిన సందర్భంలో పాకిస్థాన్-పాక్ రక్షణమంత్రి గాడిం దిన ప్రసంగాలు పాక్ ప్రభువుల నిజ స్వరూపాన్ని మరొక వర్ణాయం వెల్లడిస్తున్నది. అయ్యాద్: "మన స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని న వా ల్ చే సే సంఘటన రెండేదక్షిణం ఈరోజునే మనలను ఎదుర్కొన్నది. మన శక్తిని ప్రదర్శించాము. ఎక్కడనుండి ఈసారి మనపై దురాక్రమణ జరిగినా, పూర్తిగా దానిని ఎదిరింది నవలం కాగలము." రక్షణమంత్రి: "దివేకుల నలహాలను త్రోసివేర్చి ఇండియా పెద్ద యెత్తున మిలిటరీ తయారీ చేస్తున్నది. కాశ్మీర్ నమస్యను తేల్చలేదు. 1965 యుద్ధంలో మరణించిన సైనికులకు జాతీయ యుద్ధస్మారకదినాన్ని నెలకొల్పే దము."

ధ్వని అర్థమైనదా? మరొకయుద్ధంలో ఇండియాను ఓడించడమే పాక్ పరమావధి.

మనం యుద్ధాన్ని కోరడంలేదు. పాక్

ప్రభుత్వం కోరితెచ్చుకునే యుద్ధంవల్ల పాక్ ప్రజలు అనుభవించగల భావలకు మనం బాధ్యులంకాము.

ప్రపంచంలోని వలకుబడిగం రాష్ట్రాలకు భారతశక్తి తెలియజేశాడు. ఈశక్తిని అదుపులోవుంది, తమవైపుకు త్రవ్వకోవలెను. లేదా తటస్థంగా వుండవలెనని ఆరాట్టాల కావశ్యయిం. ఈశక్తిని నవార్ చేసే పాక్ ప్రభువులను ఆ రాష్ట్రాలు అందుకే అదరించేది. కాని ఆ అభిమానం హద్దులదాటి వెళ్ళదు. పాకిస్తాన్ ప్రశం తమ అదుపులోకి రావడమే ఆరాట్టాల అభిమతంగా వుంటుంది.

పాకిస్తాన్ దోరణి అట్లా వుంటే దానిలో చేతులుగల్గిన చైనాదోరణి అంత కంటే దిగ్భంగావున్నది.

చేశంలో లేగిన దిబ్బను అయ్యకునే ప్రయత్నంచేస్తూనే మన సిక్కిం సరిహద్దులలో చైనా కొన్నిచర్చలను ఆరంభించింది. సిక్కిం స్వపాలుడు మనచేత పర్యటన ముగించేసరికి ఆపాంతాన కొత్తకళ ఆరంభమవుతుందోఏమో?

ఏమైనా గానీ సిక్కింరక్షణ మన రక్షణ. సిక్కిం స్వచరితేవలం వివేచార్థం కాలేదని విషయజ్ఞులు గ్రహించగలరు

సిక్కిం, నేపాళం, త్రిపుకా (టిబెట్) యివన్నీ మనతో గట్టిగా కలిసివుండేంత శక్తిని మనం సంపాదించవలెను. నీతిగా మనం ప్రతీకవలసిందే. ఇతరులకోరికే నీతిదోర చేయవచ్చును. కాని, ఆ నైతిక ఊహాన్ని పరిరక్షించగలశక్తిని, అ ఊహ నాన్ని శంకపరదానికుద్దమించే దుష్టులకు పాతం నేర్పగల శక్తిని మనం పొందవలెను.

ఆ శక్తిని మనం ఆరాదిస్తే, దేశాన్ని పట్టిపీడించే బాధ్యాలనేకం మాయమైపోగలవని మా అభిప్రాయం.

వారం వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

జాదివారు-బంగాళీలు-మరికొందరు అంగీకరించేవరకూ రెండుదేశభాషలు అమల్లో వుంటవనితెల్పి, దేశంలోని అధికభాగాంలో దేశభాషగా హిందీని వరిగడించేయడానికి సోపానంవేశాడు. అదీవమత్కారం! అంతకంటే మంచి, మన యిప్పటి సమస్యకు నైహూవిధానంలో సమాధానంలేదు.

నైహూవిద్ధ గడుసుది గమక ఒక తంత్రంవేసింది. మా త్వ భాష లో మొదటినుండి కొనవరకూ విద్యాబోధన అనేసరికి, భాషారాష్ట్రవిభజన తదుపరి మనం అలవర్చుకున్న సంకుచిత భాషా వాదం పెల్లబిడింది. భరత చక్రం! - అని అహ్వరించాం. ఆం గ్లే యులు, అంతట అందోళనలెరిగి ఇదంతా హిందీని దొడ్డి త్రోవన ప్రవేశ పెట్టడానికి చేస్తున్న కుతంత్రం అని విగ్గరగా కేక వేశారు.

ఆ కర్తాక హిందీవాదులు, 'ఆంగ్లే యులు' కలదెలుసుకున్నారు. మొదటి వారిలో ప్రముఖుడు కులపతి కె. యమ్. మున్షీ, భారతీయ విద్యాభవక అధిపతి. రెండవవారిలో ప్రముఖుడు రాజాజీ. వీరుభయులు దేశాన్ని ముక్కలు చేసే మొదటినుండి కొనవరకు మా త్వ భాష అనే విద్యాబోధనవద్దకి దేశానికి అవకారం చేస్తుండన్నారు.

పాక్షికంగా దాగ్గా అవాదాన్ని బలవరకాదు. మేమన్నట్లు సంపూర్ణంగా బలపరస్తే బాగావుండేది. నిజానికి అయిన సంపూర్ణంగా అవాదాన్ని బలవరకాదనే ప్రధాని భావించింది. అమెరికానినలేఅలో అది నృష్టం. అంత నృష్టంగానూ దాగ్గా పరిశివుంటే నంతోపించేవారం.

దాగ్గా రాజీనామాకు చెప్పనికారణం

ఒకటివుందని అంటారు. వుండవచ్చును. పశ్చిమాసియా నీతి విదేశాంగమంత్రికి నర్మనదో లేదో? ప్రధాని కి తిన్నంగా పోజాలక, షేవరికార్తగా పనిచేశాడేమో? దానివలన దేశానికి దూరమైన సంగతి గ్రహించి, నమయం కొరకు వేది వుండేనేమో బయటపడదానికి?

ఆ విధంగా చూచినా దాగ్గాచర్య మెప్పును పొందవలసినదే. అయినకూ మనకు యిందువల్ల ఉపకారమే కలిగిందిగాని ఆ పకారం కలగలేదని మా విశ్వాసం.

తండ్రి చేసిన ప్లానింగ్ కమిషన్ విద్ధ హయాంలో ఎగిరేపోయింది. మిగిలినదల్లా ప్లానింగ్ మీద చక్కటి ఆలోచన మహతా కాంపాజిషన్ (Composition). నామ -మాత్ర -అవశిష్టమైన ప్లానింగ్ సంస్థకు (కొర్రదానికి) పాత సంస్థ అస్తికలను అందిస్తూ అయిన గాడించిన నమస్యల వివరణలో పాల్లు కొంటెమైనాడేను. అవ్రాతకు ఏవరికెలకు చైనా సూటినిమారుమూర్కులు ఇచ్చేస్తారు. అంతటివాడు మన మాజీ ప్లానింగ్ ముఖ్యుడు-ప్లానింగ్ మంత్రి-కాబోవు మరొక కాలామాత్యుడు (కాబోవడమేమిటి? అయ్యేపోయినాడు-ఈ వంతులు వ్రాసినమయినానీ).

కొర్ర ప్లానింగ్ సంస్థ నలహాలేయిస్తుంది. ప్రభుత్వం అమలుచేస్తుంది. కొర్ర ప్లానింగ్ పెద్ద ధమంబయిరాన్ గాడ్గిల్ యింతవరకేమీ ధనంబయిక్కార్చి ప్రవర్తించలేదు. మున్నుండు మనసోభాగ్యమెట్లున్నదో? ఆసంవత్సరానికి ప్లాన్ నక్షత్రంగా రాగియిందేముదకు-అనకయదాం.

శివారెడ్డి పద్యాలు

కమ్యూనిస్టు కాంగ్రెస్

కమ్యూనిస్టు పార్టీ కాంగ్రెసు యిది రెండు ఏకమయి జేవు యిద్దరిలో పొడిచేస్తాయంటి పొక్కింది యీవార వలెవలె, నమ్మిపిట్టడిని!

పొడిచిపెట్టేసి పార్టీనిద్దాంకార్చి కాలరాచి, నీవు తొల్యించు చేసేకార్యమేమి? సువర్ణరాశితండ్రి! నవ్వుకోర! చెడ్డ నవానానము.

స్టేజీమీదకెక్కి సిగబట్టుకుంటాము, తప్పుగాదు మనము తప్పుకుంటాం, అంతెగిరి రవ్వ అవకాశవాదుల్లో, పొందుదగదు మావో బంధుగులతో.

ముద్దుపార్టీకొలుపు మూనాభృమువృకు దాగొకట అడుగులోనదిగితె అడుగువెడతె చెడితె అపేరు మనము న చేసేతవఅటవోడు కైముంగాదు.

అడ్డ మైనకూళ్ళు, అవకాశవాదమ్ము, వరువులేదు సిగ్గుకరములేదు భయముకల్గలేదు బలరాజుకియాల! హద్దువద్దులేదు అందరంత!

కానుపించడం కాంగ్రెసునింటిల్లు! ఎగరడం పాప మెట్టిపంద! గోడపొగుగు వూలు, గుట్టాలు, తెక్కెళ్ళ లైసిటీలు, అయిత మానుకోళ్ళ!

వివాయక చరిత్ర

వచ్చుతెలుల నీకు వరమామెట్టిల కుడుములుదీనకొచ్చి కుప్పకాయల వేడివేడికాపి మాడల్పుమార్చేక యిద్దరిరవ్వదోక విందుజేక!

ఊరంతా స్నేహితులే, భారతీయులెల్ల నీకు బంధుగులే, నీ వారసుడ నేను తిండిలో, మీరునేను వొకట నిన్నే మేలనిపిస్తా!

కేరళ

మనప్రభుత్వమున్న మనమున్న గొణగాము పొరబట్టుతుంది నేరుక్రొవ్వి కమ్యూనిస్టుకేరళ కల్గేరంకొచ్చి తిండిగింటివై తిరివమకుగు!

అడిగినన్ని మీకు అచారధాన్యాలు, కోరినంతడల్లు కొంతలేదు, యిందిరమ్మచెప్పి యిస్తుంది, నవలైన రజనజేసి అత్తై బ్రతికిపోండి!

విద్యార్థులు

(5 వ పేజీ కొరవ)

యిట్టి కృమశిక్షణగల విద్యార్థులందరం గర్వకారణం అనికూడా వ్యసనించారు. విద్యార్థి నాయకులకోకూడన Prefectorial system అ ద్వీ కి యం గా పని జేస్తుందడం అనినందరియమవారు.

వా కి య గీ తం తో నభాకార్యకృమం నమావ్రంకాగా; వలంబీర్ల అంత్య నమ స్కారం (గార్డ్ ఆఫ్ అనర్)కో విద్యార్థుల కృమశిక్షణ అంతిమ సోపానమునకు చేర్చింది.

కనుపరిపాడు

హై స్కూలు సారస్వతనంమానికి ప్రాథపాత్రితేయుడు, విమర్శకాగ్రేనరుడు, గ్రంథకర్త శ్రీ మధుపూర్ణ కోదండరామ రెడ్డి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. స్కూలు యింటి అధ్యక్షులు శ్రీ వల్లంరెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎం. రామరెడ్డి స్వాగతవనంగం, మోహనరావు ప్రభుత్వల పువన్యాసాలు,

రాజేంద్రప్రసాద్ వందన సమర్పణము నాటి నభావితేపాలు.

స్వామిదాస్కు సన్మానం

బుద్ధి శి. వ. హయ్యర్ సెకండరీ స్కూలు ఉపాధ్యాయబృందం, ప్రభుత్వ నవ్యానాస్తిపొందిన శ్రీ స్వామిదాస్ గారిని మనంగా వన్యానిందింది. శ్రీ దొడ్డ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించారు. శాసనసభ్యుడు శ్రీ వెంకాద పాపి రెడ్డి అధినందనాలతో దుశ్శాలువనుకప్పి నత్కరించారు. ఉపాధ్యాయుల వడ్డ్య పంచకాన్ని శ్రీ గోవిందరావు కర్ణపే యంగా చదివి సమర్పించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ నాగేశం విద్యాకాళాధికారిగా శ్రీ స్వామిదాస్ కృషిని శ్లాఘించారు. శ్రీయు తులు కె. దీరయ్య, సుందరరామమూర్తి, కోరావెన దిన్నయ్యగారు స్వామిదాస్ సేవా నిరతిని కొనియాడుతూ ప్రసంగించగా, శ్రీ ఎం. వి. సుబ్బరావు అందరికీ ధన్యవాదములు చెప్పారు.

కావలి పార్లమెంటు

శి. వ. హైస్కూలులో ఒకదిన పార్లమెంటు వెలసింది. 30 విద్యార్థులు కలసి పార్లమెంటు సమావేశాన్ని జరిపి వాద ప్రతివాదాలతో, చర్చలు ప్రసంగాలతో, అధికార ప్రతిపక్షపాత్రలతో అందరి ప్రశంసలకు పాత్రులైనారు. శిక్షణయిద్ది విద్యార్థులైన సోమేశ్వరదీప్ టీచర్లను, పాల్గొన్న విద్యార్థులను శ్రీ స్వామిదాస్ అభినందించారు. పార్లమెంటులో, శాసన సభల్లో శాసనమన్న రచయి రావిళ్ళ, క్రమ శిక్షణా రాహిత్యం గమనించినప్పుడు, ప్రతిపాత్రలలో ఇలాంటి సమావేశాలను జరిపి, భవిష్యత్ తరంలోనైనా అవి పున్నకస్తాయిలో జరగడానికి, ప్రజా స్వామ్యం వదిలిన కావడానికి పునాదులు వేయడం మంచిదని స్వామిదాస్ గారన్నారు.

కావలిలో సంస్కృత కళాశాల కృషి

కావలి హిందూ మత ప్రధానమితి కృష్ణ ఆయంతిని దాల వైభవంగా జరిపారు. మోచర్ల రామకృష్ణయ్య అధాపల్లరుల పురుషోత్తం, శి. రామకృష్ణమూర్తిగారల పువన్యాసాలు; వండికారాధ్యుల సాంబ మూర్తిగారి కృష్ణజననం హరికథ - దాల అకర్ణ జీయంగా వుండినవి. భగవద్గీత పోటీలలో నెగ్గినవారికి నకీబద్ది శ్రీ ఆర్. వి. కె. విశ్వేశ్వరరావుగారు బహుమతులు వందారు.

ఈ సందర్భంలో అనాటి పువయం ఈనమితివారి సమావేశంలో కావలిలో ఓరియంటల్ స్కూలు, సంస్కృత కళాశాల స్థాపనవిషయం చిర్చించబడినట్లు తెలుస్తున్నది. అవిషయంలో కృషి కూడా ప్రారంభమైనట్లు కార్పడర్ శ్రీ వై. ఎన్. శాస్త్రిగారివల్ల తెలుస్తున్నది. కావలిదాతలు ఈ సత్కారానికి దోహదం కల్పిస్తారని ఆశిద్దాం.

గునుపాడు గణిత క్లబ్

హైస్కూలులో గణితక్లబ్ కు 2 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. శ్రీ అల్లాడి వట్టారామయ్య అధ్యక్షత వహించారు. ఈక్లబ్ స్థాపనకు కృషిజేసిన హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎన్. సూర్యప్రకాశరావు క్లబ్ ప్రయోజనాన్ని వివరించి; గణితశాస్త్ర పారంగతులైన రామానుజం, రీలావతి, అర్యభట్టు, భాస్కరాచార్యులు మున్నగువారి జీవితాలను, అరంగంలో వారిప్రతిభను విద్యార్థులకు పరిచయంచేశారు. గణితశాస్త్రంలోని కొన్ని దిట్టాలను చెప్పి, విద్యార్థులలో ఆసక్తిని కల్పించారు.

ఈశుబ్రూరు నరవండ్ శ్రీ రామిరెడ్డి కృష్ణారెడ్డి అధ్యక్షతన హైస్కూలు సారస్వతనం సమావేశం జరిగింది. విడవలూరు కాలేజి ఆగ్ర కాలోపన్యాసకులు శ్రీ దొన్నల గడ్డ మృత్యు-అయరావు సంవేషపూర్వక మైన చక్కని ప్రసంగంచేశారు. ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ పి. నాగరత్నం అచూతులకు ధన్యవాదాలతో దీక్షింపిద్దారు.

(5 వ పేజీ కొరవ)

మార్చిలో నా తీసిన వ్రాసేసి, అలెలోకాని మనదేశం తిరిగిరావేను. కాని నిజానికి నేనిక్కడింకొక్కడం వుండాలన్నా నా వొళ్ళంతా జెరులు, శేర్లు ప్రాకుతున్నట్లుగా వుండి ఇక్కడి తెలివితేటలలో కనపడు తున్నట్లుగా అకలిదప్పలతో అలమటిస్తూ, అవైకతో అమోరిస్తూ, నిక్క దిక్క బీదగా మనదేశభూమం మనసులో మెదులున్నప్పుడల్లా నేను సిగ్గుతో, లజ్జతో తల వంచుకోవల్సి వస్తున్నది. నాకల, న్యవ్వం వొక్కటే - ఎవ్వరికైనానరే, ఏ భారతీయుడైనానరే, నగారవంగా తనదేవుల వైర వోన్నుతికి ప్రతినిధిగా గర్వపడుతూ యీ విదేశాలగడ్డమీద కాలబెట్టేకొవస్తుందా- అనేది! ఓ'లోకలిప్తా' నీవైనా నిజంచెప్ప, నిజంగా మనదేశ వర్ణిస్తే యిప్పుడక్కనే వుందా? ఒక్క తొలుముక్క వ్రాసి వడేయమా?" - ఇది ఆయనలేని సారాంశం.

నేనేమని వ్రాసింది - ఇక్కడ తెలివితేటలేదు అ దృశ్యాల్ని చూడడానికి. మనకుండే అలివియారేడియో శతకంతుకు వైవాలో మునలంగూర్చి, అల్పామా అల్లరుగూర్చి పొద్దప్రమానం వాగుతూనేవుంటాడు. ఇక మన వత్రికలు దిక్కుమాలిన మంత్రులకున్న ప్రసంగాలనుగూర్చి, భాస్వరలితాల్ప గూర్చి 'వాక్యలు' ప్రచురిస్తూనే వుంటాయి. లంచగొండితనంలాగే అకలిగిరి అన్నీ మనకు మామూలైపోయాయి. మనల్ని గూర్చి మనం చెప్పకోడానికి అర్హత నెవ్వరో కోల్పోయామనం. వీహారలో జనం అల్లాడుతున్నారన్నా, కేరళలో వియ్యపుగింటలు లేవన్నా మనకిక్కడ ఏమీ కుట్టినట్లుకూడాలేదు. పోనీ విదేశాల్లో అయినా అ తెలివిజిస్తున్నానీ, పేవర్ల వ్రాతలుచదివి ఇటరీ స్కూలువిల్లలు, అమెరికా కాలేజిలవాళ్ళు లక్షలు లక్షలు పోగు చేసి విరాళాలైనా వంపుతున్నారు. నిజం చెప్పమన్నాడు ఉండేలమన్న! అదంతా వొట్టి అంధమని చెప్పగలమా?

అల్లారు కోటారెడ్డివాసి రైతులోకం వ్యాసాలు చదువుకుంటే నాలో ఎందుకో అవేదన కలుగుతుంది. అమధ్య భూసార వరిశోధనగూర్చి వ్రాస్తూ-యిప్పుడు మన కున్న కాలేజి రెజిస్ట్రీ లేవో లేటరీ ల సాయంతోనే భూసార వరిశోధన జరిపించొస్తున్నా; అందుకు మన కాలేజి రెక్కరల్ల - విద్యార్థి బృందాలుకల్సి ఇటుఇటుగా గ్రామాలకువెళ్లి భూసార వరిశోధనలు జరిపించవచ్చుననీ; కనీసం ప్రయోగాత్మకంగానైనాచేసి చూడందనీ ఒక వ్యాసంలో మొత్తుకున్నాడు.

ఇప్పుడు కంపోస్టును గూర్చి వ్రాస్తూ రెండుమూడు లక్షల రూపాయల్లోనే మన ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్లో కంపోస్టు ప్యాక్లరీ పెట్టడానికి వీలున్నదని మన నెల్లూరు ప్రభువులకు వొక సూచన చేస్తున్నాడు. ఎంత మంది సూచన! 5, 6 లక్షల రూపాయలు వెనట్టి దిక్కుమాలిన సినిమాలు తీసి దివాలా అయినా తీస్తారుకాని, మనవారు యిట్లాంటివనులు చేయాలనే అనుకోరు గదా! లక్షలలక్షలు గడించిన మన నెల్లూరు కంప్యూటర్ ప్రభువులు యిప్పుడు ఆగ్రికల్చరలోకిదిగి వ్యవసాయంలోనిరుద

మరుగుతున్నారు. వీరైనా యిట్లాంటి వక కాలం వేస్తారనీ, పురుషాచారకంగావుండే యిట్లాంటి వత్కారాలు దిగితారని అతిస్తాను. అయినా మనకు అందుకాటులో వుండే విషయాలవట్టుకూడా మనకొదుకు శ్రద్ధలేమిండా పోతున్నదో అశ్చర్యంగా వుంది!

వి. ఆర్. కాలేజి రెక్కరల్ల యిట్లా నిర్భాగ్యతగా వ్యవహరించగలరనీ నేను కలలోకూడా భావించలేకపోయాను. స్టాఫ్ క్లబ్ అని వాడే, స్టాఫ్ అసోసియేషన్ అని మరొకటి, స్టాఫ్ కౌన్సిల్ అని ఇంకొకటి మొత్తం మూడు కళాల రెక్కరల్ల నంపాలున్నాయి. ఇందులో మొదటి రెండింటి రెక్కరల్లనుండి చందాలు పోగవుతూ వుంటాయి. అయితే స్టాఫ్ క్లబ్ కు 400 రూపాయలు అరుగుగాకుండా దుగిలిపోయినట్లు తెలుస్తూ వొకటి వుండిందట!

ఈమొత్తాన్ని ఏంచేయాలానికమలో కాము మీమాంస చేసుకోగా, మైపాడుకు వెళ్లి విందుచేసుకొందామనే ఆలోచనకల్పిందట! అంతే, మొన్న అదివారం మైపాడుకు రెక్కరల్లంతా కట్టకట్టుకొని విలాస యాత్రచేసుకున్నారు; కాలాహార-మాంసాహారవిందులుగుడిది సుప్తగాతిరిగివచ్చాన. కాము అరుగెట్టాలనుకున్న స్టాఫ్ క్లబ్ డబ్బును అరుగెట్టేశారు, ఇది సంగతి!

అ దుగిరిన 4 వందలన్నా లోంచేయడానికివచ్చు మరొకదానికి అరుగెట్టే ఆలోచనే వారికి తట్టలేదా? మరో విజ్ఞానప్రద మైన ప్రాత్యక్షశోనం వెర్చింపకూడదా? విజ్ఞానప్రదమైన మృగతైన్యకు చందాలు కట్టకూడదా? లేదుఅంటే, తెలివిగలిగిన విద్యార్థులు వొకరి ద్వరికి విరాళమువ్వకూడదా? కాదుఅంటే, వొకరిద్దరుప్రముఖ విద్యావేత్తల్ని రప్పించి విద్యానంబందమైన నదస్సులు యేర్పాటు చేయకూడదా? లేక తామెంతకాలంనుండో అనుకుంటుండిన మాజీ ప్రిన్సిపాల్ కి. కె. నద్దిదానందం పిత్తగారి భాయాదిత్యాన్ని కాలేజీవసంలో అదిష్కరించుకోకూడదా? తమకు జీతాలు నకాలానికి ముట్టడందేదని మొత్తుకుంటారే అవసరమున్న రెక్కరల్లకిద్ది అదుకోకూడదా? ఏమిచేయకూడదు?

ఈ మైపాడు విందుకు నెలరోజుల ముందేగదా స్టాఫ్ అసోసియేషన్ వారు కాలేజీలో ప్రత్యేకంగా వొకదందు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు? అ విందుకు కాలేజీకమిటి కార్యదర్శి రానిరాకరిస్తే, కమిటి మెంబర్లును పిల్చి వారికి సాష్టాంగవది విజ్ఞానప్రతాపిచ్చుకోలేదా?

మొన్న మల్లీ మైపాడులో విందుమెక్కి అవున్న నాలుగొందలా అరుచేసినదాకా నిద్రవట్టలేదే వి. ఆర్. కాలేజి రెక్కరల్ల! ఖా! ఎంత నిర్భాగ్యులై పోతున్నారు మన కాలేజి రెక్కరల్ల!

మహానగర్ (9 వ పేజీ కొరవ)

లుగావున్నాయి. ఇంగ్లీషులో నవీమైల్స్ లేకపోయినా సినిమా మొత్తం మీద టూకిగా అర్థమవుతున్నదింది కాని బెంగాలీ నంబావణలు అర్థంచేసుకొనేంత పొండికల్లంలేదే అనే భారతమాత్రం వేదిస్తూనే వుండిందనుకోండి.

అనేక సన్నివేశాల్లో ప్రక్కనున్న ప్రేక్షకులు నవ్వుతూవుంటే ఆ నంబావణల్లో తాలు వాకే పోస్టు కొంతకు కొంతైనా అర్థంగాకపోలేదనుకోండి. ఒక సన్నివేశంలో భర్త భార్య వేష్యగంకోసం న్యూస్ పేపర్లో 'వాంతుడ్ కామ్మి' చదువుతూవుంటే, చెల్లెలు తనమీదవదుకూ గోముగా గోలచేస్తుంటుంది; అప్పుడు ఆ అమ్మాయి చెప్పట్టుకుని "Wanted a mischievous and Unvent girl....." అని కాటోలు దిలిపిగా, పరిహసంగా అంటాడు. ఇది హాస్యంగా

ఏమవుతుంది? జీవితంలోని మామూలు భాగాలకనవదే హాస్యమిది! ఎంతదినన్న సర్వవేషమనవరే భాంక తిరుగుకులేకుండా ఎంతో పాడువుగా, నవ్వునగా తీస్తాను నవ్వుకోలే. ముందే చెప్పాను, దిత్రప్రారంభంలోనే తెలి ర్శను నగరంలో మధ్యతరగతి శివుల ప్రధాన ప్రయోజనారసమైన ఎక్స్క్ల్యుజివ్ గాలిలమీద చూపుతాడని.

ఒకదోట మునలికండ్రి 'యావన్' కోసం చేతి కర్రసాయం తో మెల్లగా వొక మిడ్డెట్టుకుట్టుకుంటాడు; అతడు మెట్టదగ్గరకొస్తాడు; చెమ్మకు కమ్మకాయి, రొవ్వకుంటాడు, మెట్టమీదనుండి చేతికర్ర తొలి క్రిందవడడంమాత్రం చూపిస్తాడు - అంతే మునలికాడు మెట్టమీదకొరి క్రింద వడ్డట్టు అర్థంచేసుకోమంటాడు. పెడ దొప్పలులేవు, గుండెలుబాదుకుంటూ అరవడాలులేవు.

రాత్రి భార్యకరల్ల రిద్దరూ భోమతెర గట్టిన వడకమీద వడుకుంటారు. భర్త నిద్రపోతుంటే, భోమతెరగుండా కునుకు వట్టక కలతచెందిన భార్య బదువుముఖం చూపుతాడు. మధ్యతరగతి కుటుంబాల్లోని 'లేమి'ని యంతకంటే సింబాలిక్ గా ఎవరు చూవగలరు?

తమ దిన్నారి కొడుకు బడేళ్ళ పిల్ల వాడికి భార్య మొదటి జీతం డబ్బుల్లుండి ఏదో అబద్ధమైతూ కొనితెస్తుంది. అది తీసుకొన్నప్పుడు ఆ కొడుకు విచ్చారిసముఖం లోని జేరింతలు చూపుతాడు; హైస్కూలులో చదువుతున్న అడవడుకు మైట కొనియిస్తుంది, అపిల్ల వికసిందిన వడ నాన్ని కెన్నరా వడ్డేస్తుంది; అత్తదగ్గరకు లంకవగావెళ్లి వచ్చా కు వేసుకునే మగంధద్రవ్యాల దర్శి ముందు పెడ్తుంది, అక్కడ తేవలం గంభీరమైన అణకువ తప్ప మరొకటి యావదు; వృద్ధాప్యంలో వున్న మామ వుడిగిపోయిన అళిలతో యిసురూమంటూ వ్రాసినవర్త వజిలో కస్తీచదుడదాన్ని వొక్క క్షణంపాటు చూపుతాడు. భయంభయంగా, వెదుకు బెరుకుగా ఆయన జీవితదగ్గరవెళ్లి కళ్ళ ద్వాలు కొనుక్కోమనికాటోలు 20 రూపాయలు పెట్టిన వస్తుంది. అంతవన భర్తకేం తెస్తుంది? సిగరెట్లకొక కొంపా తెల్చిస్తుంది. దిన్నదిన్న విషయాల్లో యిమిడి వుండే మామూలు జీవితరహస్యాల్ని ఎంత నవ్వడిలేకుండా గంభీరంగా కావ్య భోరణిలో తీస్తాను నవ్వుకోలే!

అందుకనే మైమ విలేజరి యా 'మహానగర్' ను గూర్చి నవీక్షచేస్తూ "An Epic of Eavesdropping" అని అంటాడు. జీవితం గుండెకాయచేసి లవ్ డన్ ధ్వనుల్ని ఎంత సుతారంగా వట్టేస్తాను నవ్వుకోలే! అందుకనే ఆ విలేజరి నవ్వుకోలేకొరి ప్రతి భ సు గూర్చి యీ విధంగా గానంచేస్తాడు: The

harrowing beauty of Satyajit Ray's film making is not easy to analyze. It is a quality both evanescent and palpable, as if the Indian director had found a way to take the lens off his camera and allow life itself to touch the raw film. Each of his works is a version of perfection ... Ray's camera seeks no tricks or fancy angles. It looks straight ahead and sees everything. His camera, in short, merely eavesdrops on every day life."

మన భారతీయుని ప్రతిభనుగూర్చి వొక విశేష - విశాదీయుని సర్వప్రకేతో ముగించవల్సిరావడం మన దొర్తాగ్న! ఇట్లాంటి నవ్వుకోలేకొరి సినిమాకావ్యాన్ని మనవారిలో చాలామందికంటే నేను ముందుగానే చూడగలిగినందుకు ధన్యజ్ఞులు భోంటాను.

ఉపాధ్యాయులు -

(5 వ పేజీ కొరవ)

నూత్న కార్యవర్గానికి ఆధ్వర్యము గల శ్రీ. జి. జి. పాఠశాల; ఉపాధ్యక్షులుగ జి. సీతారామరావు - పి. కృష్ణమూర్తి; ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎన్. జి. జి. పాఠశాల; సలహాదారులు: కార్యదర్శిగా జి. రామకృష్ణ, ఎం. రమణయ్య; న. కృష్ణమూర్తి, పి. జి. జి. పాఠశాల, ఎం. రాధాకృష్ణయ్య, శ్రీ. గాలయ్య, జి. వి. నారాయణ, ఎల్. చక్రవర్తయ్య, ఎం. కోటయ్య, ఎన్. బాపా, పి. వెంకట సుబ్బయ్య, జి. నక్క నారాయణ, శ్రీమతి పి. పద్మరాగం ఎన్నుకోబడినారు. శ్రీ సంగరాజు రామ కృష్ణయ్యగారు సమావేశానికి హాజరై, ఎన్నికలను సమర్పించారు.

కార్యవర్గాలు

బుద్ధివంత ప్రాథమిక పాఠ్యము నంబూరి శ్రీ. మహాప్రభాకరం ఆధ్వర్యముగ; ఎం. రామచంద్రారావు, ఎం. మాల కొండయ్య ఉపాధ్యక్షులుగ; ఎం. రాధా కృష్ణయ్య ప్రధాన కార్యదర్శిగ; పి. లక్ష్మీ నరస, జి. జి. జి. పాఠశాల ఉపాధ్యక్షులుగ; వై. వెంకటపాపయ్య, జి. రామ చంద్రయ్య, జి. కనకయ్య, సి. హెచ్. మాణిక్యరాజు, జి. వెంకటరామయ్య, జి. సారామ, జి. వెంకయ్య, శ్రీమతి పి. పద్మరాగం, పి. గంగారామ కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడినారు.

వెంకటాచలం నంబూరి ఎం. రమణయ్య ఆధ్వర్యముగ; పి. లక్ష్మీనారాయణ ఉపాధ్యక్షులుగ; శ్రీ. గాలయ్య కార్యదర్శిగ; ఎన్. ప్రసాదరావు, ఎం. జి. జి. పాఠశాల, జి. రామమూర్తి, శ్రీ. జి. జి. పాఠశాల, జి. రామచంద్రారావు, ఎన్. సీలకంకరావు వందన సమర్పణ చేశారు.

ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం

5 తేదీ ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం అనేక దోష్ట జరిగింది.

వాకాడు కళాశాలలో జరిగిన సభలో ఓరియంటల్ కాలేజీ ప్రెసిడెంట్ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమూర్తి, తెలుగుభాషా విభాగం దాక్షుల శ్రీ. వాగభూషణంగారలు వరసర ప్రేమ భక్తి గౌరవాలతో కూడిన పూర్వపు గురుశిష్య సంబంధాలను గూర్చి ముచ్చటించారు. ప్రెసిడెంట్ దాక్షుల శ్రీ పి. బాలకృష్ణమూర్తి ఆధ్వర్యములో బోధనలో, వర్తనలో అదర్శ ప్రాయులై, వ్యక్తిత్వ పుష్కలతతో ఉండి తండ్రివారిని పుణ్యద్రాక్షగా చూడమని ప్రార్థనలు చేశారు.

దువ్వూరు హైస్కూలు సభకు హెడ్మాస్టరు శ్రీ వై. సుబ్బారామయ్య ఆధ్వర్యము వహించారు. ప్రధానాంధ్యోపాధ్యాయులు శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖరమూర్తి ప్రాధికారము సాహిత్యగూర్చి (ఉపాధ్యాయులను గూర్చి) చక్కని పుస్తకమును విద్యార్థులచే గౌరవంతో సత్కరించబడినారు.

బుద్ధి వాయుర్ సెకండ్ రిస్కూలు సభకు శాసనసభ్యుడు శ్రీ వెంకట పాప రెడ్డి ఆధ్వర్యము వహించారు. సమావేశానికి అనేకమంది సుప్రసిద్ధులు, సీనియర్లు, నైతాత్మిక ఆధ్వర్యము వహించారు. ఉపాధ్యాయులు నేటికరం పిల్లలను పుత్రులు వారి పాఠశాలకు తీర్చిదిద్దాలని పుట్టించారు. శ్రీ. ఎన్. సుందరరాజురావు పుస్తక సందర్శన, స్థానిక ప్రాథమిక పాఠ్యాయులు తమ కష్ట కష్టాలను వివరించు కొని, జి. జి. జి. శ్రీ. శ్రీ శేషగిరిరావు కగినవిధంగా సమాధానముచ్చారు. ఉపాధ్యాయులు శ్రీ సుబ్బారావు ధన్యవాదములు చెప్పారు.

అత్తుకూరు హైస్కూలు సభలో హెడ్మాస్టరు శ్రీ కొండయ్య, ఉపాధ్యాయులు శ్రీయుతులు వెంకయ్య, సరసింహమూర్తి, యానాదిరెడ్డి, ధర్మయ్యగారు మాట్లాడారు.

వెంకటగిరి టిఫిన్ ఉపాధ్యాయులు శాసనసభ్యులు శ్రీ. జి. వి. సరసయ్యగారు ఆధ్వర్యము వహించారు. ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం చేతు కగా జరుపుకున్నారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ జి. వి. ఎన్. ధర్మారావు ప్రారంభ ప్రసంగం చేయగా; ఉపాధ్యాయులను గూర్చి రాధాకృష్ణ జన్మదినంతో మేరించుటలో గల బాధిత్వాన్ని గూర్చి శ్రీ. రాధా కృష్ణయ్య ఆంగ్లంలో గంభీరంగా పుస్తక సందర్శన చేసి, శ్రీమతి వెంకటసుబ్బయ్య ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ జి. శ్రీరామమూర్తి ఉపాధ్యాయులపై ఉపాధ్యక్షులు, కష్ట సుఖాలను సాకల్యంగా చర్చిస్తూ మాట్లాడారు. శ్రీ. జి. ఎ. కాత్రి, శాసన సభ్యుడు శ్రీ వోలేవల్లి వెంకటసుబ్బయ్య గారు మాట్లాడి పుస్తక సందర్శన చేశారు. రామకృష్ణ వందన సమర్పణం చేశారు.

కావలి మల్లివర్మన్ స్కూలు ఉపాధ్యాయ సంఘం దీపావళి చేసు జరిపింది. జవార్ కారతి ప్రెసిడెంట్ శ్రీ జి. వి. గోపాలస్వామిగారు మాట్లాడుతూ పుపాధ్యాయులు వేతనాలకు ప్రాధాన్యమువ్వక, విద్యార్థులకు విలువలవ్వాలన్నారు. మన దేశంలోనేగాక, జతర దేశాలలో కూడా యితరవృత్తులవారికంటే పుపాధ్యాయులకు వేతనాలు తక్కువనే విషయాన్ని వివరించారు. విద్యార్థులలోని క్రమశిక్షణా రాహిత్యానికి రాజకీయాలే కారణమంటూ, ఉక్కు కర్మాగార ఆందోళనను పుడపా రించారు. రాధాకృష్ణ వందనకు జహంముఖ ప్రజ్ఞావైదుష్యాలకు జోహారులవ్వాలన్నారు. సభాధ్యక్షులు శ్రీ పి. రామస్వామిరావు, జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ సి. జి. కృష్ణ రావు, రిటైర్డ్ హెడ్మాస్టరు శ్రీ జి. వి. శివ రావుగారు కూడా పుస్తక సందర్శన చేసి, హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎన్. సీలకంకరావు వందన సమర్పణ చేశారు.

గూడూరు కాలాకా చెన్నూరు హైస్కూలులో కూడా పుపాధ్యాయ దినం జరిగింది. హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎ. వి. సుబ్రహ్మణ్యం ఆధ్వర్యము వహించారు. అక్కర బాపా, సి. వెంకటా దార్యులుగారు ప్రసంగించారు. ఉపా

ధ్యాయులు-తల్లిదండ్రులను హెడ్మాస్టరు శ్రీ వి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం సూచనలపై, తీర్మానించబడింది.

పల్లెలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

“ఈ సంవత్సరం ఉదయగిరి కాలాకా ప్రజల ఆకందనలు వింటుంటే చూడడం కరగిపోతున్నది.

“తాలకరి దినుసులకు వేసి న కొద్ది పాటిపైర్లు, తర్వాత వర్షంలేని కారణంగా ఎండిపోయినవి. కొన్ని హరిజనవాడలలో త్రాగడానికి నీరుకూడా దొంగిలించి దయ నీరుస్థితి ఏర్పడింది. దిన్నెదన్న చెరువు లలో, కుంటలలో చెమ్మకూడా లేకుండా పోయింది. వ శువులకు మేతగాదు, నాలుక తడుపుకోడానికి నీళ్ళుకూడా లేవు. అనేకమంది వలసలుపోయి కుటుంబాలను పోషించుకుంటున్నారు. మిగిలినవారు కూడా వెళ్ళిపోతే తప్పని కఠినకాలక పరిస్థితులు ఏర్పడినవి.

“ఉదయగిరి కాలాకా మ కరవు ప్రాంతం క్రింద ప్రకటించి, కరవుసమస్య ప్రారంభించి, చౌకధానిలు తెరచి అధిక వలసలను, అకలితో అలమటిస్తున్న ప్రజలను రక్షించవలసిందని ప్రభుత్వానికి దిద్దివేలేమన్నాను.”

ఈ సంవత్సరం ఉదయగిరివంటి మెట్టకాలాకాలకాదు; నెల్లూరు వంటి తెల్లకాలాకాలనుగూడా కరవుప్రాంతం క్రింద ప్రకటించవలసిన అవసరం కలిగి ఉన్నది!

కొయ్యలు దొరికాయి -

మనుషులు అంతులేదు!

ఎఫ్. ఆర్. ఓ. శ్రీ. ఎ. ఆదేవనాయుడు జి. ఆర్. ఓ. శ్రీ. పి. రాజగోపాల్ గారు రావురు వెలిగంట్ల రిజర్వు పార్సెల్లలో దొంగతనంగా కొట్టబడిన 22 రక్తదండనం కొయ్యలను పట్టుకున్నారు. దీని విలువ షుమారు 11 వేల రూపాయలుంటుంది. ఈ కొయ్యలకు జవాబులో తీరేగిరాక. అందు వల్లే దొంగతనం ఎక్కువ. చలనంలేని కొయ్యలనైతే పార్సెల్ల అధికారులు పట్టుకో గలిగారుగాని, కొట్టినవారుగాని-కొట్టించిన

వారుగాని అంతులేదు!

బిట్రగుంట బియ్యందాడి

కావలి గెయ్యం వర్సింగ్ అసోసియేట్స్ శ్రీ. జి. వెంకటేశ్వరయ్య, పుట్టి శాస్త్రవేత్త శ్రీ. జి. సుబ్బయ్యగారు అవ్వడమవుతుంది గుంటు ప్లేవేలో రైల్వే దాడిచేసి గత 20 తేదీ వరకు 920 కిలోల మొల గల బియ్యాన్ని; 20 తేదీ మధ్యాహ్నం- విజయవాడ ప్యాసింజరు మరుగుదొడ్లలో దాచబడివుంది 989 కిలోల బియ్యాన్ని మొత్తం 1909 కిలోలను పట్టుకొని, నడ రకరైల్వే కన్స్టాబుల్ స్టేషనుకు స్వాధీనం చేశారు. ఈ అధికారకృషిని అందరూ వ్యసనిస్తున్నారు.

— యన్నాపల్లెన బలరామయ్య.

లోగడ బోగోలు బియ్యందాడి నంబం దిండి వ్యవసాయదేవరపై అందన వచ్చింది. పట్టుకున్నది తమదికావని అ కొట్టు కాము బాధుగకు తీసుకోలేదనేది అందన పొరాంతం. దానిని తేల్చవలసింది మేముకాదు; అధికారులు.

కావలి అర్హకాద్యాంకి

అగస్టు 30 తేదీ జరిగిన జనరల్ బాడి సమావేశంలో మొంజరకుయిచ్చు అవ్వల మీద 11 1/2 శాతం వసూలుచేయాలని, వాయిదాబడిలే 12 1/2 శాతం వసూలు చేయాలని; పీకెడ్ డిపాటిట్టుమీద 6 నెలలకు 6 1/2, సంవత్సరానికి 7 1/2, 2 సంవత్సరాలకు 8, 3 సంవత్సరాలకు 8 1/2 వర్సంట్ వడ్డీ యిచ్చునట్లు తీర్మానించారు. సెంట్రల్ బ్యాంకి తెలిగేటుగా శ్రీ. జి. వి. నరసింహాచారి, మార్కెటింగు సొసైటీ తెలిగేటుగా శ్రీ. ఎం. వెంకటనారాయణయ్య ఎన్నుకోబడినారు. — జి. వి.

కరేడు అగ్నిప్రమాదం

7 తేదీ వుడకుం హరిజనవాడలో 79 ఇంట్లు తగ్గి పడులమై పా య్యాయి; ప్రమాదంనుండి కాపాడే పుణ్యేశ్వరమ్మలో 31 ఇంట్లకప్పులు కూలడోయబడి నవి. మొత్తం 110 కుటుంబాలవారు నిరాశయులైనారు. నష్టం 50 వేల రూపాయలకు తక్కువవుండదు.

శాసనసభ్యులు శ్రీ విశ్వేశ్వరగారు 8 తేదీ వుడకుంమేవద్ది, బాధితులను పరా మర్శించి, సహాయధర్మను శ్రద్ధగా తీసు కొంటున్నారు. జెట్టిబాలయ్య, కుంకల వెంకటరామయ్య, పెల్లెటి వెంకటయ్య, బిట్టా వెంకటయ్య ప్రత్యేక గ్రామరైతులు, నిరాశ యులను బోజనవస్త్ర గృహోపకరణ ములు సమకూరుస్తున్నారు.

ఈ హరిజనలకా మంత్రి శ్రీ చెందు రామానాయుడుగారి అభిమానులు. కలవ వరైరానహాయం విషయంలో నాయుడు గారు ఆదరాన్ని ప్రదర్శించ గలరని వారు ఆశిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ సహాయం కలిపియిన ఇండ్లవారికేగాక, రూపుబడినవారికీకూడా యివ్వడం అవ సరం. — ఎన్. ఉస్మాకాపాపాయి.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

రాజ్ గా కా లేటి పిలకాయలకు పోయే కాలం దాచుకొని ఉన్నది - రాజ్ గా దిక్పల్లెలయందు ముందున్న శిగ్గిపు బోర్డును తుడిచిపారేతాకు. కా లేటిలో శిగ్గిపును బోడిందాల్సిన అవసరంలేదని - కా లేటిల విద్యార్థులు క్లాసులు మానేసి వీధినబడ్డారు. 15 రోజులుంటి యూని ర్విటి, కా లేటిల అన్ని మూసీకూర్పు న్నారు. ఉన్న సమస్యలు బోలేడన్ని వుండంగా - రాజ్ గాకూడా ఒక కొత్త సమస్యకింద చేసిపెట్టి జనానికి శివమె క్కిందింది ఇందిరమ్మ!

ప్రకటన

మా తండ్రిగారు శ్రీ వల్లభాచల సభ కింగరావుగారు దుర్యంతములతోనై మా కుటుంబ అస్తిని వరాధీనం చేయడంబడి నట్లు తెలియజేస్తున్నది. మాకుండుకున్న అస్తి అంతయు విక్ర్యాతము. నడరు అస్తిని మా అనుమతిలేనిదే మాతండ్రిగారు అమ్ము తుకుగాని, మరేదెవరైన వరాధీనం చేయు తుకుగాని హక్కులేదు. నడరు అస్తిపై యేలాటి అప్పలున్నూ, అయకములున్నూ విక్రయములన్నూ తదితరమైన వరాధీ సములేదియున్నూ చెల్లనేరవని యందు మూలకముగా తెలియజేయడమైనది.

— వల్లభాచల సత్యనారాయణరావు, గూడూరు.

బట్టె వేలం

కో. పూ. కాలాకా దామరమడుగు వందాయతి బండిదొడ్డిలో 18-8-67 తేదీనుండి కోరకొమ్మల వల్లబట్టెవున్నది. దానిని యితవరకు స్వంతదారువద్ద దిడి పించుకొనియుండలేదు. కనుక నడరు బట్టెను 20-9-67 తేదీపుడయి 10 గం. దామరమడుగు వందాయతి అప్పీనువద్ద వేలంవేయబడును.

— పాలివర్ర వెంకటరెడ్డి, సర్పంచ్.

వేలంలో సైకిలు

అమ్మబడును

సంవత్సరం క్రితం ఎవరిదో సైకిలు మాపూరిలో దొరికింది. ఇదివరకు వతి కలో ప్రకటించాము. దానిని 23-9-67 తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలకు, వందాయతి అప్పీనువద్ద యేలములో విక్రయించి ఆ సొమ్మును వందాయతికి జమ పెట్ట బడును.

— అధ్యక్షుడు,

గ్రామవందాయతి - తంతుంది,

కో. పూ. కాలాకా - నెల్లూరుజిల్లా.

కోర్టు ప్రకటన సవరణ:

8-9-67 తేదీ 'జమీన్ దార్' వక్రిక 11వ పేజీ, 5వ కాలం గూడూరు జి. ము. కోర్టు E.P. 5 of 67 O.S. 128 of 66 ప్రకటనలో దివర అధ్యక్షిమూరిపేరు యం. దశావతారం, అను మాకులకు బదులుగా యం. చక్రవర్తరాం అని వరువ వలసినది. — మేనేజరు, జి. రై.

దాపట్ల డి. ము. కోర్టులో

O. S. 44 of 60 E. P. 203 of 67 శ్రీ చెన్నేశ్వరస్వామి పెంపుల్, ములు కుదురు — వాది. అవుల వెంకేశ్వర్లు — ప్రతివాది. గుంటూరు జి. పాన్సూరు సబ్ జి. మాచవరం గ్రామంలోని ప్రతివాది కా వేలం అగుచున్న అస్తి:

(1) డోరు నె 379/4 రు 0-34 ట్లు డోరు నె 379/8 రు 0-04 ట్లు వెర 9 0-38 ట్లుకు హద్దులు [తూ] వలకల్యా [ద] అవుల రామకృష్ణయ్య [ప] బాత్ పాటి నాగేంద్రయ్య [పు] పాములపాటి నరసింహారెడ్డి. సర్కారుపాకు రూ 750 ట్లు. (2) డోరు నె 379/5 రు 0-47 ట్లు హద్దులు [తూ] అవుల రామకృష్ణయ్య [ద] డోలో [ప] డోలో [పు] వలకల్యా సర్కారుపాకు రూ 500 ట్లు. అన్యకాంత ములు వాది హామీకర్తాక జరిగినప్పుం దున చెల్లవు. లా లా ది యియ్యున్నది. వేలంవాయిదా 6-11-67 తేదీ.

— వ్రాటుకూరి హయగ్రీవగుప్త, వాదితరపు అధ్యక్షిమ.

ఒక లాంబిడ పెద్దపెట్టెలో సరకులురాగా, ఆ పెట్టెను అట్లాగే వైఎల్ రైలుపెట్టెలో పెడుతున్న పెద్ద కైను జిడి. ఒక సైబా పెట్టెలో సరకులను కట్టినట్లుయితే వాటిని రైల్వేలోకి, ఓడలలోకికూడా ఇట్లే సులభంగా ఎక్కించవచ్చు. అమెరికాలో ఇందుమించు అన్ని రవాణా వసూలు ఈవిధంగా జరుగుతున్నాయి. దీనివల్ల రవాణాఖర్చులు చాలా తగ్గడమేకాక, సరకులను తిమ్మంగా పంపిణీ చేయవచ్చు.